

שמואל ב

וְהָיָה אַחֲרֵי מוֹת שְׂאוּל יָדָהּ שֵׁב מִחַבּוֹת אֶת־הַעַמְלֵק *
 וַיֵּשֶׁב דָּוִד בְּצִקְלָג יָמִים שָׁנִים: וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי ב־
 הַיּוֹם אִישׁ בָּא מִדִּמְחַנָּה מֵעַם שְׂאוּל וּבְגָדָיו קָרָעִים
 וְאֶדְמָה עַל־רֹאשׁוֹ וַיְהִי כִּבְאוֹ אֶל־דָּוִד וַיִּפֹּל אֶרְצָה
 וַיִּשְׁתַּחוּ: וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד אֵי מוֹהָ תָּבוֹא וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 מִמַּחְנֵה יִשְׂרָאֵל נִמְלָטָה: וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד מַה־הָיָה
 דָּבָר הַגִּדְתָּ לִּי וַיֹּאמֶר אֲשֶׁר־לָּם הָעָם מִדִּמְחַנָּה
 וְגִבְהַרְבָּה נָפַל מִדְּהָעָם וַיָּמָתוּ וְגַם שְׂאוּל וַיְהִינְתָּן בְּנֵי
 מָתוּ: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַנָּעַר הַמְּנִיד לֵאמֹר יָדַעְתָּ כִּי *
 מֵת שְׂאוּל וַיְהִינְתָּן בְּנֵי: וַיֹּאמֶר הַנָּעַר הַמְּנִיד לוֹ וַיִּקְרָא

* א' ו' ב' ק' ד'

א * און עס איז געווען נאך שאולס טויט, אז דוד האָט זיך געהאַט אומגעקערט פון שלאָגן עמלק, און דוד איז געזעסן אין ציקלג צוויי טעג, * איז אויפן דריטן טאָג, ערשט אַ מאָן קומט אָן פון דעם לאַגער, פון שאולן, און זיינע קליידער זיינען צעריסן, און ערד איז אויף זיין קאַפּ. און עס איז געווען, ווי ער איז געקומען צו דודן, אַזוי איז ער געפאלן צו דער ערד, און האָט זיך געבוקט. * האָט דוד צו אים געזאָגט: פון וואָנען קומסטו? האָט ער צו אים געזאָגט: פון דעם לאַגער פון ישראל בין איך אַנטרוגען

געוואָרן. * האָט דוד צו אים געזאָגט: ווי איז די זאַך געווען? דערצייל מיר, איך בעט דיך. האָט ער געזאָגט: דאָס פאַלק איז אַנטלאָפן פון דער מלחמה, און אויך זיינען פיל פון דעם פאַלק געפאלן און געשטאַרבן, און אויך שאול און זיין זון יהונתן זיינען טויט. * האָט דוד געזאָגט צו דעם יונג וואָס האָט דאָס אים דער ציילט: ווי אַזוי ווייסטו אַז שאול און זיין זון יהונתן זיינען טויט? * האָט דער יונג וואָס האָט אים דאָס דערציילט, געזאָגט:

נְקִרְתִּי בְּדֶרֶךְ הַגְּלִיבָע וְהִנֵּה שְׂאוּל נֹשֵׁן עַל־חַנְתּוֹ וְהִנֵּה
 הַרְכַּב וּבַעֲלֵי הַפָּרָשִׁים הַדְּבֻקָהוּ: וַיִּסֵּן אַחֲרָיו וַיִּרְאֵי
 ח וַיִּקְרָא אֵלָיו וַיֹּאמֶר הִנְנִי: וַיֹּאמֶר לִי מִרְאָתָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 ט עֲמֻלְקִן אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲמַדְנָא עֲלֵי וּמַחֲתָנִי כִּי אֲחֻנִּי
 י הַשִּׁבְקִן כִּרְבִּל־עוֹד נַפְשִׁי כִּי: וַיֹּאמֶר עֲלֵי וַאֲמַתְתְּהוּ
 כִּי יִדְעֵתִי כִּי לֹא יִהְיֶה אַחֲרָי נִפְלֹא וַאֲפֹחַ הַנְּגוּרָא אֲשֶׁר עַל־
 ל רֹאשׁוֹ וַאֲצִעֲדָה אֲשֶׁר עַל־זֵרְעוֹ וְאִבְיָאָם אֶל־אֲדֹנָי הַנְּהָ:
 ד וַיַּחֲזֹק דִּיךְ בְּבִגְדֶיךָ וַיִּקְרַעֵם וְגַם כָּל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ:
 ו בַּיַּסְפָּדוֹ וַיִּבְכּוּ וַיִּצְטוּ עַד־הָעֶרֶב עַל־שְׂאוּל וְעַל־יְהוֹנָתָן בְּנֵי
 ז וְעַל־עַם יְהוָה וְעַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי נִפְלֹא בַּחֲרָב:
 ח וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַנְּעַר הַמְּנַדֵּד לוֹ אִי מָהָה אֵתָה וַיֹּאמֶר כִּי
 ט אִישׁ נָר עֲמֻלְקִן אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד אֵיךְ לֹא רָאִיתָ
 י לְשַׁלַּח יָדָה לְשָׂחַת אֶת־מִשְׁחֵי יְהוָה: וַיִּקְרָא דָּוִד לְאַחַד
 יא מִהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר נִשׁ פְּנַעֲדֵיךָ וַיִּבְהוּ וַיִּמָּת: וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 יב דָּוִד הַמִּוֶּה עַל־רֹאשׁוֹ כִּי פִיךָ עֲנֶה כִּי לֹאמֶר אָנֹכִי מַתְתִּי
 יג אֶת־מִשְׁחֵי יְהוָה: וַיִּקְּנֵן דָּוִד אֶת־הַמְּנַקֵּה הַנּוֹתָת עַל־
 יד שְׂאוּל וְעַל־יְהוֹנָתָן בְּנֵי: וַיֹּאמֶר לְלִמְד מִנְּהוּדָה קִשְׁת
 טו הַגֵּה כְּתוּבָה עַל־סֵפֶר הַיְשׁוּר: הַצְבִּי יִשְׂרָאֵל עַל־בְּמִוִּתְךָ
 טז חַלָּל אֵיךְ נִפְלֹא גִבּוֹרִים: אֲלִמְנִדּוֹ בְּנֵת אֶל־תְּבַשְׂרוֹ
 טז בְּחֻצַּת אֲשֶׁר־לּוֹן פִּתְהַשְׁמַחְנָה בְּנֵת פְּלִשְׁתִּים פְּדִי־עַלְלֹנָה
 כז בְּנֵת הַעֲרֵלִים: הָרִי בַּגְּלִיבָע אֶל־מֶלֶךְ וְאֶל־מֶלֶךְ עֲלֵיכֶם
 כח וּשְׂרֵי תְרוּמָת כִּי שָׁם נִגְעַל מִן גִּבּוֹרִים מִן שְׂאוּל כִּלִּי
 כט מִשְׁחֵי בַשֶּׁמֶן: מִדָּם חֲלָלִים מִחֲלָב גִּבּוֹרִים קִשְׁת יְהוֹנָתָן
 ל אֵלָּא נִשְׁוֵן אֲדוּר וְתִרְבַּב שְׂאוּל לֹא תִשׁוּב רִיקָם: שְׂאוּל
 ל אֵלָּא נִשְׁוֵן אֲדוּר וְתִרְבַּב שְׂאוּל לֹא תִשׁוּב רִיקָם: שְׂאוּל
 ל וְיְהוֹנָתָן הַנְּאֻדָּבִים וְהַנְּעִימָם בְּחַיִּלָּם וּבְמֹתָם לֹא נִפְדּוּ
 ל בִּי מִנְּשָׂרִים קָלוּ מֵאֲרִיזוֹת נְכָרוֹ: בְּנֵת יִשְׂרָאֵל אֶל־שְׂאוּל
 ל כִּינֵה הַמְּלִבְשָׁכֶם שְׁנֵי עַם־עֲדָנִים הַמְּעַלְהָ עֲרֵי וְהָב עַל

ח' ואסור ק י' ה פתחה קן סודק י"א בננוי ק טו' י"ד

איך האָב זיך גראָד געטראָפן אויף באַרג גלבוע, ערשט
 שְׂאוּל איז אָנגעלענט אויף זיין שפּיץ, און אָט האָבן די רייט
 וועגן און די רייטמענער אים אָנגעיאָגט. ⁷ האָט ער זיך
 אומגעקערט הינטער זיך, און האָט מיך דערווען, און ער
 האָט גערופן צו מיר, און איך האָב געזאָגט: דאָ בין איך.
⁸ האָט ער צו מיר געזאָגט: ווער ביסטו? האָב איך צו אים
 געזאָגט: אַן עמֶלקי בין איך. ⁹ האָט ער צו מיר געזאָגט:
 שטעל זיך, איך בעט דיך, לעבן מיר, און טייט מיך,
 וואָרום די גסיסה האָט מיך אָנגענומען; וואָרום נאָר וואָס
 מיין נשמה האַלט זיך אין מיר. ¹⁰ האָב איך זיך געשטעלט
 לעבן אים, און האָב אים געטייט, ווייל איך האָב געוואָסט,
 אַז ער קען מער ניט לעבן נאָך זיין פּאַלן. און איך האָב
 גענומען די קרוין וואָס אויף זיין קאַפּ, און דעם אַרעמ
 באַנד וואָס אויף זיין אַרעם, און האָב זיי געבראַכט אַהער
 צו מיין האַר.

¹¹ האָט דוד אָנגענומען זיינע קליידער, און האָט זיי
 צעריסן. און דעסגלייכן אַלע מענטשן וואָס מיט אים.
¹² און זיי האָבן געקלאָגט און געוויינט, און האָבן געפאַסט
 ביזן אָונט אויף שְׂאוּלן און אויף יְהוֹנָתָן זיין זון, און אויף
 דעם פּאַלק פון גאַט, און אויף דעם הויז פון יִשְׂרָאֵל, וואָס
 זיי זיינען געפאַלן דורכן שווערד.

¹³ און דוד האָט געזאָגט צו דעם יונג וואָס האָט דאָס
 אים דערציילט: פון וואָגען ביסטו? האָט ער געזאָגט:
 איך בין דער זון פון אַ פּרעמדן מאַן, אַן עמֶלקי. ¹⁴ האָט
 דוד צו אים געזאָגט: ווי האָסטו ניט מורא געהאַט אויסצו
 שטרעקן דיין האַנט אומצוברענגען דעם געזאַלבטן פון
 גאַט?

¹⁵ און דוד האָט צוגערופן איינעם פון די יונגען, און
 האָט געזאָגט: גענען, פּאַל־צו אויף אים. און ער האָט
 אים געשלאָגן, און ער איז געשטאַרבן.

¹⁶ און דוד האָט צו אים געזאָגט: דיין בלוט אויף דיין קאַפּ! וואָרום דיין מויל האָט עדות געזאָגט אויף דיר, און
 צו זאָגן: איך האָב געטייט דעם געזאַלבטן פון גאַט.

¹⁷ און דוד האָט געקלאָגט די־אַויקע קלאָג אויף שְׂאוּלן און אויף יְהוֹנָתָן זיין זון. ¹⁸ און ער האָט געזאָגט—כּדִּי צו
 לערנען די קינדער פון יהודה דעם בויגן; דאָס איז שוין פאַרשריבן אין בוך פון יִשָׂר:

¹⁹ די פּראַכט, יִשְׂרָאֵל, איז אויף דייןע הייכן דערשלאָגן;
 ווי זיינען די גיבורים געפאַלן!

²⁰ ניט דערציילן זאָלט איר אין גת,
 ניט אַנזאָגן אין די גאַסן פון אַשקלון,
 כּדִּי די טעכטער פון די פּלִשְׁתִּים זאָלן זיך ניט פּרייען,
 כּדִּי די טעכטער פון די אומבאַשניטענע זאָלן ניט
 קוועלן.

²¹ איר בערג פון גלבוע,
 ניט טוי און ניט רעגן אויף אײך,
 אַדער פּעלדער געהויבענע!
 וואָרום דאָרט איז פאַרמיאָסט געוואָרן דער שילד
 פון גיבורים,
 דער שילד פון שְׂאוּלן, מיט אייל ניט באַשמירט.

¹⁶ און דוד האָט צו אים געזאָגט: דיין בלוט אויף דיין קאַפּ! וואָרום דיין מויל האָט עדות געזאָגט אויף דיר, און
 צו זאָגן: איך האָב געטייט דעם געזאַלבטן פון גאַט.

¹⁷ און דוד האָט געקלאָגט די־אַויקע קלאָג אויף שְׂאוּלן און אויף יְהוֹנָתָן זיין זון. ¹⁸ און ער האָט געזאָגט—כּדִּי צו
 לערנען די קינדער פון יהודה דעם בויגן; דאָס איז שוין פאַרשריבן אין בוך פון יִשָׂר:

¹⁹ פון בלוט פון דערשלאָגענע, פון פעטס פון גיבורים,
 האָט יְהוֹנָתָן בויגן זיך צוריק ניט געצויגן,
 און די שווערד פון שְׂאוּלן זיך ניט אומגעקערט לײַדיק.

²⁰ שְׂאוּל און יְהוֹנָתָן,
 די באַליבטע און ליבע אין זייער לעבן,
 צומאַל אין זייער טויט האָבן זיי זיך ניט צעשיידט.
 פון אַדלערס זיינען זיי געווען פלינקער,
 פון לייבן זיינען זיי געווען שטאַרקער.

²¹ איר טעכטער פון יִשְׂרָאֵל, אויף שְׂאוּלן וויינט,
 וואָס האָט אײך אין רויטן געקליידט, מיט מענוגים
 דערצו,
 וואָס האָט אַרױפגעטאַן צידונג פון גאַלד אויף אײער
 קלייד.

25 ווי זיינען די גיבורים אין מלחמה געפאלן-
יהונתן אויף דינע הייכן דערשלאגן!

26 מיך קלעמט נאך דיר, יהונתן מיין ברודער,
ליב געווען ביסטו מיר זייער;
וונדערלעך געווען איז דיין ליבשאפט צו מיר,
מער ווי די ליבשאפט פון ווייבער.

27 ווי זיינען די גיבורים געפאלן,
און אונטערגעגאנגען די וואפן פון מלחמה!

ב 1 און עס איז געווען נאך דעם, האָט דוד געפרעגט
ב" גאָט, אזוי צו זאָגן: זאָל איך אַרױפגיין אין איינער
פון די שטעט פון יהודה? האָט גאָט צו אים געזאָגט: גיי
אַרױף. האָט דוד געזאָגט: ווױזן זאָל איך אַרױפגיין? האָט
ער געזאָגט: קיין חברון.

2 איז דוד אַרױפגעגאַנגען אַהין, און אויך זײנע צװײ
וױבער, אַחינועם פון יזרעאל, און אַביגַיל די וױב פון
נָבָל פון כַּרְמֵל. 3 און זײנע מענטשן וואָס מיט אים האָט
דוד אַרױפגעבראַכט, אײטלעכן מיט זײן הױזגעזײנט; און
זײ האָבן זיך באַזעצט אין די שטעט פון חברון. 4 און די
מענער פון יהודה זײנען געקומען, און האָבן דאָרטן גע-
זאַלבת דודן פאַר אַ מלך אײבער דעם הױז פון יהודה.

האָט מען דערציילט דודן, אזוי צו זאָגן: די מענטשן
פון יבִיש־גִלְעָד זײנען די וואָס האָבן באַגראָבן שאָולן.

5 האָט דוד געשיקט שלוחים צו די מענטשן פון יבִיש־גִלְעָד, און זײ געלאָזט זאָגן: געבענטשט זאָלט איר זײן פון גאָט,
וואָס איר האָט געטאָן דעמדאָזיקן חסד מיט אײער האָר, מיט שאָולן, און האָט אים באַגראָבן. 6 און אַצונד, זאָל גאָט
טאָן מיט אײך חסד און טרײשאַפט; און אויך איך וועל אײך אָפּטאָן דיִדאָזיקע טובה, וואָס איר האָט געטאָן דיִדאָזיקע
זאַך. 7 און אַצונד, זאָלן שטאַרק זײן אײערע הענט, און זײט העלדישע יונגען; וואָרום אײער האָר שאָול איז טױט, און
אויך האָט מיך דאָס הױז פון יהודה געזאַלבת פאַר אַ מלך אײבער זײ.

8 און אַבנֵר דער זון פון נֶר, דער חיל־פירער פון שאָולן, האָט גענומען איש־בושֶׁת דעם זון פון שאָולן, און האָט אים
אַרײבערגעפירט קיין מַחֲנֵים. 9 און ער האָט אים געמאַכט פאַר אַ מלך אײבער גִלְעָד, און אײבער דעם אַשׁוּרִי, און אײבער
יזרעאל, און אײבער אפרים, און אײבער בנימין, און אײבער גאַנץ ישראל.

10 פערציק יאָר איז אַלט געווען איש־בושֶׁת דער זון פון שאָולן, אז ער איז געוואָרן מלך אײבער ישראל, און צװײ
יאָר האָט ער געקײניגט. אַבער דאָס הױז פון יהודה איז געווען הינטער דודן. 11 און די צאָל פון די טעג וואָס דוד איז
געווען מלך אין חברון אײבער דעם הױז פון יהודה, איז געווען זיבן יאָר און זעקס חדשים.

12 און אַבנֵר דער זון פון נֶר, און די קנעכט פון איש־בושֶׁת דעם זון פון שאָולן, זײנען אַרױסגעגאַנגען פון מַחֲנֵים קיין

לְבושָׁתו: אִיךְ נָפְלוּ נְבוֹרִים בְּתוֹךְ הַמִּלְחָמָה יְהוֹנָתָן עַל-כֵּה
בְּמוֹתוֹךְ חֶלְל: צַרְלִי עֲלֶיךָ אֱלֹהֵי יְהוֹנָתָן נְעֻמָּה לִי מֵאֵד כִּי
נִפְלְאַתָה אֶהְבַּתְךָ לִי מֵאַהֲבַת נָשִׁים: אִיךְ נָפְלוּ נְבוֹרִים כִּי
יֵאבְדוּ כָלִי מִלְחָמָה:

וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הֲאֵעֲלֶה בְּאַחַת אֵ
עָבֵי יְהוּדָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו עֲלֶה וַיֹּאמֶר דָּוִד אָנֹכִי אֵעֲלֶה
וַיֹּאמֶר חֲבֵרֹנָה: וַיַּעַל שָׁם דָּוִד וְגַם שְׁתֵּי נָשָׁיו אַחֲנִיעֵם ב
הַיַּזְרְעֵלִית וְאַבִּיגַיִל אִשְׁתׁ נָבָל הַכַּרְמֵלִי: וְאָנְשָׁיו אֲשֶׁר-ג
עִמּוֹ הֵעֲלָה דָוִד אִישׁ וּבֵיתוֹ וַיִּשְׁבּוּ בְּעָרֵי חֲבֵרוֹן: וַיִּבְאֵר-
אֲנָשִׁי יְהוּדָה וַיִּמְשַׁחֲשֵׁם אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל־בֵּית יְהוּדָה
וַיַּגִּדוּ לְדָוִד לֵאמֹר אֲנִישִׁי יָבִישׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר קָבְרוּ אֶת־
שָׁאֹל: וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים אֶל־אֲנָשִׁי יָבִישׁ גִּלְעָד ה
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בְּרָכִים אַתֶּם לַיהוָה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַחֲסֵד
הַזֶּה עִם־אֲדֹנֵיכֶם עִם־שָׁאֹל וַתִּקְבְּרוּ אֹתוֹ: וְעַתָּה יַעֲשֵׂוּ-
יְהוָה עִמָּכֶם חֲסֵד וָאֱמֶת וְגַם אֲנִכִי אַעֲשֶׂה אִתְּכֶם הַטּוֹבָה
הַזֹּאת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַדָּבָר הַזֶּה: וְעַתָּה תַחֲנוּנֶיךָ יָדִיכֶם
הָיוּ לְבִנְיָמִין כִּי־מָת אֲדֹנֵיכֶם שָׁאֹל וְגַם אֱלֹהֵי מִשְׁחֵו
בֵּית־יְהוּדָה לְמֶלֶךְ עֲלֵיהֶם: וְאַבְנֵר בְּנֵי־נֶר שֶׁר־צָבָא
אֲשֶׁר לְשָׁאֹל לָקַח אֶת־אִישׁ־בִּשְׁתׁ בְּדָשָׁאֹל וַעֲבַדְהוּ
מַחֲנֵים: וַיִּמְלִכֵהוּ אֶל־הַגִּלְעָד וְאֶל־הָאֲשׁוּרִי וְאֶל־יִזְרְעֵאל
וְעַל־אֲפֵרַיִם וְעַל־בִּנְיָמִן וְעַל־יִשְׂרָאֵל כֻּלָּה: בְּדֵי
אַרְבָּעִים שָׁנָה אִישׁ־בִּשְׁתׁ בְּדָשָׁאֹל בְּמַלְכוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל
וְשָׁתַיִם שָׁנִים מֶלֶךְ אֶף בֵּית יְהוּדָה הָיוּ אַחֲרֵי דָוִד: וַהֲלוֹ
מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה דָוִד מֶלֶךְ בְּחֲבֵרוֹן עַל־בֵּית
יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים וְשֵׁשׁ חֳדָשִׁים: וַיֵּצֵא אַבְנֵר יֵב
בְּנֵי־נֶר וַעֲבָדוּ אִישׁ־בִּשְׁתׁ בְּדָשָׁאֹל מִמַּחֲנֵים גְּבֻעֹנָה:

א, כו חז"ל מפרש

י וַיֹּאבֵד בְּדַעְרוֹתָהּ וַעֲבָדֵי דָוִד יָצְאוּ וַיִּפְגְּשׂוּם עַל-בִּרְכַת
 גִּבְעוֹן וַתְּהִי נִשְׁבִּי אֱלֹהֵי עַל-הַבִּרְכָּה מִזֶּה וְאֵלֶּה עַל-
 יד הַבִּרְכָּה מִזֶּה: וַיֹּאמֶר אֲבִנֵר אֶל-יֹאבֵד וְקוּמוּ נָא הַנְּעָדִים
 טו וַיִּשְׁחָקוּ לְפָנָיו וַיֹּאמֶר יֹאבֵד וְקוּמוּ: וַיִּקְמוּ וַיַּעֲבְדוּ
 בַּמִּסְפָּר שְׁנַיִם עָשָׂר לַבְּנֵימָן וְלְאִישׁ-בִּשְׁתַּת בְּדָשָׁאֵל
 טז וּשְׁנַיִם עָשָׂר מֵעֲבָדֵי דָוִד: וַתְּחַזְּקוּ אִישׁ בְּרֹאשׁ רֵעֵהוּ
 וַתִּרְבּוּ בַצֵּד רֵעֵהוּ וַיִּפְּלוּ וַתְּהִי וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא
 יז חִלְקַת הַצָּרִים אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן: וַתְּהִי הַמַּלְחָמָה קִשְׁתָּה עַד
 מָאֵד בֵּינָם הַהוּא וַיִּנְגַף אֲבִנֵר וְאִנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי עֲבָדֵי
 יח דָּוִד: וַתְּהִי שֵׁם שְׁלֹשָׁה בְנֵי צְרוּיָהּ יֹאבֵד וְאִבְשִׁי וְעִשָׂהאֵל
 יט וְעִשָׂהאֵל כָּל בְּרִנְלָיו בְּאֶחָד הַצָּבִים אֲשֶׁר בְּשָׂדֶה: וַיִּרְדֹּף
 עִשָׂהאֵל אַחֲרֵי אֲבִנֵר וְלֹא-נִטְתָּה לְלִבָּת עַל-בְּנֵימָן וְעַל-
 כ הַשְּׂמָאֵל מֵאַחֲרֵי אֲבִנֵר: וַיִּפֹּן אֲבִנֵר אַחֲרָיו וַיֹּאמֶר הַתֵּמָה
 כא הָאֵל עִשָׂהאֵל וַיֹּאמֶר אֲנִכִּי: וַיֹּאמֶר לוֹ אֲבִנֵר נִטְתָּה לִּי
 עַל-יְמִינִי אוֹ עַל-שְׂמָאלִי וְאֵתוֹ לִי אֶחָד מֵהַנְּעָדִים וְקָרָא
 כב לִּי אֶת-חִלְקָתוֹ וְלֹא-אָבָה עִשָׂהאֵל לְסוּר מֵאַחֲרָיו: וַיִּסַּף
 עוֹד אֲבִנֵר לֵאמֹר אֶל-עִשָׂהאֵל סוּר לִי מֵאַחֲרֵי לְמִדָּה
 כג אֲכַפְּרָה אֶרְצָה וְאִךְ אֲשָׂא פָנַי אֶל-יֹאבֵד אַחֲדָי: וַיִּמָּאֵן
 לְסוּר וַיִּכְרוּ אֲבִנֵר בְּאַחֲרֵי חַמְלִית אֶל-הַחַמְשִׁי וַתִּצְאָה
 הַחַמְלִית מֵאַחֲרָיו וַיִּפֹּל שָׁם וַיָּמָת וַתִּחַתּוּ יְהוָה כִּלְ-הַבָּא אֶל-
 כד הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-לְפָנָי שֵׁם עִשָׂהאֵל וַיָּמָת וַיַּעֲמָדוּ: וַתִּרְדְּפוּ
 יֹאבֵד וְאִבְשִׁי אַחֲרֵי אֲבִנֵר וַתִּשְׁמַשׁ בָּהֶם וַתִּמָּה בָּאֵי
 עַד-יִבְעַת אִמָּה אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי-יָם הַיָּם מִדְּבַר גִּבְעוֹן:
 כה וַתִּחַכְּצוּ בְּגִידֵי-בְנֵימָן אַחֲרֵי אֲבִנֵר וַתְּהִי לְאִנְיָה אַחֲרַי
 כו וַיַּעֲמָדוּ עַל-רֹאשׁ גִּבְעָה אַחֲתָה: וַיִּקְרָא אֲבִנֵר אֶל-יֹאבֵד
 וַיֹּאמֶר הַלְנִצַּח תֵּאכַל תֵּאכַל חֶרֶב הַלֹּא יִדְעָתָה כִּי-מָרָה
 תִּהְיֶה בְּאַחֲרוֹנָה וְעַד-מָתַי לֹא-תֵאמֶר לְעַם לְשׁוֹב מֵאַחֲרֵי

כ"ג יחזקאל

גִּבְעוֹן. ¹³ אויך יואב דער זון פון צרויהן, און די קנעכט פון דודן, זיינען ארויסגעגאנגען, און זיי האָבן זיך צונויפגע-טראַפן מיט זיי אין איינעם ביים טייך פון גבעון, און די האָבן זיך געזעצט פון דער זייט טייך, און די פון יענער זייט טייך. ¹⁴ און אבנר האָט געזאָגט צו יואבן: זאלן אַקאַרשט די יונגען אויפשטיין, און אַ שטיף טאָן פאַר אונדו. האָט יואב געזאָגט: זאלן זיי אויפשטיין.

¹⁵ זיינען זיי אויפגעשטאַנען, און זיינען אַריבערגע-גאַנגען מיט אַ צאַל, צועלף פאַר בנימין, און פאַר איש-בושת דעם זון פון שאולן, און צועלף פון דודס קנעכט. ¹⁶ און זיי האָבן אָנגענומען איינער דעם אַנדערן פאַרן קאַפּ, מיט זיין שווערד צום אַנדערנס זייט, ביז זיי זיינען געפאלן אין איינעם. און מע האָט גערופן יענעם אַרט חִלְקַת הַצְּרוּיָהּ וואָס אין גבעון. ¹⁷ און די מלחמה איז געווען זייער אַ שווערע אין יענעם טאַג, און אבנר און די מענער פון ישראל זיינען גע-שלאָגן געוואָרן פאַר די קנעכט פון דודן.

¹⁸ און דאַרטן זיינען געווען צרויהס דריי זין, יואב, און אבישי, און עשהאל; און עשהאל איז געווען פלינק אויף זיינע פיס, אזוי ווי איינער פון די הינדן וואָס אין פעלד. ¹⁹ האָט עשהאל גאַכגעיאָגט אבנרן, און ער האָט זיך ניט אָפּגעניגט פון הינטער אבנרן צו גיין רעכטס אָדער לינקס. ²⁰ האָט אבנר זיך אומגעקערט הינטער זיך, און האָט געזאָגט: ביסט דו דאָס, עשהאל? האָט ער געזאָגט:

איך. ²¹ האָט אבנר צו אים געזאָגט: נייג זיך צו דיין רעכטער זייט אָדער צו דיין לינקער, און כאַפּ דיר אַן איינעם פון די יונגען, און נעם דיר זיין אויסטו. אָבער עשהאל האָט זיך ניט געוואַלט אַפקערן פון הינטער אים. ²² האָט אבנר ווידער געזאָגט צו עשהאלן: קער דיך אָפּ פון הינטער מיר; נאָך וואָס זאל איך דיך שלאָגן צו דער ערד? און ווי וועל איך אויפהייבן מיין פנים צו דיין ברודער יואבן? ²³ אָבער ער האָט זיך ניט געוואַלט אַפקערן, און אבנר האָט אים אַ זעץ געטאָן מיטן אונטערשטן טייל פון שפיו אין בויך, ביז דער שפיו איז אים אַרויס פון הינטן; און ער איז דאַרטן געפאלן און געשטאַרבן אויפן אַרט. און עס איז געווען, איטלעכער וואָס איז געקומען צו דעם אַרט וואָס עשהאל איז דאַרטן געפאלן און געשטאַרבן, האָט זיך אָפּגעשטעלט.

²⁴ האָבן יואב און אבישי גאַכגעיאָגט אבנרן, און ווי די זון איז אונטערגעגאַנגען, זיינען זיי געקומען ביזן בערגל אָמה וואָס פאַר גיח, אויפן וועג צום מדבר פון גבעון. ²⁵ און די קינדער פון בנימין האָבן זיך אַיינגעזאַמלט הינטער אבנרן, און זיי זיינען געוואָרן צו איין בונד; און זיי האָבן זיך געשטעלט אויפן שפיץ פון אַ בערגל.

²⁶ האָט אבנר גערופן צו יואבן, און האָט געזאָגט: זאל דען אייביק פאַרצערן די שווערד? וויסטו דען ניט אַז ביטער וועט זיין צום סוף? און ביז וואָגען וועסטו ניט הייסן דעם פאַלק זיך אומקערן פון הינטער

א דאָס פעלד פון די שאַרפן (פון שווערדן).

זייערע ברידער? ²⁷ האָט יואָב געזאָגט: אַזוי ווי גאָט לעבט, אַז ווען דו וואַלסט ניט גערעדט, וואַלט ערשט אין דער פּרי דאָס פּאַלק אָפּגעטרעטן איינער פּון הינטערן אַנדערן.

²⁸ און יואָב האָט געבלאָזן אין שופּר, און דאָס גאַנצע פּאַלק האָט זיך אָפּגעשטעלט, און זי האָבן מער ניט נאָכ-געיאָגט ישראל, און האָבן מער ווייטער ניט מלחמה געהאַלטן.

²⁹ און אַבנֶר און זיינע מענטשן זיינען געגאַנגען דורכן פּלויק יענע גאַנצע נאַכט, און זיי זיינען אַריבער דעם ירדן, און דורכגעגאַנגען גאַנץ בתּרון, און געקומען קיין מחנים.

³⁰ און יואָב האָט זיך אומגעקערט פּון הינטער אַבנֶרן, און ער האָט איינגעזאַמלט דאָס גאַנצע פּאַלק; האָבן גע-פעלט פּון דודס קנעכט גיינצן מאַן און עשהאל. ³¹ און דודס קנעכט האָבן געשלאָגן פּון בנימין, צווישן אַבנֶרס מענטשן-דריי הונדערט און זעכציק מאַן זיינען געבליבן טויט.

³² און עשהאלן האָבן זיי אַוועקגעטראָגן, און האָבן אים באַגראָבן אין קבר פּון זיין פּאָטער וואָס אין בית-לחם. און יואָב און זיינע מענטשן זיינען געגאַנגען אַ גאַנצע נאַכט, און זיי איז ליכטיק געוואָרן אין חברון.

ג און די מלחמה איז געווען אַ לאַנגע צווישן דעם הויז פּון שאולן און צווישן דעם הויז פּון דודן. און

דוד איז געוואָרן אלץ שטאַרקער, און דאָס הויז פּון שאולן איז געוואָרן אלץ שוואַכער.

² און ביי דודן זיינען געבאָרן געוואָרן זין אין חברון, און זיין בָּכור איז געווען אַמנון, פּון אייניגעמען פּון יורעאל; ³ און דער צווייטער פּון אים, פּלאָב, פּון אַביגַיִל דער ווייב פּון נָבָלן פּון פּרָמֶל; און דער דריטער, אַבְשָׁלוֹם, דער זון פּון מַעֲכָה דער טאָכטער פּון תּלמי דעם מלך פּון גשור; ⁴ און דער פּירטער, אַדוֹנִיָּה, דער זון פּון חַגִּית; און דער פּינפטער שפּטִיָּה דער זון פּון אַבִּיטָלן; ⁵ און דער זעקסטער, יתָרְעָם פּון דודס ווייב עֲגֵלְהָן. די דאָזיקע זיינען געבאָרן געוואָרן ביי דודן אין חברון.

⁶ און עס איז געווען, ווען די מלחמה איז געווען צווישן דעם הויז פּון שאולן און צווישן דעם הויז פּון דודן, האָט אַבנֶר זיך געהאַלטן אָן דעם הויז פּון שאולן.

⁷ און שאול האָט געהאַט אַ קעפּסווייב וואָס איר נאָמען איז געווען רַצְפָּה די טאָכטער פּון אֵיֶהָן. האָט [אישבושתן] גע-זאָגט צו אַבנֶרן: פאַרוואָס ביסטו געקומען צו מיין פּאָטערס קעפּסווייב? ⁸ האָט אַבנֶרן זייער געברענט אויף די ווערטער פּון אישבושתן, און ער האָט געזאָגט: ביין איך דען אַ הונטסקאַפּ פּון יהודה? איך טו היינט צו טאָג חסד מיט דעם הויז פּון דיין פּאָטער שאולן, צו זיינע אייגענע און צו זיינע גוטע פּריינט, און איך האָב דיך ניט איבערגעענטפּערט אין דער האַנט פּון דודן, און דו וואַרפּסט מיר היינט פּאַר אַ זינד מיט דער פּרוי. ⁹ זאָל גאָט טאָן צו אַבנֶרן אַזוי און נאָך מער, אַז אַזוי ווי גאָט

אַחֲרֵיהֶם: וַיֹּאמֶר יואָב הִי הָאֱלֹהִים כִּי לֹא־דָבַרְתָּ כִּי אִם מִדַּבְּרֵךְ נִעְלָה הָעֵם אִישׁ מֵאַחֵרֵי אָחִיו: וַתִּקַּע יואָב כַּ כֹּחַ שוֹפָר וַיַּעֲמֵדוּ כָל־הָעָם וְלֹא־יָרְדוּפוּ עוֹד אַחֵרֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד לְדַלְחָם: וַאֲבנֶר וְאֲנָשָׁיו הָלְכוּ בַעֲרֵבָה כַּ כֹּחַ כָּל הַלַּיְלָה הַהוּא וַיַּעֲבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיֵּלְכוּ כָל־הַבְּתָרוֹן וַיָּבֹאוּ מַחֲנֵים: וַיֹּאבֵב שָׁב מֵאַחֵרֵי אַבנֶר וַיִּקְבֹּץ אֶת־ל כָּל־הָעָם וַיִּקְבְּדוּ מֵעַבְרֵי דָד תְּשֻׁעָה־עֲשֹׂר אִישׁ וְעֲשֵׂה־אֵל: וְעַבְדֵי דָד הָיוּ מִבְּנֵימִן וּבְאֲנָשֵׁי אַבנֶר שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְשֵׁשִׁים לֹא אִישׁ מֵתוֹ: וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֲשֵׂה־אֵל וַיִּקְבְּדוּוּ בַקֶּבֶר אַבְיָוֵלֵב אֲשֶׁר בֵּית לָחֶם וַיֵּלְכוּ כָל־הַלַּיְלָה יואָב וְאֲנָשָׁיו וַיָּאֵר לָחֶם בַּחֲבָרוֹן:

ג
וַתְּהִי הַמַּלְחָמָה אַרְבָּה בֵּין בֵּית שָׁאוּל וּבֵין בֵּית דָּוִד ׀ וְדָד הָלַךְ וַחֲזֹק וּבֵית שָׁאוּל הִלְכִים וְדָלִים: וַיִּלְדוּ־ב לְדָד בָּנִים בַּחֲבָרוֹן וַיְהִי בְּכֹרֹו אַמְנוֹן לְאֵחָיוֹעָם הַיִּזְרְעֵאלִית: וּמִשְׁנֵהוּ מִלָּאָב לְאַבִּיגַיִל אִשְׁת׃ נָבָל הַכַּרְמֶלִי וְהַשְּׁלִישִׁי אַבְשָׁלוֹם בְּרַמְעָה בַת־תּלְמִי מֶלֶךְ גִּשׁוּר: וְהַרְבִּיעִי אַדוֹנִיָּה בַת־חַגִּית וְהַחֲמִישִׁי שפּטִיָּה בַת־אַבִּיטָל: וְהַשֵּׁשִׁי יתָרְעָם לְעִגְלָה אִשְׁת׃ דָּד אֵלֶּה יִלְדוּ לְדָד בַּחֲבָרוֹן: וַיְהִי בַהֲזוֹת הַמַּלְחָמָה בֵּין בֵּית שָׁאוּל וּבֵין בֵּית דָּוִד וַאֲבנֶר הָיָה מִתְחַזֵּק בְּבֵית שָׁאוּל: וְלִשְׂאוּל פְּלִנְשׁ וְשִׁמְהוֹ רַצְפָּה בַת־דָּאָה וַיֹּאמֶר אֶל־אַבנֶר מְדוּעַ בָּאתָ אֶל־פְּלִנְשׁ אָבִי: וַיְהִי לְאַבנֶר מֵאֵר עַל־דַּבְּרֵי אִישׁ־בִּשְׁת׃ וַיֹּאמֶר הָרֹאשׁ כָּל־בְּלַב אֲנִכִּי אֲשֶׁר לַיהוָה הַיּוֹם אֶעֱשֶׂה־ד חֶסֶד עִם־בֵּית ׀ שָׁאוּל אֲבִיךָ אֶל־אָחִיו וְאֶל־מְרַעְיוֹ וְלֹא הַמְצִיחֶךָ בֵּין דָּד וְתִפְקֹד עָלַי עֵן הַאִשָּׁה הַזֹּאת: כֹּה־׃ וַעֲשֵׂה אֱלֹהִים לְאַבנֶר וְכֹה יִסֵּף לִי כִּי פֹאֲשֶׁר נִשְׁפַּע

ב, כז פתח סאתח ג, ב וילוח ג, ג אביטל ק ח' מלעל

י יהוה לדוד כירכו אעשהו לך: להעביר הממלכה מביית
 שאלו ולהקים אתכסא דוד על-ישראל ועל-יהודה
 יא מן ועד-באר שבע: ולא יוכל עוד להשיב את-אבנך
 יב דבר מראתו אתו: וישלח אבנך מלאכים ואל-
 יד דוד תחתו לאמר למי-ארץ לאמר פרחה כריתך אתי
 יז והנה ידו עמד להסב אליך את-פל-ישראל: ויאמר טוב
 אני אכרת אתך ברית אך דבר אחד אנכי שאל מאתך
 לאמר לאיתראה את-פני כי אם-ילפני הביאה את מיכל
 יח בת-שאל בביאה לראות את-פני: וישלח דוד
 מלאכים אל-איש-בשתי בן-שאל לאמר תנה את-אשתי
 את-מיכל אשר ארשתי לי במאה ערלות פלשתים:
 טו וישלח איש בשתי ויקחה מעם איש מעם פלשאל בן
 טז ליש: וילך אמה אישה הלך ובה אחריה עד-בתרים
 יז ויאמר אליו אבנך לך שוב וישב: ודבר-אבנך
 יח הנה עסוקני ישראל לאמר נסחמול נס-שלשם היותם
 יח מבקשים את-דוד למלך עליכם: ועתה עשו כי יהוה
 אמר אל-דוד לאמר בך ודוד עבדי הושיע את-עמי
 יט ישראל מיד פלשתים ומיד כל-אויביהם: וידבר נס-
 אבנך באוני בנימין וילך נס-אבנך לדבר באוני דוד
 כ בחברון את כל-אשר-טוב בעיני ישראל ובעיני כל-
 בית בנימן: ויבא אבנך אל-דוד חברון ואהו עשרים
 אנשים ויעש דוד לאבנך ולאנשים אשר-אתו משתה:
 כא ויאמר אבנך אל-דוד אקומה ואלכה ואקבצה אל-
 אדני המלך את-פל-ישראל ויכרתו אתך ברית ומלכה
 כב בכל אשר-האנה נפשך וישלח דוד את-אבנך וילך
 עמם הביאו ואבנך איגנו עסודוד בחברון כי שלחו

יב החזיק טו לשפי

האט געשווארן צו דודן, אזוי וועל איך אים טאן,
 10 אריבערצוטרעגן די מלוכה פון שאולס הויז, און אויפ-
 שטעלן דעם טראָן פון דודן איבער ישראל און איבער
 יהודה פון דן און ביז באר-שבע! 11 און ער האָט מער אַ
 וואָרט ניט געקענט ענטפערן אַבנרן, פון זיין מורא פאַר
 אים.

12 און אַבנר האָט אויפן אָרט געשיקט שלוחים צו
 דודן, אזוי צו זאָגן: ביי וועמען איז דאָס לאַנד? אזוי צו
 זאָגן: שלים דיין בונד מיט מיר, און אָט איז מיין האַנט מיט
 דיר איבערצודרייען צו דיר גאַנץ ישראל. 13 האָט ער
 געזאָגט: גוט, איך וועל שליסן מיט דיר אַ בונד, אַבער
 איין זאָך פאַרלאַנגן איך פון דיר, אזוי צו זאָגן: זאָלסט ניט
 זען מיין פנים, סיידין דו ברענגסט צוגלייך מיכל די
 טאָכטער פון שאולן, ווען דו קומסט זען מיין פנים.

14 און דוד האָט געשיקט שלוחים צו איש-בושת דעם
 זון פון שאולן, אזוי צו זאָגן: גיב מיר מיין ווייב מיכלען,
 וואָס איך האָב פאַרקנסט צו מיר מיט הונדערט פאַר-
 הויטן פון די פלשתים.

15 האָט איש-בושת געשיקט, און האָט זי אָפגענומען
 פון דעם מאָן, פון פלטיאל דעם זון פון לישן. 16 און איר
 מאָן איז געגאַנגען מיט איר, געגאַנגען נאָך איר און געוויינט
 ביז בחורים. האָט אַבנר צו אים געזאָגט: גיי קער זיך
 אום; און ער האָט זיך אומגעקערט.

17 און אַבנר האָט געהאַט אַ גערייד מיט די עלטסטע פון ישראל, אזוי צו זאָגן: נאָך נעכטן און נאָך אייערנעכטן
 האָט איר באַגערט דודן פאַר אַ מלך איבער אײך. 18 און אַצונד טוט; וואָרום גאָט האָט געזאָגט אויף דודן, אזוי צו
 זאָגן: דורך דער האַנט פון דוד מיין קנעכט וועל איך העלפן מיין פאָלק ישראל פון דער האַנט פון די פלשתים,
 און פון דער האַנט פון אַלע זייערע פיינט.

19 און אַבנר האָט אויך גערעדט אין די אויערן פון בנימין. און אַבנר איז אויך געגאַנגען דערציילן אין די אויערן
 פון דודן אין חברון אַלץ וואָס איז ווילגעפעלן אין די אויגן פון ישראל, און אין די אויגן פון גאַנצן הויז פון בנימין. 20 און
 אַבנר איז געקומען צו דודן קיין חברון, און צוואַנציק מאָן מיט אים. און דוד האָט געמאַכט פאַר אַבנרן און פאַר די
 מענטשן וואָס מיט אים אַ מאַלצייט. 21 און אַבנר האָט געזאָגט צו דודן: איך וועל אויפשטיין און וועל גיין, און איך וועל
 אײנוואַלען צו מיין האַר דעם מלך גאַנץ ישראל, און זיי וועלן שליסן מיט דיר אַ בונד, און וועסט קיינען ווי ווייט דיין
 האַרץ געלוסט. און דוד האָט אַוועקגעשיקט אַבנרן, און ער איז אַוועקגעגאַנגען בשלום.

22 ערשט די קנעכט פון דודן און יואב זינען אָנגעקומען פון אַן אָנפאַל, און זיי האָבן געבראַכט מיט
 זיך פיל רויב; און אַבנר איז שוין ניט געווען ביי דודן אין חברון, ווייל ער האָט אים אַוועקגעשיקט, און ער

איו אַוועקגעגאַנגען בשלום. ²³ און ווי יואב און דער גאַנצער צער חיל וואָס מיט אים זיינען אָנגעקומען, האָט מען דערצייילט יואבן, אזוי צו זאָגן: אַבנר דער זון פון נרן איז געקומען צום מלך, און ער האָט אים אַוועקגעשיקט, און ער איז אַוועקגעגאַנגען בשלום.

²⁴ איז יואב געקומען צום מלך, און האָט געזאָגט: וואָס האָסטו געטאָן? אָט איז אַבנר געקומען צו דיר; אַלמאי האָסטו אים אָפגעלאָזט, און ער איז אַוועקגעגאַנגען? ²⁵ דו קענסט אַבנר דעם זון פון נרן, און דיר צו פאַרנאַרן איז ער געקומען, און געוואָר צו ווערן ווי אויס און ווי אַיין ביי דיר, און געוואָר צו ווערן אַלץ וואָס דו טויסט.

²⁶ און יואב איז אַרויסגעגאַנגען פון דודן, און ער האָט געשיקט שלוחים נאָך אַבנרן, און זיי האָבן אים אויב געקערט פון בור-סירה; און דוד האָט ניט געוויסט.

²⁷ און ווי אַבנר האָט זיך אומגעקערט קיין חברון, אזוי האָט אים יואב אָפגעגייגט אינעווייניק אין טויער, כדי צו רעדן מיט אים שטילערהייט, און ער האָט אים דאָרטן געשלאָגן אין בויך, און ער איז געשטאַרבן, פאַר דעם בלוט פון זיין ברודער עשהאלן.

²⁸ און דוד האָט עס דערנאָך געהערט, און ער האָט געזאָגט: ריין בין איך און מיין מלוכה פאַר גאָט אויף אייביק פון דעם בלוט פון אַבנר דעם זון פון נרן. ²⁹ זאָל עס פאַלן אויפן קאָפּ פון יואבן, און אויפן גאַנצן הויז פון זיין פאָטער, און זאָל ניט אויסגיין פון יואבס הויז אַ פלוסיקער און אַ קרעציקער, און דער וואָס האַלט זיך אויף אַ שטעקן, און דער וואָס פאַלט דורכן שווערד, און דער וואָס אים פעלט ברויט.

³⁰ און יואב און אבישי זיין ברודער האָבן געהרגעט אַבנרן פאַרוואָס ער האָט געטייט זייער ברודער עשהאלן אין גבוען אין דער מלחמה.

³¹ און דוד האָט געזאָגט צו יואבן און צו דעם גאַנצן פאָלק וואָס מיט אים: צערייסט אַייערע קליידער, און גורט אַן זאַק, און קלאָגט פאַרויס פאַר אַבנרן. און דער מלך דוד איז געגאַנגען נאָך דער מיטה. ³² און זיי האָבן באַגראָבן אַבנרן אין חברון. און דער מלך האָט אויפגעהויבן זיין קול, און האָט געוויינט אויף אַבנרס קבר, און דאָס גאַנצע פאָלק האָט מיטגעוויינט. ³³ און דער מלך האָט געקלאָגט אויף אַבנרן, און האָט געזאָגט:

זאָל אַבנר שטאַרבן ווי אַ נידערטרעכטיקער שטאַרבט?

³⁴ דייע הענט זיינען ניט געבונדן געווען,

און דייע פיס ניט אין קייטן געשמידט;

ווי מע פאַלט פאַר פאַרברעכער ביסטו געפאַלן.

און דאָס גאַנצע פאָלק האָט ווידער געוויינט אויף אים.

³⁵ און דאָס גאַנצע פאָלק איז געקומען צו געבן עסן דודן ברויט ווען עס איז נאָך געווען טאָג, אַבער דוד האָט גע-שוואַרן, אזוי צו זאָגן: זאָל מיר גאָט טאָן אזוי און נאָך מער, אויב איך וועל פאַרווכן ברויט אַדער עפעס וואָס עס איז, איידער די זון גייט אונטער! ³⁶ און דאָס גאַנצע פאָלק האָט געמערקט, און עס איז ווילגעפעלן אין זייערע אויגן; אַלץ וואָס דער מלך האָט געטאָן איז ווילגעפעלן אין די אויגן פון גאַנצן פאָלק. ³⁷ און דאָס גאַנצע פאָלק און גאַנץ ישראל האָבן געוויסט אין יענעם טאָג, און דאָס איז ניט געווען פון מלך, צו טייטן אַבנר דעם זון פון נרן.

וַיִּלֶךְ בְּשָׁלוֹם: וַיּוֹאֵב וְכָל־הַצָּבָא אֲשֶׁר־אִתּוֹ בָּאוּ וַיִּגְדּוּ כֹּ
לְיוֹאֵב לֵאמֹר פֶּאֶרְאֲבִנֵר בְּדִנְיָ אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַחְהוּ וַיִּלְךְ
בְּשָׁלוֹם: וַיָּבֹא יוֹאֵב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר מִה עָשִׂיתָה הַיּוֹדֵד כִּי
בָּא אַבְנֵר אֶל־יְהוָה לְמַהֲרָה שְׁלַחְתּוֹ וַיִּלְךְ הַלּוֹךְ: וַיִּדְעָתָ אֶת־כִּי
אַבְנֵר בְּדִנְיָ כִּי לִפְתָּחָהּ בָּא וַלְדַעַת אֶת־מוֹצָאָהּ וְאֶת־
מִצְאָהּ וַלְדַעַת אֶת־כָּל־אֲשֶׁר אָתָּה עָשָׂה: וַיֵּצֵא יוֹאֵב כִּי
מֵעַם דָּוִד וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אַחֲרָיו אַבְנֵר וַיִּשְׁבּוּ אֹתוֹ מִכּוּבֵר
הַסָּפֵרָה וְדוֹד לֹא יָדָע: וַיֵּשֶׁב אַבְנֵר חֲבֵרוֹן וַיִּשְׁמְרוּ יוֹאֵב כִּי
אֶל־תִּדּוֹד הַשֹּׁעַר לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּשֵׁלִי וַיְבַהֵר שֵׁם הַחֲמִשׁ יָמִית
בָּהֶם עֲשָׂהאֵל אֲחִיו: וַיִּשְׁמַע דָּוִד מֵאַחֲרָיו כִּן וַיֹּאמֶר נָלֶךְ כִּי
אֲנִי וּמַמְלַכְתִּי מֵעַם יְהוָה עַד־עוֹלָם מִדְּמֵי אַבְנֵר בְּדִנְיָ:
הֲלוֹ עַל־רֵאשׁ יוֹאֵב וְאֵל כָּל־בֵּית אָבִיו וְאֶל־יִפְרַת כִּי
מִבֵּית יוֹאֵב זָב וּמִצֶּרַע וּמִחֲנוּק בַּמֶּלֶךְ וּנְפֹל בַּחֲרֵב וְחֲסֵר
לָחֶם: וַיּוֹאֵב וְאֲבִישׁי אֲחִיו הֲרִגוּ לְאַבְנֵר עַל־אֲשֶׁר הָמִית לֹ
אֶת־עֲשָׂהאֵל אֲחִיהֶם בְּגִבְעוֹן בַּמִּלְחָמָה: וַיֹּאמֶר דָּוִד לֹא
אֶל־יוֹאֵב וְאֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ קָרְעוּ בְּגִדֵיכֶם וְחֲגְרוּ
שָׁקִים וּסְפְרוּ לִפְנֵי אַבְנֵר וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד הִלֵּךְ אַחֲרָיו מִמִּסְפָּה:
וַיִּקְבְּרוּ אֶת־אַבְנֵר בַּחֲבֵרוֹן וַיִּשָּׂא הַמֶּלֶךְ אֶת־קִוְלוֹ וַיִּבֶן לֹב
אֶל־קִבְרֵי אַבְנֵר וַיִּבְנוּ כָּל־הָעָם: וַיִּקְרַן הַמֶּלֶךְ אֶל־לֹב
אַבְנֵר וַיֹּאמֶר הַכְּמוֹת נָבֵל יָמוּת אַבְנֵר: וַיֵּךְ לֹא־אֲסֻרוֹת לֹ
וְהִלֵּךְ לֹא־לְנַחֲשֻׁתַיִם הַנָּשׁוּ בְּנִפְּוֹל לִפְנֵי בְּנֵי־עוֹלָה וְנִפְלֹת
וַיִּסְפוּ כָּל־הָעָם לִבְכוֹת עָלָיו: וַיָּבֹא כָּל־הָעָם לַחֲבֵרוֹת לֹ
אֶת־דָּוִד לָחֶם בַּעֲדֵי הַיּוֹם וַיִּשְׁבַּע דָּוִד לֵאמֹר כֹּה יַעֲשֶׂה־
כִּי אֱלֹהִים וְכֹה יִסֹּף כִּי אֲסַלְּפֵנִי בְּאֵד־שֵׁמֶשׁ אֲטַעֲמֵם
לָחֶם אִו כָּל־מֵאֻמָּה: וְכָל־הָעָם הִכִּירוּ וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם לֹ
כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ בְּעֵינֵי כָּל־הָעָם טוֹב: וַיִּדְעוּ לֹ
כָּל־הָעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּיָוֵם הַהוּא כִּי לֹא הָיְתָה מִהַמֶּלֶךְ

כח / מובאן קרי / לז / חסי / קסז / ביז

לח לַחֲמֹת אֶת־אֲבִנֶךָ בְּדָגֶר: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־
 עֲבָדָיו הֲלֹא תִדְעוּ כִּי־שָׂר וְגִדּוֹל נָפַל הַיּוֹם הַזֶּה
 לט בְּיִשְׂרָאֵל: וְאֲנֹכִי הַיּוֹם רֵךְ וּמְשֻׁחַ מֶלֶךְ וְהָאֲנָשִׁים
 הָאֵלֶּה בְּנֵי צְרוּיָה קָשִׁים מִפְּנֵי יְשׁוּלָם יְהוָה לַעֲשׂוֹת
 הַרְעָה בְּרַעְיוֹתָי:

ד

א וַיִּשְׁמַע בְּדָשָׂאֵל כִּי מֵת אֲבִנֶךָ בַּחֲבֵרוֹן וַיִּרְפוּ יָדָיו וְכָל־
 ב יִשְׂרָאֵל נִבְהָלוּ: וְשָׁנֵי אַנְשִׁים שָׂרִי־גִדּוֹדִים הָיוּ בְּדָשָׂאֵל
 שֵׁם הָאֶחָד בַּעֲנָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי רַכָּב בֶּנִי רִמּוֹן הַבְּאֵרְתִּי
 ג מִבְּנֵי בְנֵי־מֶן כִּי נִסְבְּאוֹת תַּחֲשֵׁב עַל־בְּנֵי־מֶן: וַיִּבְרָחוּ
 הַבְּאֵרְתִּים וַתִּמָּחַ וַיִּחְיֶיֶשׁ גֵּרִים עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
 ד וַלִּיהוֹנָתָן בְּדָשָׂאֵל בֶּן נָכָה רִגְלִים בְּדַחֲמָשׁ שְׁנַיִם הָיָה
 ה בָּבֶא שְׁמַעְתָּ שָׂאֵל וַיהוֹנָתָן מִזֹּרְעָל וּמִשְׁאָדוֹ אִמְתּוֹ
 וְהַלֵּם נָדָו בַּחֲפֹנָה לְנִים וְנָפַל וַיִּפְסַח וְשָׁמוֹ מִסִּבְשֵׁת:
 ו וַיִּלְכּוּ בְּגִיד־רִמּוֹן הַבְּאֵרְתִּי רַכָּב וּבַעֲנָה וַיָּבֹאוּ בַּיּוֹם
 ז אֶל־בֵּית אִישׁ בִּשְׁתִּי וְהוּא שָׁכַב אֶת מִשְׁכַּב הַצִּדְרִים:
 ח וְהָיָה כִּאֲוֵ עַד־תֵּדוּ הַבַּיִת לִקְרֹתֵי הַיָּמִים וַיָּבֹדוּ אֶל־הַחֲמִשׁ
 ט וַרַכָּב וּבַעֲנָה אָחִיו נִמְלָטוּ: וַיָּבֹאוּ הַבַּיִת וְהוּא־שָׁכַב עַל־
 י מִטָּתוֹ בַּחֲדָר מִשְׁכָּבוֹ וַיָּבֹדוּ וַיִּמְתְּדוּ וַיִּסְרוּ אֶת־דְּאִשָּׁוֹ
 יא וַיִּקְרוּ אֶת־דְּאִשָּׁוֹ וַיִּלְכּוּ דָרָךְ הַעֲרָבָה בְּלִי־חֵלֶלֶה: וַיָּבֹאוּ
 יב אֶת־דְּאִשׁ אִישׁ־בִּשְׁתִּי אֶל־דָּוִד חֲבֵרוֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
 יג הַנְּהַרְאֵשׁ אִישׁ־בִּשְׁתִּי בְּדָשָׂאֵל אִיבֹד אֲשֶׁר בָּקַשׁ אֶרֶץ
 יד נַפְשָׁךְ וַיִּתֵּן יְהוָה לְאֲדָנִי הַמֶּלֶךְ נִקְמוֹת הַיּוֹם הַזֶּה מִשְׁאֵל
 טו וּמוֹרְעוֹ: וַעַן דָּוִד אֶת־רַכָּב וְאֶת־בַּעֲנָה אָחִיו בְּנֵי רִמּוֹן
 יז הַבְּאֵרְתִּי וַיֹּאמֶר לָהֶם חַי־יְהוָה אֲשֶׁר־פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי מִכָּל־
 יח צָרָה: כִּי הַפְגִּיד לִי לֵאמֹר הַנְּהַרְמַת שָׂאֵל וְהוּא־דָּנָה
 יט כַּמְבַּשֵּׁר בְּעֵינָיו וְאַחֲרָה כִּי וְאַחֲרָהּ בַּעֲקָלָה אֲשֶׁר לַתַּמָּר
 כ לֹא בִשְׂרָה: אֲף־כִּי־אֲנָשִׁים רָשָׁעִים הָרְנוּ אֶת־אִישׁ־צִדִּיק

און דער מלך האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט: פאַר־
 וואָר, איר דאַרפט חיסן, אָז אַ האַר און אַ גרויסער מאַן
 איז געפאַלן היינטיקן טאַג אין ישראל. און איך בין
 היינט שוואַך, און נאַרוואַס געזאַלבט פאַר אַ מלך, און
 די דאָזיקע לייט, די זין פון צרויָה, זיינען צו האַרט פאַר
 מיר. זאָל גאָט באַצאָלן דעם שלעכטסטוער לויט זיין
 שלעכטיקייט.

ד

י און שאול'ס זון האָט געהערט, אָז אַבנר איז אומד
 געקומען אין חֲבֵרוֹן, און זיינע הענט זיינען שלאָפֿ
 געוואָרן, און גאַנץ ישראל זיינען דערשראַקן געוואָרן.
 און שאול'ס זון האָט געהאַט צוויי הויפטלייט פון
 מחנות: דער נאָמען פון איינעם איז געווען בַּעֲנָה, און דער
 נאָמען פון צווייטן רַכָּב, זין פון רמון דעם באַרותער, פון
 די קינדער פון בנימין; וואָרום אויך באַרות ווערט גע
 רעכנט צו בנימין; און די באַרותער זיינען אַנטלאָפֿן
 קיין גַמִּים, און זיינען דאָרטן געבליבן ווינען ביז אויף
 היינטיקן טאַג.
 און יהוֹנָתָן דער זון פון שאול'ן האָט געהאַט אַ זון אַ
 לאָמען אויף די פיס. ער איז געווען פינף יאָר אַלט, ווען
 די הערונג וועגן שאול'ן און יהוֹנָתָן איז אָנגעקומען פון
 יזְרָעָל. האָט אים זיין אָם אויפגעהויבן און איז געלאָפֿן:
 איז, אין איר אַיילעניש צו אַנטלויפֿן, איז ער געפאַלן
 און איז הינקעדיק געוואָרן. און זיין נאָמען איז געווען מַפִּיבֹּשֶׁת.

און זיין נאָמען איז געווען מַפִּיבֹּשֶׁת.
 זיינען געגאַנגען די זין פון רמון דעם באַרותער, רַכָּב און בַּעֲנָה, און זיי זיינען געקומען אין דער היץ פון
 טאַג צום הויז פון אישבוֹשֶׁת, בעת ער האָט געשלאָפֿן דעם מיטאָגשלאָפֿ. און זיי זיינען אַריינגעגאַנגען אינעווייניק אין
 הויז ווי קויפער פון ווייץ, און האָבן אים געשלאָגן אין בויך; און רַכָּב און זיין ברודער בַּעֲנָה זיינען אַנטרווען געוואָרן.
 י און אַז זיי זיינען אַריין אין הויז, ווען ער איז געלעגן אויף זיין בעט אין זיין שלאָפֿקאַמער, און האָבן אים געשלאָגן און
 געטייט, האָבן זיי אָפגעשניטן זיין קאַפֿ; און זיי האָבן גענומען זיין קאַפֿ, און זיינען געגאַנגען מיטן וועג פון פלוין אַ גאַנצע
 נאַכט. און זיי האָבן געבראַכט דעם קאַפֿ פון אישבוֹשֶׁת צו דודן קיין חֲבֵרוֹן, און זיי האָבן געזאָגט צום מלך: אָט איז
 דער קאַפֿ פון אישבוֹשֶׁת דעם זון פון שאול'ן דעם פיינט וואָס האָט געזוכט דיין לעבן; און גאָט האָט היינטיקן טאַג געגעבן
 מיין האַר דעם מלך אַ נקמה אָן שאול'ן און אָן זיין וואָמען.
 האָט דוד געענטפערט רַכָּבן און זיין ברודער בַּעֲנָה, די זין פון רמון דעם באַרותער, און ער האָט צו זיי געזאָגט:
 אזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט אויסגעלייזט מיין זעל פון יעטוועדער צרה, אָז דער וואָס האָט מיר דערצײלט, אזוי
 צו זאָגן: „זע, שאול איז טויט“, און ער איז געווען ווי אַ בשורה־ברענגער אין זיינע אויגן, האָבן איר אים אָנגענימען, און האָבן
 אים געהרגעט אין ציקלג, אַנשטאָט וואָס איך זאָל אים געבן בשורה־געלט. היינט ווי נאָך אַז מענטשן רשעים האָבן

געהרגעט אן אומשולדיקן מענטשן אין זיין הויז אויף זיין געלעגער, וואל איך אצונד ניט מאַנען זיין בלוט פון אייער האַנט, און אייך אַפראַמען פון דער ערד?

¹⁰ און דוד האָט באַפוילן די יונגען, און זיי האָבן זיי געהרגעט, און אַפגעהאַקט זייערע הענט און זייערע פיס, און זיי אויפגעהאַנגען ביים טייך אין חברון. און דעם קאַפּ פון אישׁבושֶׁתן האָבן זיי גענומען און באַגראָבן אין דעם קבר פון אַבנר אין חברון.

ה ¹ אין אלע שבטים פון ישראל זיינען געקומען צו דודן קיין חברון, און זיי האָבן געזאָגט, אזוי צו זאָגן: זע, דיין ביין און דיין פלייש זיינען מיר. ² נאָך געכטן און נאָך אייערנעכטן, אַז שאול איז געווען מלך איבער אונדז, ביסט דו געווען דער וואָס האָט אַרויסגעפירט און אַרײַב געפירט ישראל. און גאָט האָט צו דיר געזאָגט: דו זאָלסט פיטערן מיין פאָלק, ישראל, און דו זאָלסט זיין אַ פירשט איבער ישראל.

³ און אלע עלטסטע פון ישראל זיינען געקומען צום מלך קיין חברון, און דער מלך דוד האָט זיי געשלאָסן אַ בונד אין חברון פאַר גאָט, און זיי האָבן געזאלבט דודן פאַר אַ מלך איבער ישראל.

⁴ דרייסיק יאָר איז דוד אַלט געווען ווען ער איז געװאָרן מלך; פערציק יאָר האָט ער געקייניגט. ⁵ אין חברון

האָט ער געקייניגט איבער יהודה זיבן יאָר און זעקס חדשים, און אין ירושלים האָט ער געקייניגט דריי און דרייסיק יאָר איבער גאַנץ ישראל און יהודה.

⁶ און דער מלך איז געגאַנגען מיט זיינע מענטשן קיין ירושלים אויף דעם יבוס, דעם באַווינער פון לאַנד. האָבן זיי געזאָגט צו דודן, אזוי צו זאָגן: וועסט אַהער ניט קומען סידן וועסט אַפּטאָן די בלינדע און די הינקעדיקע; אזוי צו זאָגן: דוד קען אַהער ניט קומען. ⁷ אַבער דוד האָט באַצווונגען די פעסטונג פון ציון, דאָס איז דודס־שטאָט. ⁸ און דוד האָט געזאָגט אין יענעם טאָג: ווער נאָר עס וועט שלאָגן דעם יבוס, און וועט צוקומען צו דער וואַסעררינע, און נאָפּטאָן די הינקעדיקע און די בלינדע, די פאַרהאַטע פון דודס זעל. . . . דרום זאָגט מען: אַ בלינדער און אַ הינקעדיקער איז דאָ; מע קען ניט אַרײַן אין הויז.

⁹ און דוד האָט זיך באַזעצט אין דער פעסטונג, און ער האָט זי גערופן דודס־שטאָט; און דוד האָט פאַרבוט רונד אַרום פון מלוא און אינעווייניק צו. ¹⁰ און דוד איז געוואָרן אַלץ גרעסער, און יהוה דער גאָט פון צבאות איז געווען מיט אים.

¹¹ און חירם דער מלך פון צור האָט געשיקט שלוחים צו דודן מיט צעדערהאַלץ און האַלצמיינסטערס און שטיינמיינסטערס, און זיי האָבן געבוט אַ הויז פאַר דודן. ¹² און דוד האָט געוואָלט אַז גאָט האָט אים

בִּיתוֹ עַל־מִשְׁכְּבוֹ וַעֲתָה הֲלוֹא אֶכְרַשׁ אֶת־דָּמִי מִיָּדְכֶם וּבְעֵרְתִי אֶתְכֶם מִיִּדְיָרְכִי: וַיֹּצֵא דוֹד אֶת־הַנְּעָרִים וַיהֲרֹגֵם: וַיִּקְצְצוּ אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם וַיַּתְּלוּ עַל־הַחֲבַרְבָּרָה בַּחֲבֵרֹן וְאֵת רֹאשׁ אִישׁ־שִׁפְשֶׁת לָקְחוּ וַיִּקְבְּרוּ בַּקֶּבֶר אַבְנֵר בַּחֲבֵרֹן:

ה
וַבֹּא כָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִד הַחֲבֹנִה וַיֹּאמְרוּ לְאָמֵר: הֲנֵנוּ עֲצֻמָּה וּבְשִׁרְךָ אֲנַחְנוּ: גַּם־אֶתְמוּל גַּם־שְׁלֹשִׁים בְּהִזּוֹת שְׂאוֹל מֶלֶךְ עָלֵינוּ אֵתָּה הֵיחָהּ מוֹצִיא וְהַמְבִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל. וַיֹּאמֶר יְהוָה לָךְ אֵתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה לְנֹגֵד עַל־יִשְׂרָאֵל: וַבֹּא כָל־יֹקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ הַחֲבֹנִה וַיִּכְרַת לָהֶם הַמֶּלֶךְ דָּוִד בְּרִית בַּחֲבֵרֹן לִפְנֵי יְהוָה וַיִּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: בְּ־שָׁלְשִׁים שָׁנָה דָוִד בְּמַלְכוּתוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה מֶלֶךְ: בַּחֲבֵרֹן מֶלֶךְ עַל־יְהוּדָה שְׁבַע שָׁנִים וְשֵׁשׁ חֳדָשִׁים וּבִירוּשָׁלַם מֶלֶךְ שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ שָׁנָה עַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיהוּדָה: וַיִּלֶךְ הַמֶּלֶךְ וַאֲנָשָׁיו יְרוּשָׁלַם אֶל־הַיַּבֵּס וַיֹּשֶׁב הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר לְדָוִד לֵאמֹר לֹא־חָבֹא הַנָּה פִּי אִם־הִסְתִּירְךָ הַנְּעָרִים וְהַפְסָחִים לֵאמֹר לֹא־יָבֹא דָוִד הַנָּה: וַיִּלְכֵד דָּוִד אֶת מִצְעַת צִיּוֹן הִיא עִיר דָּוִד: וַיֹּאמֶר דָּוִד בְּיָוִם הַהוּא כָל־מִבְּנֵי יָבֵס וַיִּנֶּע בַּעֲנֹד וְאֶת־הַפְסָחִים וְאֶת־הַנְּעָרִים שָׂאָן נֶפֶשׁ דָּוִד עֲלֵיהֶם וַאֲמָרוּ עוֹךְ וּפְסָח לֹא יָבֹא אֶל־הַבָּיִת: וַיֹּשֶׁב דָּוִד בַּמִּצְעָה וַיִּקְרָא לָהּ עִיר דָּוִד וַיִּבֶן דָּוִד סָבִיב מִדְּהַמְלִיא וּבִתְהַי: וַיִּלֶךְ דָּוִד הַלּוֹךְ וַיְגִדֵל וַיְהִי אֵלָיו צְבָאוֹת עִמּוֹ: וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ־צֹר מִלְּאֲכִים אֶל־דָּוִד וַעֲצֵי אַרְזִים וְחֲרָשֵׁי עֵץ וְחָרָשֵׁי אֲבָן קִיר וּבְנֵי־בָיִת לְדָוִד: וַיַּדַּע דָּוִד יֵב

ג, יב קמץ חוק ה, ג, הויז הובוא ק
ססא סאנע ססא ח' סטא קי

באפעסטיקט פאר א מלך איבער ישראל, און אז ער האָט דערהויבן זיין מלוכה פון וועגן זיין פאָלק ישראל.

13 און דוד האָט גענומען נאָך קעפסווייבער און ווייבער פון ירושלים נאָך זיין קומען פון חברון, און ביי דודן זיינען געבאָרן געוואָרן נאָך זין און טעכטער. 14 און דאָס זיינען די נעמען פון די וואָס זיינען אים געבאָרן גע- וואָרן אין ירושלים: שמוע, און שובב, און נתן, און שלמה; 15 און יבחר, און אלישוע, און נפג, און יפיע; 16 און אלישמע, און אלידע, און אליפלט.

17 און די פלשתים האָבן געהערט אז מע האָט גע- זאלבט דודן פאר א מלך איבער ישראל, און אלע פלשתים זיינען אַרויפגעגאַנגען צו זוכן דודן. האָט דוד דערהערט, און ער האָט אַראָפּגענידערט צו דער פעסטונג.

18 און די פלשתים זיינען געקומען, און האָבן זיך פאַרשפּרייט אין טאָל רפאים.

19 האָט דוד געפרעגט ביי גאָט, אזוי צו זאָגן: זאָל איך אַרויפגיין אַקעגן די פלשתים? וועסטו זיי געבן אין מיין האַנט? האָט גאָט געזאָגט צו דודן: גיי אַרויף, וואָרום געבן וועל איך געבן די פלשתים אין דיין האַנט.

20 איז דוד געקומען אין בעל־פּרצים, און דוד האָט זיי דאַרטן געשלאָגן, און ער האָט געזאָגט: גאָט האָט דורכגעבראַכן מייע פיינט פאַר מיר, אזוי ווי א דורכ- בראַך פון וואַסער. דרום האָט מען גערופן דעם נאָמען פון יענעם אַרט בעל־פּרצים.

21 און זיי האָבן דאַרטן איבערגעלאָזט זייערע געצנבילדער, און דוד און זיינע מענטשן האָבן זיי אוועקגעטראַגן.

1 ביהקינו יהוה למלך על־ישראל וכי נשא ממלכתו
2 בעבור עמו ישראל: ויבחר דוד עוד פלגשים
3 ונשים מירושלם אחרי באו מחברון ויגלו עוד לדוד
4 בנים ובנות: ואלה שמות הילדים לו בירושלם שמוע
5 ושובב ונתן ושלמה: ויבחר ואלישוע ונפג ויפיע:
6 ואלישמע ואלדע ואלפלט: וישמעו פלשתים
7 ביהקשו את־דוד למלך על־ישראל ויעלו כל־פלשתים
8 לבקש את־דוד וישמע דוד וירד אל־המצודה: ופלשתים
9 באו וינטשו בעמק רפאים: וישאל דוד ביהוה לאמר
10 האעלה אל־פלשתים היתנחם בידו ויאמר
11 יהוה אל־דוד עלה ביהנתן אפן את־הפלשתים בידך:
12 ויבא דוד בבצל־פרצים ויבס שם דוד ויאמר פרץ
13 יהוה את־איבי לפני כפרץ מים על־פני כרא שם־המקום
14 כהוא בעל פרצים: ויעוברשם את־עצביהם וישאם
15 כב־דוד ויאשיו: ויספו עוד פלשתים לעלות וינטשו
16 כו בעמק רפאים: וישאל דוד ביהוה ויאמר לא תעלה
17 כז הסב אל־אחריהם ובאת להם ממול בכאים: ויהי
18 כחשמך את־קול צעדה בראשי הבכאים או תחרץ פי
19 כהאז יצא יהוה לפניך להכות במחנה פלשתים: ועש
20 דוד כן כאשר צוהו יהוה ויך את־פלשתים מנבע עד
21 באך נור:

א ויבחר עוד דוד את־פלג־בחר בישראל שלשים אלה:
ב ויבס ויגלד דוד וכל־העם אשר אהו מבצל יהודה
ג להקלות משם את ארון האלהים אשר־נקרא שם שם
ד יהוה צבאות ישב הכרבים עליו: וירפבו את־ארון
האלהים אל־עגלה חדשה וישארו מבית אבינב אשר

ה, יט' טטקא סאמצע סכך כד' טטקין קיי 1, ה' וטטת טטט

22 און די פלשתים זיינען ווידער א מאָל אַרויפגעקומען, און האָבן זיך פאַרשפּרייט אין טאָל רפאים. 23 האָט דוד געפרעגט ביי גאָט, און ער האָט געזאָגט: זאָלסט ניט אַרויפגיין; דריי זיך אויס הינטער זיי, און זאָלסט קומען אויף זיי פון אַקעגן די מוילבערבײַמער. 24 און עס וועט זיין, אז דו הערסט אַ גערויש פון טריט אין די שפיצן פון די מוילבער- בײַמער, דענסמאָל זאָלסטו אײַלן, וואָרום דענסמאָל איז גאָט אַרויסגעגאַנגען דיר פאַרויס, צו שלאָגן אין דעם לאַגער פון די פלשתים. 25 און דוד האָט אזוי געטאָן-אזוי ווי גאָט האָט אים באַפוילן, און ער האָט געשלאָגן די פלשתים פון גבע ביז דו קומסט קיין נור.

1 און דוד האָט ווידער אײַנגעזאַמלט אלע געקליבענע אין ישראל, דרייסיק טויזנט מאַן. 2 און דוד איז אויפגע- שטאַנען און איז געגאַנגען מיט דעם גאַנצן פאָלק וואָס מיט אים פון בעל־יהודה, אַרויפצוברענגען פון דאַרטן דעם אַרון פון גאָט, וואָס אויף אים ווערט גערופן דער נאָמען-דער נאָמען פון גאָט פון צבאות וואָס ויצט אויף די כּרוכים. 3 און זיי האָבן אַרויפגעלייגט דעם אַרון פון גאָט אויף אַ נײַעם וואָגן, און האָבן אים אוועקגענומען פון אבינבס הויז וואָס

אָרט פון דורכבראַכן.

אין גבעה. און עוזה און אחיו די זין פון אבינדבן האָבן געפירט דעם נייעם וואָגן. און אזוי האָבן אים אוועק גענומען פון אבינדבס הויז וואָס אין גבעה, מיט דעם אָרון פון גאָט, איז אחיו געגאנגען פאַרויס פאַרן אָרון. און דוד און דאָס גאַנצע הויז פון ישראל האָבן געשפילט פאַר גאָט אויף אַלערליי נפֿלינער פון ציפרעסנהאַלץ, און אויף האַרפֿן, און אויף גיטאַרן, און אויף פויקן, און אויף קלעפערלעך, און אויף צימבלען.

און ווי זיי זיינען געקומען ביזן שיער פון נכון, האָט עוזה אויסגעשטרעקט זיין האַנט צום אָרון פון גאָט, און האָט אים אָנגענומען, וואָרום די רינדער האָבן אים אַראָפֿ גערוקט. האָט דער צאָרן פון גאָט געגרימט אויף עוזה, און גאָט האָט אים דאָרטן געשלאָגן פאַר דעם פאַרוע. און ער איז דאָרטן געשטאַרבן לעבן דעם אָרון פון גאָט. און דודן האָט געערגערט פאַרוואָס גאָט האָט געבראַכט אַ בראַך אויף עוזה. און מע רופֿט יענעם אַרט פֿרֿעֿעֿוֿנה ביז אויף היינטיקן טאָג. און דוד האָט מורא געהאַט פאַר גאָט יענעם טאָג, און ער האָט געוואָגט: ווי אזוי זאל דער אָרון פון גאָט קומען צו מיר?

און דוד האָט ניט געוואָלט אָפקערן דעם אָרון פון גאָט צו זיך אין דודס־שטאָט, און דוד האָט אים אָפּגע־פירט צו דעם הויז פון עובד־אָדומען פון נת. און דער אָרון פון גאָט איז געבליבן אין הויז פון עובד־אָדומען פון נת דריי חדשים. און גאָט האָט געבענטשט עובד־אָדומען און זיין גאַנץ הויז.

בגבעה ועזא ואחיו ואלו בני אבינדב להגים אתהעגלה חדשה: וישארו מבית אבינדב אשר בגבעה עם ארון האלהים ואחיו הלך לפני הארון: ויהי וכלבית ישראל משחקים לפני יהוה בכל עצי ברזים ובכנרות ובנבלים ובתפים ובמנענעים ובצלצלים: ויבאו עד יבן נכון וישלח עזה אל־ארון האלהים ויאחו בו כי שמטו הכקר: וינראף יהוה בעזה ובהו שם האלהים על־השל וימת שם עם ארון האלהים: ויחר לדוד על אשר פָּרַץ יהוה פָּרַץ בעזה ויִקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא פָּרַץ עֵזָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה: ויִרְא דָּוִד אֶת־יהוה בַּיּוֹם הַהוּא ויאמר אֵךְ יָבֹא אֵלַי אָרוֹן יְהוָה: וְלֹא־אֲבִיחֵהוּ דוֹד לְהַסִּיר אֵלָיו אֶת־אָרוֹן יְהוָה עַל־עֵדֶי דָוִד וַיִּמְרוּ דוֹד בֵּית עֶבֶד אֱדָם הַנְּתִי: וישב ארון יהוה בית עבד אדם הנתי שלשה חדשים ויִכְרַד יְהוָה אֶת־עֶבֶד אֱדָם וְאֶת־כָּל־בֵּיתוֹ: ויִגַּד לַמֶּלֶךְ דָּוִד לֵאמֹר בָּרַךְ יְהוָה אֶת־בֵּית עֶבֶד אֱדָם וְאֶת־כָּל־אֲשֵׁר־לוֹ בַּעֲבוּר אָרוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּלְךְ דָּוִד וַעֲלֶה אֶת־אָרוֹן הָאֱלֹהִים מִבֵּית עֶבֶד אֱדָם עֵדֶי דָוִד בַּשְּׂמֵחָה: ויהי כי צערו נשיא ארון יהוה ששה ימים ויזבח שור ומריא: וידך מכרפר בכל־עו לפני יהוה וידך תגור אפוד גד: וידך וכל־בית ישראל מעלים את־אָרוֹן יְהוָה בַּתְּרוּעָה וּבִקְוֹל שׁוֹפָר: ויהוה ארון יהוה בא עֵד דָּוִד וּמִכָּל־בַּת־שָׂאוֹל נִשְׁכַּפָּה בַּעַד הַחֲלוּן ויִרְא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִד מִפֶּנּוּ וּמִכַּרְכַּר לִפְנֵי יְהוָה וַתָּבוּ לוֹ בִּלְבָבָהּ: ויבאו אֶת־אָרוֹן יְהוָה וַיִּצְנּוּ אֹתוֹ בַּמְּקוֹמוֹ בַּתּוֹךְ הָאֵהָל אֲשֶׁר נִמְהָלוּ דָוִד וַעֲלֶה דָוִד עֲלוֹת לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁלָמִים: ויכל דוד מהעלות העולה והשלמים ויִכְרַד אֶת־הַעֲלֵם בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת: ויחַלֵּק לְכָל־הָעָם

א' במקום ה ז' פתח במחה

אין דער צייט געוואָרן דעם מלך דודן, אזוי צו זאָגן: גאָט האָט געבענטשט דאָס הויז פון עובד־אָדומען אין אלץ וואָס געהערט צו אים, פון וועגן דעם אָרון פון גאָט. איז דוד געגאנגען, און האָט אַרויפגעבראַכט דעם אָרון פון גאָט פון עובד־אָדומס הויז אין דודס־שטאָט, מיט אַ שמחה. און עס איז געווען, ווי די טרעגערס פון דעם אָרון פון גאָט זיינען אָפּגעגאנגען זעקס טריט, אזוי האָט ער געשלאָכט אַן אַקס און אַ געשטאַפט רינד. און דוד האָט געטאַנצט מיטן גאַנצן כּוֹח פאַר גאָט; און דוד איז געווען אָנגעגורט אין אַ ליינענעם אָפּוד. און דוד און דאָס גאַנצע הויז פון ישראל האָבן אַרויפגעבראַכט דעם אָרון פון גאָט מיט שאַלונג און מיט אַ קול פון שופֿר.

און עס איז געווען, ווי דער אָרון פון גאָט איז געקומען אין דודס־שטאָט, אזוי האָט מיכל די טאָכטער פון שאַולן אַרויסגעקוקט דורכן פענצטער, און האָט געווען דעם מלך דודן טאַנצן און שפּרינגען פאַר גאָט, און זי האָט אים פאַר־אַכט אין איר האַרצן.

און זיי האָבן געבראַכט דעם אָרון פון גאָט, און האָבן אים אַוועקגעשטעלט אויף זיין אַרט, אין דעם גע־צעלט וואָס דוד האָט פאַר אים אויפגעשטעלט. און דוד האָט אויפגעבראַכט בראַנדאָפּפער און פרידאָפּפער פאַר גאָט. און אז דוד האָט געענדיקט אויפברענגען די בראַנדאָפּפער און די פרידאָפּפער, האָט ער גע־בענטשט דאָס פּאָלק אין דעם נאָמען פון גאָט פון צבָאות. און ער האָט אויסגעטיילט דעם גאַנצן פּאָלק.

א' דער בראַך פון עוזה.

דעם גאַנצן המון פון ישראל, פון א מאן ביז א פרוי, איט לעכץ א חלה ברויט, און א חלק פלייש, און א ראוינקע- קיכן. און דאָס גאַנצע פּאָלק איז געוואָנען איטלעכער צו זיין הויז.

²⁰ און דוד האָט זיך אומגעקערט צו בענטשן זיין הויזגעזינט. איז מיכל די טאָכטער פון שאול'ן אַרויסגע- גאַנגען דודן אַנטקעגן, און האָט געוואָגט: וואָס פאַר אַ כבוד האָט זיך היינט אָנגעטאָן דער מלך פון ישראל, ווען ער האָט זיך היינט אָפּגעדעקט פאַר די אויגן פון די דינסטן פון זיינע קנעכט, אַזוי ווי אָפּדעקן דעקט זיך אָפּ איינער פון די נישטווערטיקע! ²¹ האָט דוד געוואָגט צו מיכלען: פאַר גאָט וואָס האָט אויסדערוויילט מיך איידער דיין פאָטער און איידער דיין גאַנץ הויז, מיך צו באַפעלן פאַר אַ פירשט איבער דעם פּאָלק פון גאָט, איבער ישראל— פאַר גאָט וועל איך מיך פריילעך מאַכן. ²² און איך וועל זיך נאָך קלענער האַלטן ווי דאָס, און וועל זיין שפּל אין מיינע אויגן. און מיט די דינסטן וואָס דו וואָסט, מיט זיי טו איך זיך אָן כבוד.

²³ און מיכל די טאָכטער פון שאול'ן, זי האָט ניט גע- האָט קיין קינד ביז דעם טאָג פון איר טויט.

לְכָל־הַמּוֹן יִשְׂרָאֵל לְמַאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה לֵאמֹר חֲלַת לֶחֶם אַחַת וְאֶשְׁפֵּר אֶחָד וְאִשִּׁישָׁה אַחַת נִמְלֵךְ כְּלַהֲעַם אִישׁ לְבֵיתוֹ: ^א וַיָּשֶׁב דָּוִד לְבָרֶךְ אֶת־בֵּיתוֹ וַהֲצֵא מִיֶּכֶל בַּת־שָׁאֵל לְקִרְיַת דָּוִד וַהֲאָמַר מַה־נִּכְבָּד הַיּוֹם מִלֶּךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִמְלָה הַיּוֹם לְעֵינֵי אֲמָהוֹת עַבְדָּיו כִּי כְהִנְלוֹת נִמְלֹת אֶחָד הַרְקִיבִים: ^{בא} וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־מִיכָל לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּחַרְבֵי מֶלֶךְ וּמִכָּל־בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת אִתִּי נְגִיד כִּי עַל־עַם יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל וְשִׁחַקְתִּי לִפְנֵי יְהוָה: ^{כב} וְנִקְלַתִּי עוֹד מִזֹּאת וְהִיָּיתִי שֹׁפֵל בְּעֵינֵי עַם־הָאָמָהוֹת אֲשֶׁר אָמַרְתָּ כִּי עַמָּם אֲכַבְדָּהּ: ^{כג} וְלִמִּיכָל בַּת־שָׁאֵל לֵאמֹר הֲלֵא יָלַד עַד יוֹם מוֹתָהּ:

^א וַיְהִי כִּי־יָשֶׁב הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ וַיְהִי הַיְחִידִלוֹ מִסָּבִיב מִכָּל־ אִיבָיו: ^ב וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־נְתָן הַנָּבִיא רֵאֵה נָא אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית אַרְזִים וְאָרוֹן הָאֱלֹהִים יוֹשֵׁב בַּתּוֹךְ הַיְרוּשָׁה: ^ג וַיֹּאמֶר נְתָן אֶל־הַמֶּלֶךְ כֹּל אֲשֶׁר בְּלִבְךָ לַךְ עֲשֵׂה כִּי יְהוָה עִמָּךְ: ^ד וַיְהִי בַלִּילָה הַהוּא . וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֶל־נְתָן לֵאמֹר: ^ה לַךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־עַבְדִּי אֶל־דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה הֵאֱתָה תְבַנְּנֶנְךָ בֵּית לְשִׁבְתִּי: ^ו כִּי לֹא יִשְׁבְּתִי בְּבֵית לְמִיּוֹם הַעֲלֹתִי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה וְאֲהַיָּה מִתְחַלֵּךְ בְּאֶתֶל וּבְמִשְׁבָּן: ^ז כָּל־ אֲשֶׁר־הִתְחַלְּבְתִּי בְּכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִדְבַּר־דְּבַרְתִּי אֶת־אֶחָד שְׁבַטִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לַרְעוֹת אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְמַה לֹּא־בִנִּיתֶם לִי בֵּית אַרְזִים: ^ח וְעַתָּה כִּדְבַר־הָאָמַר לְעַבְדִּי דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לִקְחֹתִיךְ מִן־ הַנָּהָר מֵאֲחֵר הַצֹּאן לַחַיּוֹת נְגִיד עַל־עַמִּי עַל־יִשְׂרָאֵל: ^ט וְאֲהַיָּה עִמָּךְ בְּכָל־ אֲשֶׁר תֵּלַכְתָּ וְאֲכַרְתָּה אֶת־דָּבָר־אֲבִיךָ

1, יט' ע"כ לעשורדים כ' ססקא באמצע ססק נא' כול 1 ד' ססקא באמצע ססק

¹ און עס איז געווען, א דער מלך האָט זיך באַזעצט אין זיין הויז, און גאָט האָט אים באַרוט רונד אַרום פון אַלע זיינע פיינט, ² האָט דער מלך געוואָגט צו נָתָן דעם נביא: זע נאָר, איך ווּזין אין אַ הויז פון צעדערן, און דער אַרון פון גאָט ווּזינט אין פאַרהאַנגען. ³ האָט נָתָן געוואָגט צום מלך: אַלץ וואָס אין דיין האַרצן גיי טו, וואָרום גאָט איז מיט דיר. ⁴ און עס איז געווען אין יענער נאַכט, איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו נָתָנען, אַזוי צו זאָגן: ⁵ גיי און זאָלסט זאָגן צו מיינ קנעכט, צו דודן: אַזוי האָט גאָט געוואָגט: ווּילסט דו דען מיר בויען אַ הויז צום ווּזינען פאַר מיר? ⁶ אַז איך האָב ניט געווינט אין אַ הויז פון דעם טאָג וואָס איך האָב אויפגעבראַכט די קינדער פון ישראל פון מצרים און ביז אויף היינטיקן טאָג, נייערט איך פלעג אומגיין אין אַ געצעלט און אין אַ משכן. ⁷ אומעטום וווּ איך בין אומגעוואָנען צווישן אַלע קינדער פון ישראל, צי האָב איך אַ וואָרט גערעדט מיט איינעם פון די שבטים פון ישראל, וואָס איך האָב באַפוילן צו פּיטערן מיינ פּאָלק ישראל, אַזוי צו זאָגן: פאַרוואָס האָט איר מיר ניט געבויעט אַ הויז פון צעדערן? ⁸ און אַצונד, זאָלסטו אַזוי זאָגן צו מיינ קנעכט, צו דודן: אַזוי האָט געוואָגט גאָט פון צבאות: איך האָב דיר גענומען פון דעם פּיטערפלאַץ, פון הינטער די שאַף, צו זיין אַ פירשט איבער מיינ פּאָלק, איבער ישראל. ⁹ און איך בין געווען מיט דיר אומעטום וווּ דו ביסט געוואָנען, און איך האָב פאַרשניטן אַלע דייע דיינע פיינט

מִפְּנֵי וַיִּשְׁתִּי לָךְ שֵׁם גָּדוֹל בְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ: וְשָׂמֵתִי מְקוֹם לַעֲמִי לְיִשְׂרָאֵל וְנִטְעַתִּי וְשָׂבִי תַחְתָּיו וְלֹא יִדְּוּ עוֹד וְלֹא יִסְיִפוּ בְּגִירְעוּלָה לְעֵנֹתַי כַּאֲשֶׁר בְּרַאשׁוֹנָה: וְלִמְדֵהוּ אֲשֶׁר צִוִּיתִי שׁוֹפְטִים עַל-עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהִנֵּחֹתִי יָדְךָ מִכָּל-אִיבֹד וְהִנֵּד לָךְ יְהוָה בְּרִבִּית יַעֲשֶׂה לְךָ יְהוָה: כִּי וַיִּמְלֹא יְמֶיךָ וְשָׁכַבְתָּ אֶת-אֲבֹתֶיךָ וְהָקִימְתִי אֶת-יְרֵמְיָהּ אֶתְּרִיד אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶד וְהִכִּיתִי אֶת-מַמְלַכְתּוֹ: הוּא יִבְנֶה בֵּית לְשֵׁמִי וְכִנֹּנְתִי אֶת-כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ עַד-עוֹלָם: אֲנִי אֶתְהַלְּלֵךְ לְאָב וְהוּא יֶתְהַלְּלֵךְ לְבֶן אֲשֶׁר בְּתוֹתָיו יִדְּוּ וְהִכְתִּיתִי בְּשִׁבְטֵי אַנְשִׁים וּבְנֹנֵי בְּנֵי אָדָם: וְחִסְדִּי לֹא יִסּוּר מִמֶּנּוּ כַּאֲשֶׁר חִסְרְתִי מִעַם שְׂאֵל אֲשֶׁר חִסְרְתִי מִלְּפָנֶיךָ: וְנֶאֱמַן בֵּיתְךָ וּמַמְלַכְתְּךָ עַד-עוֹלָם לְפָנֶיךָ כַּסֵּא יְהוָה נְכוֹן עַד-עוֹלָם: כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְכָל-הַחֲזוֹן הַזֶּה בֶּן דָּבָר נָתַן אֱלֹהֵינוּ: * וַיְבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוָה וְיָמִי בֵּיתִי כִּי תִבְאֲתָנִי עַד-הַלֵּם: וְתִקְמֵן עוֹד וְזֹאת בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יְהוָה וְתִדְבֹר נָם אֶל-בֵּית-עֲבָדֶיךָ לְמִדְּוֹק וְזֹאת תּוֹרַת הָאָדָם אֲדֹנָי יְהוָה: וּמִדְּוִיֹסֶיף דָּוִד עוֹד לְדָבָר אֶלְךָ וְאַתָּה יָדַעְתָּ אֶת-עֲבָדֶיךָ אֲדֹנָי יְהוָה: בְּעֵבֹר דְּבָרֶיךָ וּבְלִבְךָ עֲשִׂיתָ כֹּא אֵת כָּל-הַיְהוּדִיָּה הַזֹּאת לְהוֹרֵעַ אֶת-עֲבָדֶיךָ: עַל-כֵּן נִדְּלַתְתָּ יְהוָה אֱלֹהִים כִּי-אֵין כְּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים וְזִלְתָּ כָּל-אֲשֶׁר-שָׁמַעְנוּ בְּאוֹזְנֵינוּ: וְיָמִי כַּעֲמֶךָ בְּיִשְׂרָאֵל גִּי אֶתְּךָ בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר הִלְכְּתָם אֱלֹהִים לְפָדוֹת-לֵוִי לְעַם וְלָשׁוֹם לֵוִי שֵׁם וְלַעֲשׂוֹת לָכֶם הַיְהוּדִיָּה וְנִרְאוֹת לְאֶרֶץ מִפְּנֵי עַמְּךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ לָךְ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם וְאֱלֹהֵינוּ: וְתִכְוֹן לָךְ אֶת-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָךְ לְעַם עַד-עוֹלָם וְאַתָּה יְהוָה הֵייתָ לָהֶם לְאֱלֹהִים: וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל-כֵּה

י' ע"כ לאשכנזים כה' כב' שורק עם הדגש כב' ס"ה בכל

פון פאר דיר; און איך וועל דיר מאַכן אַ גרויסן נאָמען. אזוי ווי דער נאָמען פון די גרעסטע וואָס אויף דער ערד. ¹⁰ און איך וועל מאַכן אַן אָרט פאַר מיין פּאָלק, פאַר ישראל, און וועל אים אַיינפלאַנצן, ער זאָל רוען אויף זיין אָרט, און מער ניט ציטערן; און פאַרברעכער זאָלן אים מער ניט פייניקן אזוי ווי צוערשט, ¹¹ פון דעם טאַג וואָס איך האָב באַפוילן שופטים איבער מיין פּאָלק ישראל; און איך וועל דיר באַרוען פון אַלע דייע דייע פיינט. און גאַט זאָגט דיר אַן, און גאַט וועט דיר מאַכן אַ הויז. ¹² און דייע טעג וועלן דערפילט ווערן, און וועסט זיך לייגן מיט דייע עלטערן, וועל איך אויפשטעלן דיין זאַמען נאָך דיר, דעם וואָס וועט אַרויסגיין פון דייע אינגעווייד, און איך וועל באַפעסטיקן זיין מלוכה. ¹³ ער וועט בויען אַ הויז צו מיין נאָמען, און איך וועל באַפעסטיקן דעם טראָן פון זיין מלוכה ביז אויף אייביק. ¹⁴ איך וועל אים זיין פאַר אַ פאַטער, און ער וועט מיר זיין פאַר אַ זון, און ווען ער פאַרברעכט, וועל איך אים שטראַפן מיט דער רוט פון מענטשן, און מיט די פלאַנן פון מענטשןקינדער. ¹⁵ אָבער מיין חסד וועט זיך ניט אָפטאָן פון אים, אזוי ווי איך האָב אָפגעטאָן פון שאולן, וועמען איך האָב אָפגעטאָן פון פאַר דיר. ¹⁶ און דיין הויז און דיין מלוכה וועלן ביז אייביק זיין זיכער פאַר דיר; דיין טראָן וועט זיין פעסט ביז אייביק.

¹¹ אזוי ווי אַלע די דאָזיקע ווערטער, און אזוי ווי די דאָזיקע גאַנצע זעאונג, אזוי האָט נָתַן גערעדט צו דודן. ¹² און דער מלך דוד איז געקומען, און האָט זיך געזעצט פאַר גאַט, און האָט געזאָגט: ווער בין איך, גאַט דו האַר, און ווער איז מיין הויז, וואָס דו האָסט מיך געבראַכט ביז אַהער? ¹³ און דאָס איז נאָך געווען קליין אין דייע אויגן, גאַט דו האַר, און דו האָסט אויך גערעדט וועגן דיין קנעכטס הויז אויף ווייטער אַהין, וואָס דאָס איז נאָר דער שטייגער מיט אַ לייט, גאַט דו האַר. ¹⁴ און וואָס מער נאָך זאָל דוד רעדן צו דיר? דו קענסט דאָך דיין קנעכט, גאַט דו האַר. ¹⁵ פון וועגן דיין וואָרט, און לויט דיין האַרצן, האָסטו געטאָן, צו לאָזן וויסן דיין קנעכט די דאָזיקע גאַנצע גדולה. ¹⁶ דעריבער ביסטו גרויס, יהוה דו גאַט, וואָרום ניטאָ אַזאָ ווי דו, און ניטאָ קיין גאַט אַחוץ דיר, לויט אַלץ וואָס מיר האָבן געהערט מיט אונדזערע אויערן. ¹⁷ און וואָסער איינציקע אומה אויף דער ערד איז אזוי ווי דיין פּאָלק ישראל, וואָס גאַט איז געגאַנגען אויסלייזן זיך צום פּאָלק, און זיך צו מאַכן אַ נאָמען, און צו טאַן-פון אייערטוועגן-גרויס, און פאַרכטיקע זאַכן, פאַר דיין לאַנד, [צו פאַרטרייבן] פון פאַר דיין פּאָלק וואָס דו האָסט דיר אויסגעלייזט פון מצרים, אומות מיט זייערע געטער? ¹⁸ און דו האָסט דיר באַפעסטיקט דיין פּאָלק ישראל דיר צום פּאָלק אויף אייביק, און דו, יהוה, ביסט געוואָרן זיי צום גאַט. ¹⁹ און אַצונד, יהוה דו גאַט, דאָס וואָרט וואָס דו האָסט גערעדט וועגן

עבדך ועל־ביתו רקם ער־עולם ועשה כאשר דברתי:
 כ ויגדל שמך ער־עולם לאמר יהוה צבאות אלהים על־
 כ ישראל ובית עבדך דוד יהוה נכון לפניך: כראתה יהוה
 צבאות אלהי ישראל גליתיה את־און עבדך לאמר בית
 אבנדה־לך על־כֵּן מצא עבדך את־לבו להתפלל אליך את־
 כח התפלה הזאת: ועתה אדני יהוה אתה־הוא האלהים
 ודברך יהיו אמת ותגבר אל־עבדך אתה־טובה הזאת:
 כט ועתה הואל וברך את־בית עבדך לדנות לעולם לפניך כי
 אתה אדני יהוה דברת ומברכתך וברך בית־עבדך לעולם:

ח

א ויהי אחר־כֵּן בַּיּוֹם דָּוָד את־פְּלִשְׁתִּים וַיִּכְנָעֵם וַיִּקַּח דָּוִד
 ב את־מִתְנֵי הָאֲמָה מִיַּד פְּלִשְׁתִּים: בַּיּוֹם אֲתִּימוּאֵב נִמְדָּם
 בַּחֶבֶל הַשֶּׁבֶב אֹתָם אֶרְצָה וַיִּמְדֵּד שְׁנַיִם־כֵּלִים לַחֲמִית
 ג וּמְלֵא הַחֶבֶל לַחֲמִית וַתְּהִי מוֹאֵב לְדָוִד לְעַבְדִּים וְשֵׂאִי
 ד מִנְחָה: בַּיּוֹם דָּוִד אֶת־הַדְּעוּר בְּדָרְחָב מִלֶּךְ צֹבָה בְּלִבָּתוֹ
 ד לְהָשִׁיב יָדוֹ בַּנְּהַר: וַיִּלְכֹּד דָּוִד מִמֶּנּוּ אֶלֶף וְשֶׁבַע
 ה מֵאוֹת פְּרָשִׁים וְעֲשָׂרִים אֶלֶף אִישׁ רִגְלִי וַיַּעֲקֹר דָּוִד אֶת־
 ה כָּל־דָּרְכָב וַיֹּתֵר מִמֶּנּוּ מֵאָה רֶכֶב: וַתָּבֵא אָרָם דְּמִשְׁק
 ו לְעֹדֵד הַדְּעוּר מִלֶּךְ צֹבָה בַּיּוֹם דָּוִד בְּאָרָם עֲשָׂרִים
 ז וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ: וַיֵּשֶׁם דָּוִד נַעֲבִים בְּאָרָם דְּמִשְׁק וַתְּהִי
 ז אָרָם לְדָוִד לְעַבְדִּים נוֹשְׂאֵי מִנְחָה וַיִּשַׁע יְהוָה אֶת־דָּוִד
 ח בְּכָל־אֲשֶׁר הִלָּךְ: וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־שְׁלֹמֹי הַחֹבֵב אֲשֶׁר הָיוּ
 ח אֵל עַבְדֵי הַדְּעוּר וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלַם: וּמִבְּטַח וּמִבְּרַחֲמֵי
 ט עֵינֵי הַדְּעוּר לָקַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד נְחֻשֶׁת הַרְבֵּה מְאֹד:
 ט וַיִּשְׁמַע תְּעִי מִלֶּךְ חֲמַת בִּי הִבֵּה דָוִד אֶת־כֶּלִי הַדְּעוּר:
 י וַיִּשְׁלַח תְּעִי אֶת־יְוָדָם־בְּנֵי אֵל־הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְשִׂאֵל־לוֹ
 י לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכֹו עַל־אֲשֶׁר נָלַחַם בְּהַדְּעוּר וַיִּכְרוּ כִּי־

ו, כה ספר בסט ח, ג ספר קי ולא סז

דיין קנעכט. און וועגן זיין הויז, זיי מקיים אויף אייביק, און
 טו אזוי ווי דו האָסט גערעדט. ²⁶ און זאָל געגרייסט ווערן
 דיין נאָמען ביז אייביק, אזוי צו זאָגן: יהוה פון צבאות איז
 דער גאָט איבער ישראל; און דאָס הויז פון דיין קנעכט
 דודן זאָל זיין פעסט פאַר דיר. ²⁷ וואָרום דו, יהוה פון
 צבאות, דער גאָט איבער ישראל, האָסט אַנטפלעקט דעם
 אויער פון דיין קנעכט, אזוי צו זאָגן: איך וועל דיר בויען
 אַ הויז; דרום האָט דיין קנעכט געפונען ביי זיך האַרץ
 מתפלל צו זיין צו דיר דיִדאָזיקע תפילה. ²⁸ און אַצונד,
 יהוה גאָט, דו ביסט גאָט, און דייע ווערטער מוזן זיין אמת,
 און דו האָסט צוגעזאָגט דיין קנעכט דאָסדאָזיקע גוטס;
²⁹ דרום באַחיליק אַצונד, און בענטשט דאָס הויז פון דיין
 קנעכט צו זיין אויף אייביק פאַר דיר, וואָרום דו גאָט דער
 האַר האָסט גערעדט; און פון דיין ברכה זאָל דאָס הויז
 פון דיין קנעכט געבענטשט ווערן אויף אייביק.

ח

און עס איז געווען נאָך דעם, האָט דוד געשלאָגן
 די פֿלשתיים, און האָט זיי געמאַכט אוינטערטעניק,
 און דוד האָט צוגענומען מִתְגַּדְמָה פון דער האַנט פון די
 פֿלשתיים.
 און ער האָט געשלאָגן מוֹאָב, און האָט זיי געמאַסטן
 מיט אַ שנור, זיי אויסלייגדיק אויף דער ערד; און ער
 האָט אָפּגעמאַסטן צוויי שוורן צו טייטן, און איין פולע
 שוור צו לאָזן לעבן. און מוֹאָב איז געוואָרן צו דודן קנעכט וואָס ברענגען אָפּגאָב.

און דוד האָט געשלאָגן הַדְּעוּר דעם זון פון רחובן, דעם מלך פון צוֹבָה, בעת ער איז געגאנגען צוריק קריגן זיין
 אויבערהאַנט ביים טייך פֿרת. ⁴ און דוד האָט באַצווונגען פון אים טויזנט און זיבן הונדערט רייטער, און צוואַנציק
 טויזנט פוסגייער; און דוד האָט געליימט אַלע געשפּאַנען, נאָר איבערגעלאָזט פון זיי הונדערט געשפּאַן.
 און אָרָם פון דְּמִשְׁק געקומען העלפן הַדְּעוּר דעם מלך פון צוֹבָה, און דוד האָט געשלאָגן פון אָרָם צוויי און
 צוואַנציק טויזנט מאַן. ⁶ און דוד האָט געשטעלט וואַכן אין אָרָם פון דְּמִשְׁק, און אָרָם איז געוואָרן צו דודן קנעכט וואָס
 ברענגען אָפּגאָב.

און גאָט האָט געהאַלפן דודן אוימעטום ווו ער איז געגאנגען.
 און דוד האָט גענומען די גילדערנע שילדן וואָס זיינען געווען אויף הַדְּעוּרס קנעכט, און ער האָט זיי געבראַכט
 קיין ירושלים. ⁸ און פון בְּטַח און פון בְּרוּמִי, הַדְּעוּרס שטעט, האָט דער מלך דוד צוגענומען קופער זייער פיל.
 און תועי דער מלך פון חֲמַת האָט געהערט אַז דוד האָט געשלאָגן דעם גאַנצן חיל פון הַדְּעוּרן. ¹⁰ און תועי האָט
 געשיקט זיין זון יוֹרְמֵעַן צום מלך דוד, אים צו פרעגן אויף פריד און אים אַנצוווינטשן, פאַרוואָס ער האָט מלחמה געהאַלטן

מיט הַדְדָּעוֹר, און אים געשלאָגן, וואָרום הַדְדָּעוֹר
הָאָט געהאַט מלחמות מיט תּוֹעִין; און ער הָאָט גע-
בראַכט מיט זיך זילבערנע פּלים און גילדערנע פּלים
און קופּערנע פּלים. ¹¹ זיי אויך הָאָט דער מלך דוד גע-
הייליקט צו גאָט, מיט דעם זילבער און דעם גאָלד וואָס
ער הָאָט געהייליקט פון אַלע פעלקער וואָס ער הָאָט
באַצווונגען: ¹² פון אַרם, און פון מואָב, און פון די קינדער
פון עמון, און פון די פּלשתים, און פון עמלק, און פון דעם
רויב פון הַדְדָּעוֹר דעם זון פון רחובן, דעם מלך פון צוּבָה.
¹³ און דוד הָאָט זיך געמאַכט אַ שם, ווען ער הָאָט
זיך אומגעקערט פון שלאָגן אַרם אין טאַל פון זאַלץ-אַכצן
טויזנט מאָן. ¹⁴ און ער הָאָט געשטעלט וואַכן אין אָדום;
אין גאַנץ אָדום הָאָט ער געשטעלט וואַכן. און גאַנץ אָדום
איז געוואָרן קנעכט צו דודן.

און גאָט הָאָט געהאַלפּן דודן אומעטום ווי ער איז
געגאַנגען. ¹⁵ און דוד הָאָט געקיניגט איבער גאַנץ ישראל.
און דוד הָאָט געטאַן רעכט און גערעכטיקייט צו זיין גאַנצן
פּאָלק.
¹⁶ און יואָב דער זון פון צרויהן איז געווען איבערן
חיל; און יהושפּט דער זון פון אחילודן, דער דערמאַנער;
¹⁷ און צדוק דער זון פון אחיטובן, און אחימלך דער
זון פון אַביתרן, פּהגים; און שרִיָה, דער שרייבער;
¹⁸ און בַּנְיָהוּ דער זון פון יהוידען, איבער די פּרתים
און די פּלתים; און די זין פון דודן זיינען געווען איבערלייט.

אִישׁ מִלְחָמוֹת הָעַי הָיָה הַדְדָּעוֹר וּבְיָדוֹ הָיוּ כְּלֵי-כֶסֶף וּכְלֵי-
זָהָב וּכְלֵי נְחֹשֶׁת: 1 נִסְ-אֲתָם הַקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִד לַיהוָה עִם-
הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב אֲשֶׁר הַקְדִּישׁ מִכָּל-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר כָּבַשׁ:
מֵאֲרָם וּמֵמֹאָב וּמִבְּנֵי עַמּוֹן וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמִצְמֻלֵק וּמִשְׁלַל 2
הַדְדָּעוֹר בְּדִרְחָב מֶלֶךְ צוּבָה: 3 וַיַּעַשׂ דָּוִד שָׁם בְּשִׁבּוֹ 4
מִהַבֹּתָו אֶת-אֲרָם בְּנֵי-מֶלֶךְ שְׂמוּנָה עֶשֶׂר אֲלָף: 5 וְשֵׁם 7
בְּאֲרוֹם נַצְבִּים בְּמֶלֶךְ-אֲדוֹם שֵׁם נַצְבִּים 8 וְהָיוּ כָל-אֲדוֹם
עֲבָדָיו לְדָוִד וַיֹּשַׁע יְהוָה אֶת-דָּוִד בְּכָל-אֲשֶׁר הָקִד: 9 וּמֶלֶךְ 10
דָּוִד עַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ דָוִד עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה לְכָל-
עַמּוֹ: 11 וַיֹּאב בְּצִרְיָה עַל-הַצֶּבֶא וַיְהוֹשִׁפֵט בְּדֹאחִלוֹד 12
מִזְבִּיר: 13 וְצָדוֹק בְּדֹאחִיטוֹב וְאֲחִימֶלֶךְ בְּדֹאבִיתֵר כֹּהֲנִים 14
וְשִׁרְיָה סוֹפֵר: 15 וּבַנְיָהוּ בְּדִיהוּדָה וְהַכְרֵתִי וְהַפְּלִיתִי וּבְנֵי 16
דָּוִד כֹּהֲנִים הָיוּ:

ט

וַיֹּאמֶר דָּוִד הֲכִי יִשְׁעוֹד אֲשֶׁר נֹחַד לְבֵית שְׂאוּל וְאֶעֱשֶׂה א
עִמּוֹ חֶסֶד כַּעֲבוּר יְהוֹנָתָן: 2 וּלְבֵית שְׂאוּל עָבָד וְשָׂמוּ 3
צִיבָא וַיִּקְרְאוּלוֹ אֶל-דָּוִד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הֲאֵתָה 4
צִיבָא וַיֹּאמֶר עֲבָדָה: 5 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲאִפֶּס עוֹד אִישׁ 6
לְבֵית שְׂאוּל וְאֶעֱשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר צִיבָא 7
אֶל-הַמֶּלֶךְ עוֹד בָּן לַיהוֹנָתָן נָכַח רַגְלָיִם: 8 וַיֹּאמְרוּלוֹ הַמֶּלֶךְ 9
אִיפֹה הוּא וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל-הַמֶּלֶךְ הִנֵּה-הוּא בֵּית מְכִיר 10
בְּצִמְיָאֵל בְּלוֹ דְבָר: 11 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיִּקְחֵהוּ מִבֵּית 12
מְכִיר בְּצִמְיָאֵל מֶלֶךְ דְּבָר: 13 וַיָּבֵא מִפִּיבֹשֶׁת בְּדִיהוֹנָתָן 14
בְּדִשְׂאוּל אֶל-דָּוִד וַיִּפֹּל עַל-פְּנֵי וַיִּשְׁתַּחוּ וַיֹּאמֶר דָּוִד 15
מִפִּיבֹשֶׁת וַיֹּאמֶר הִנֵּה עֲבָדָה: 16 וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד אֶל-הַתִּירָא 17
כִּי עֲשֵׂה אֶעֱשֶׂה עִמָּךְ חֶסֶד כַּעֲבוּר יְהוֹנָתָן אֲבִיךָ וְהִשְׁבַּתִּי 18
לְךָ אֶת-כָּל-שְׂדֵה שְׂאוּל אֲבִיךָ וְאֵתָה תֹאכַל לֶחֶם עַל- 19
שְׁלַחְנֵי תַמִּיד: 20 וַיִּשְׁתַּחוּ וַיֹּאמֶר מֶה עֲבָדָה כִּי פָנִיתִי אֶל-

מ ¹ און דוד הָאָט געוואָגט: איז נאָך ווער דאָ וואָס איז געבליבן פון שאולס הויז, אָז איך זאָל קענען טאָן מיט
אים חסד פון יהוֹנָתָנִס וועגן?
² איז געווען פון שאולס הויז אַ קנעכט וואָס זיין נאָמען איז געווען ציבאָ; הָאָט מען אים גערופן צו דודן, און דער
מלך הָאָט צו אים געוואָגט: ביסט דו ציבאָ? הָאָט ער געוואָגט: דיין קנעכט! ³ הָאָט דער מלך געוואָגט: איז ניטאָ מער
עמיצער פון שאולס הויז, אָז איך זאָל קענען טאָן מיט אים אַ גאָטס חסד? הָאָט ציבאָ געוואָגט צום מלך: פאַראַן נאָך
אַ זון פון יהוֹנָתָנִען, אַ לאָמער אויף די פיס. ⁴ הָאָט דער מלך צו אים געוואָגט: אָווו איז ער? הָאָט ציבאָ געוואָגט צום
מלך: זע, ער איז אין הויז פון מְכִיר דעם זון פון עמיאַלן אין לוֹדְבָר. ⁵ הָאָט דער מלך דוד געשיקט, און הָאָט אים
צוגענומען פון דעם הויז פון מְכִיר דעם זון פון עמיאַלן פון לוֹדְבָר. ⁶ און מפיבֹשֶׁת דער זון פון יהוֹנָתָנִס דעם זון פון
שאולן איז געקומען צו דודן, און ער איז געפאַלן אויף זיין פנים, און הָאָט זיך געבוקט. הָאָט דוד געוואָגט: מפיבֹשֶׁת!
הָאָט ער געוואָגט: דאָ איז דיין קנעכט. ⁷ הָאָט דוד צו אים געוואָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן, וואָרום טאָן וועל
איך טאָן מיט דיר חסד פון דיין פאַטער יהוֹנָתָנִס וועגן, און איך וועל דיר אומקערן דאָס גאַנצע פעלד פון דיין
פאַטער שאולן, און דו וועסט עסן ברויט ביי מיין טיש תמיד. ⁸ הָאָט ער זיך געבוקט און הָאָט געוואָגט: וואָס

הַכֶּלֶב הַמֵּת אֲשֶׁר כְּמוֹנִי: וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיבָא וַעֲרַ
 שְׂאוּל וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּל אֲשֶׁר הָיָה לְשֹׂאֵל וּלְכָל־בֵּיתוֹ וְתַתִּי
 לְבַד־אֲדֹנָיִךְ: וַעֲבַדְתָּ לִּי אֶת־הַאֲדָמָה אִתָּהּ וּבְנֶיךָ וְעַבְדֶּיךָ
 וְהַבָּאִת וְהָיָה לְבַד־אֲדֹנָיִךְ לֶחֶם וְאֶכְלוּ וּמִפִּיבֹשֶׁת כֹּךְ
 אֲדֹנָיִךְ יֵאבֵל תִּמְד לֶחֶם עַל־שְׁלַחְנִי וּלְצִיבָא חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר
 בָּנִים וְעֶשְׂרִים עַבְדִּים: וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ כֹּל אֲשֶׁר
 יַעֲשֶׂה אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אֶת־עַבְדּוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה עַבְדְּךָ וּמִפִּיבֹשֶׁת
 אֶבֵּל עַל־שְׁלַחְנִי כַאֲחֵד מִבְּנֵי הַמֶּלֶךְ: וּלְמִפִּיבֹשֶׁת כֹּךְ לָקַחְנָן
 וּשְׁמוֹ מִיכָא וְכָל מוֹשֵׁב בֵּית־צִיבָא עַבְדִּים לְמִפִּיבֹשֶׁת:
 וּמִפִּיבֹשֶׁת יָשַׁב בִּירוּשָׁלַם כִּי עַל־שְׁלַחְנָן הַמֶּלֶךְ תִּמְד הוּא
 אֶבֵּל וְהוּא פֶסַח שְׁתֵּי רִגְלָיו:

וְהָיָה אַחֲרֵיכֶן וַתֵּמֶת מֶלֶךְ בְּנֵי עֲמֹן וַיִּמְלֹךְ חֲנוּן בְּנֵי
 תַחְתָּיו: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד וְעִם־חֲנוּן כְּדָנָה־שׁ
 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיו עִמָּדִי חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִד לְנַחְמָד־בֶּדֶן
 עַבְדּוֹ אֶל־אָבִיו וַיִּבְאֵהוּ עִבְדֵי דָוִד אֶרֶץ בְּנֵי עֲמֹן: וַיֹּאמְרוּ
 שָׂרֵי בְנֵי־עֲמֹן אֶל־חֲנוּן אֲדֹנָיָהֶם הַמַּכְבֵּד דָּוִד אֶת־אֲבִיכֶם
 בְּעִינֶיךָ כִּי־שְׁלַח לָךְ מְנַחֲמִים תְּלוּא בְּעַבְדֵי חֶקֶר אֶת־
 הַעִיר וּלְדָגְלָהּ וּלְהַפְּכָהּ שְׁלַח דָּוִד אֶת־עַבְדּוֹ אֶלֶיךָ:
 וַיִּקַּח חֲנוּן אֶת־עַבְדֵי דָוִד וַיַּגִּילָה אֶת־חֲצֵי זָקָנָם וַיַּכְרֵת
 אֶת־מְדוּתָהֶם כַּחֲצֵי עַד־שְׁתוּתָהֶם וַיִּשְׁלַחֵם: וַיַּגִּדוּ לְדָוִד
 וַיִּשְׁלַח לְקַרְאֵתָם כִּדְבָרֵי הַאֲנָשִׁים נְכַלְמִים מֵאֵד וַיֹּאמֶר
 הַמֶּלֶךְ שָׁבוּ בִּירוּשָׁה עַד־צִמְחַ וְזָנְכֶם וְשִׁבְתֶּם: וַיֵּרְאוּ
 בְּנֵי עֲמֹן כִּי נִבְאָשׁוּ בְּדָוִד וַיִּשְׁלַחוּ בְנֵי־עֲמֹן וַיִּשְׁפְּרוּ
 אֶת־אֲרָם בֵּית־דָּרוּב וְאֶת־אֲרָם צִיבָא עֶשְׂרִים אֶלֶף רִגְלֵי
 וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה אֶלֶף אִישׁ וְאִישׁ טוֹב שְׁנַיִם־עֶשֶׂר אֶלֶף
 אִישׁ: וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיִּשְׁלַח אֶת־יֹאבָב וְאֶת בָּל־הַצִּבָּא

ט יב וסו

איז דיין קנעכט, אז דו זאלסט זיך אומקוקן אויף אזא טויטן הונט ווי איך?

און דער מלך האט גערופן ציבאן, שאולס דינער, און האט צו אים געזאגט: אלץ וואס האט געהערט צו שאולן און צו זיין גאנצן הויז, האב איך אפגעגעבן צו דעם זון פון דיין האר. און וועסט באארבעטן פאר אים די ערד, דו און דייןע זין, און דייןע קנעכט, און וועסט אריינברענגען די תבואה, און עס וועט זיין פאר דיין הארס זון ברויט צום עסן; און מפיבושת דיין הארס זון וועט עסן ברויט ביי מיין טיש תמיד. און ציבא האט געהאט פופצן זין און צוואנציק קנעכט. האט ציבא געזאגט צום מלך: אזוי ווי אלץ וואס מיין האר דער מלך באפעלט זיין קנעכט, אזוי וועט דיין קנעכט טאן. און מפיבושת-ער עסט אויך ביי מיין טיש אזוי ווי איינער פון דעם מלכס זין. און מפיבושת האט געהאט א קליינעם זון וואס זיין נאמען איז געווען מיכא. און די גאנצע באוויינערשאפט פון ציבאס הויז איז געווען קנעכט צו מפיבושת. און מפיבושת איז געווען אין ירושלים, ווארום ביים מלכס טיש האט ער תמיד געעסן. און ער איז געווען א הינקעדיקער אויף זיינע ביידע פיס.

און עס איז געווען נאך דעם, איז געשטארבן דער מלך פון די קינדער פון עמון, און זיין זון חנון איז געווארן מלך אויף זיין ארט. האט דוד געזאגט: לאמיר טאן א פריינטלעכקייט מיט חנון דעם זון פון נחשן, אזוי ווי זיין פאטער האט געטאן א פריינטלעכקייט מיט מיר.

און דוד האט געשיקט דורך זיינע קנעכט אים צו טרייסטן נאך זיין פאטער. און דודס קנעכט זיינען געקומען אין לאנד פון די קינדער פון עמון.

האבן די הארן פון די קינדער פון עמון געזאגט צו חנון זייער האר: צי מיינסטו אז דוד וויל טאן פבוד דיין פאטער, וואס ער האט געשיקט צו דיר טרייסטער? דאך נאר אויסצופארשן די שטאט און זי אויסצוקוקן און זי דורכצושיטערן האט דוד געשיקט זיינע קנעכט צו דיר.

האט חנון גענומען דודס קנעכט און האט זיי אפגעגאלט א האלבע בארד, און אפגעשניטן זייערע קליידער אין העלפט, ביז זייער געזעס, און זיי אזועקגעשיקט.

האט מען אנגעזאגט דודן, און ער האט געשיקט זיי אנטקען, ווארום די מענטשן האבן זיך זייער געשעמט. און דער מלך האט געלאזט זאגן: ויצט אין יריחו ביז אייער בארד וועט אפואקסן, און איר וועט זיך אומקערן.

האבן די קינדער פון עמון געזען אז זיי האבן זיך פארמיאוסט ביי דודן, און די קינדער פון עמון האבן געשיקט און געדונגען ארם פון ביתר-חוב, און ארם פון צובא, צוואנציק טויזנט פוסגייער, און דעם מלך פון מעכה מיט טויזנט מאן, און די מענער פון טוב, צוועלף טויזנט מאן.

האט דוד דעהערט, און ער האט געשיקט יואבן און דעם גאנצן חיל, די גיבורים.

הנבחרים: ויצאו בני עמון ויערכו מלחמה פתח השער ואלם צובא ורחוב ואיש טוב ומעכה לבדם בשדה: וירא יואב ברחותה אליו פני המלחמה מפנים ומאחור ויבחר מבין בחורי ישראל ויערך לקראת ארם: ואת יתר העם נתן ביד אבשי אחיו ויערך לקראת בני עמון: ויאמר אבשיחוק ארם מפני והיתה לי לישועה ואם פני עמון יחזקו ממך והלכתי להושיע לך: חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלהינו ויהיה יצוה המצב בעיניו: ויש יואב והעם אשר עמו למלחמה בארם וינסו מפניו: וכני עמון וראו בריגם ארם וינסו מפני אבשי ויבאו העיר וישב יואב מעל בני עמון ויבא ירושלים: וירא ארם כי נגף לפני ישראל ויאספו יחד: וישלח הודדנור ויצא את ארם אשר מעבר הנהר ויבא חילם ושובד שר צבא הודדנור לפניהם: ויגד לדוד ויאספו את כל ישראל ויעברו את הנהר ויבא הלאמה ויערבו ארם לקראת דוד וילחמו עמו: וינס ארם מפני ישראל ויהרג דוד מארם שבע מאות רכב וארבעים אלף פרשים ואת שובד שר צבא הכה וימת שם: וירא כל המלכים עבדי הודדנור כי נגפו לפני ישראל וישלמו את ישראל ויעבדו ויראו ארם להושיע עוד את בני עמון:

יא

והו לחשובת השנה לעת וצאת המלאכים וישלח דוד את יואב ואת עבדיו עמו ואת כל ישראל וישחתו את בני עמון ויגרו על דבקה הנהר וישב בירושלים: ויהי לעת הערב ויקם דוד מעל משכבו ויתהלך על גבי בית המלך וירא אשה רחצת מעל הנהר והאשה טובת

ישראל יא כחל יי יחור אי יא א יחור א

15. און יואב און דאס גאנצע פאלק וואס מיט אים האבן גענענט אויף מלחמה קעגן ארם, און זיי זיינען אנטלאפן פאר אים. 14. און זיי די קינדער פון עמון האבן געזען אז ארם איז אנטלאפן, אזוי זיינען זיי אנטלאפן פאר אבישין, און זיינען אריין אין שטאט. און יואב האט זיך אומגעקערט פון די קינדער פון עמון, און איז געקומען קיין ירושלים.

16. און ארם האט געזען אז ער איז געשלאגן געווארן פאר ישראל, און זיי האבן זיך איינגעוואמלט אין איינעם.

17. און דוד האט געשיקט און ארויסגעבראכט ארם וואס פון יענער זייט טייך, און זיי זיינען געקומען קיין חילם, מיט שובד דעם חיל-פירער פון הודדנורן זיי פארויס.

18. און איז אנטלאפן געווארן דוד, און ער האט איינגעוואמלט גאנץ ישראל, און איז אריבער דעם ירדן, און געקומען קיין חילם. און ארם האט זיך אויסגעשטעלט אקעגן דוד, און זיי האבן מלחמה געהאלטן מיט אים. 19. און ארם איז אנטלאפן פאר ישראל, און דוד האט געהרגעט פון ארם זיבן הונדערט אויף רייטוועגן, און פערציק טויזנט רייטער: און שובד זייער חיל-פירער האט ער געשלאגן, און ער איז דארטן געשטארבן.

20. און אלע מלכים, די קנעכט פון הודדנורן, האבן געזען אז זיי זיינען געשלאגן געווארן פאר ישראל, און זיי האבן געמאכט שלום מיט ישראל, און האבן זיי געדינט. און ארם האט מורא געהאט ווידער צו העלפן די קינדער פון עמון.

יא

1. און עס איז געווען ביים אומקער פון יאר, אין דער צייט וואס די מלכים גייען ארויס אויף מלחמה, האט דוד געשיקט יואבן און זיינע קנעכט מיט אים, און גאנץ ישראל, און זיי האבן פארוויסט די קינדער פון עמון, און האבן געלעגערט אויף רבה. און דוד איז געווען אין ירושלים.

2. און עס איז געווען קעגן אונטצייט, איז דוד אויפגעשטאנען פון זיין געלעגער, און איז ארוימגעגאנגען אויפן דאך פון מלכס הויז, און האט געזען פון דאך א פרוי זיך באדן: און די פרוי איז געווען זייער שיין פון אויסזען.

הנבחרים: ויצאו בני עמון ויערכו מלחמה פתח השער ואלם צובא ורחוב ואיש טוב ומעכה לבדם בשדה: וירא יואב ברחותה אליו פני המלחמה מפנים ומאחור ויבחר מבין בחורי ישראל ויערך לקראת ארם: ואת יתר העם נתן ביד אבשי אחיו ויערך לקראת בני עמון: ויאמר אבשיחוק ארם מפני והיתה לי לישועה ואם פני עמון יחזקו ממך והלכתי להושיע לך: חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלהינו ויהיה יצוה המצב בעיניו: ויש יואב והעם אשר עמו למלחמה בארם וינסו מפניו: וכני עמון וראו בריגם ארם וינסו מפני אבשי ויבאו העיר וישב יואב מעל בני עמון ויבא ירושלים: וירא ארם כי נגף לפני ישראל ויאספו יחד: וישלח הודדנור ויצא את ארם אשר מעבר הנהר ויבא חילם ושובד שר צבא הודדנור לפניהם: ויגד לדוד ויאספו את כל ישראל ויעברו את הנהר ויבא הלאמה ויערבו ארם לקראת דוד וילחמו עמו: וינס ארם מפני ישראל ויהרג דוד מארם שבע מאות רכב וארבעים אלף פרשים ואת שובד שר צבא הכה וימת שם: וירא כל המלכים עבדי הודדנור כי נגפו לפני ישראל וישלמו את ישראל ויעבדו ויראו ארם להושיע עוד את בני עמון:

ג מִרְאָה מְאֹד: וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיְדַרֵּשׁ לְאִשָּׁה וַיֹּאמֶר הֲלוֹא
 ד וְזֹאת בַּת-יִשְׁבַע בַּת-אֱלִיעֶזֶר אִשְׁתֵּי אֲוִרָה הֵחֵתִי: וַיִּשְׁלַח
 ה דָּוִד מַלְאָכִים וַיִּקְרְאוּ וַתָּבוֹא אֵלָיו וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ וְהָיָא
 ו מִתְקַדְּשֵׁת מִמַּמְאֵתָהּ וַתֵּשֶׁב אֶל-בֵּיתָהּ: וַתַּהַר הַאִשָּׁרָה
 ז וַתִּשְׁלַח וַתַּגִּד לְדָוִד וַתֹּאמֶר הִרָה אֲנִי: וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל-
 ח יוֹאָב שַׂר־צְבָא אֶת-אֲוִרָה הַחֵתִי וַיִּשְׁלַח יוֹאָב אֶת-אֲוִרָה
 ט אֶל-דָּוִד: וַיָּבֹא אֲוִרָה אֵלָיו וַיִּשְׁאַל דָּוִד לְשָׁלוֹם יוֹאָב
 י וּלְשָׁלוֹם הַעָם וּלְשָׁלוֹם הַמְּלָחָמָה: וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֲוִרָה
 יא כִּד לְבִיתְךָ וְרַחֵץ בְּנִי לְךָ וַיָּצֵא אֲוִרָה מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַתֵּצֵא
 יב אַחֲרָיו מִשָּׂאת הַמֶּלֶךְ: וַיִּשְׁכַּב אֲוִרָה בֵּית הַמֶּלֶךְ
 יג אֶת פְּלִעְבְּרֵי אֲדֹנָיו וְלֹא יָרַד אֶל-בֵּיתוֹ: וַיַּגִּד לְדָוִד
 יד לֵאמֹר לֹא-יָרַד אֲוִרָה אֶל-בֵּיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-אֲוִרָה
 טו הֲלוֹא מְדַרְבֵּי אֲתָהּ כֹּה מְדַרְבֵּי לֹא-יָרַדְתְּ אֶל-בֵּיתְךָ: וַיֹּאמֶר
 יז אֲוִרָה אֶל-דָּוִד הָאָרוֹן וְיִשְׂרָאֵל וַיהוָה יִשְׁכְּבוּ בִּסְפוֹת
 יח וְאֲדֹנָי יוֹאָב וְעַבְדֵי אֲדֹנָי עַל-פְּנֵי הַשָּׂדֶה חָנּוּם וְאֲנִי אָבֹא
 יט אֶל-בֵּיתִי לֶאֱכֹל וּלְשִׁמּוֹת וּלְשִׁכַּב עִם-אִשְׁתֵי הַיָּד וְהָיָא
 כ נַפְשִׁי אִם-יִאֲעָשֶׂה אֶת-יְדֵיכֶם הַזֶּה: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-
 כא אֲוִרָה שֶׁב כְּנֶה נְסִיחִים וּמָחָר אֲשַׁלְּחֶךָ וַיֵּשֶׁב אֲוִרָה
 כב בִּירוּשָׁלַם בַּיּוֹם הַהוּא וּמִמָּחָרָת: וַיִּקְרָאֵלָיו דָּוִד וַיֹּאמֶר
 כג לְפָנָיו וַיִּשֶׁת וַיִּשְׁכְּרוּ וַיָּצֵא כְּעֶרֶב לִשְׁכַב בְּמִשְׁכְּבוֹ עִם-
 כד עַבְדֵי אֲדֹנָיו וְאֶל-בֵּיתוֹ לֹא-יָרַד: וַהֲיָ בִּפְקֹד וַיִּכְתֹּב דָּוִד סֵפֶר
 כה אֶל-יוֹאָב וַיִּשְׁלַח בְּיַד אֲוִרָה: וַיִּכְתֹּב בְּסֵפֶר לֵאמֹר הֲבֵי
 לו אֶת-אֲוִרָה אֶל-מִלּוֹל פְּנֵי הַמְּלָחָמָה הַחֲזֹקָה וְשַׁבְתֶּם מֵאַחֲרָיו
 לז וְנָבֵה וּמָת: וַהֲיָ בְּשִׁמּוֹר יוֹאָב אֶל-הָעִיר וַיִּתֵּן אֶת-אֲוִרָה
 יח אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יָדַע בִּי אֲנִישִׁיחִיל שָׁם: וַיָּצֵא אֲנִישֵׁי
 יט הָעִיר וַיִּקְחֻם אֶת-יוֹאָב וַיַּפֵּל מִן-הַעֵקֶם מֵעַבְרֵי דָוִד וַיָּמָת
 כ יָם אֲוִרָה הַחֵתִי: וַיִּשְׁלַח יוֹאָב וַתַּגִּד לְדָוִד אֶת פְּלִי-דַבְּרֵי

יח ח

ג האט דוד געשיקט און זיך נאכגעפרעגט אויף דער פרוי, און מע האט געזאגט: דאס איז דאך בת-שבע, די טאכטער פון אליעזר, די ווייב פון אוריה דעם חתי. האט דוד געשיקט שלוחים, און האט זי געלאזט ברענגען, און זי איז צו אים געקומען, און ער איז געלעגן מיט איר; און זי האט זיך נארוואס געהאט גערייניקט פון איר אומ-ריינקייט. און זי האט זיך אומגעקערט אין איר הויז.

4 און די פרוי איז טראגעדיק געווארן, און זי האט געשיקט און דערציילט דודן, און געזאגט: איך בין טראגעדיק.

5 האט דוד געשיקט צו יואבן: שיק צו מיר אוריה דעם חתי. און יואב האט געשיקט אוריהן צו דודן. איז אוריה צו אים געקומען, און דוד האט זיך נאכגעפרעגט אויף דעם פריד פון יואבן, און אויף דעם פריד פון פאלק, און אויף דעם גאנג פון דער מלחמה. 6 און דוד האט געזאגט צו אוריהן: נידער אראפ צו דיין הויז, און וואש דיין פיס.

7 איז אוריה ארויסגעגאנגען פון מלכס הויז, און נאך אים איז ארויסגעגאנגען א שפייגעשאנק פון דעם מלך. 8 אבער אוריה האט זיך געליגט ביים איינגאנג פון מלכס הויז מיט אלע קנעכט פון זיין האר, און האט נישט אראפ גענידערט צו זיין הויז.

9 האט מען דערציילט דודן, אזוי צו זאגן: אוריה האט נישט אראפגענידערט צו זיין הויז. און דוד האט געזאגט צו אוריהן: דו קומסט דאך פון וועג, פארוואס האסטו נישט אראפגענידערט צו דיין הויז? 11 האט אוריה

געזאגט צו דודן: דער ארון פון ישראל און יהודה ויצן אין בידלעך, און מיין האר יואב און די קנעכט פון מיין האר לאגערן אויפן פרייען פעלד, און איך זאל קומען אין מיין הויז צו עסן און צו טרינקען, און צו ליגן מיט מיין ווייב? אזוי ווי דו לעבסט, און אזוי ווי דיין זעל לעבט, אויב איך וועל טאן דידאזיקע זאך! 12 האט דוד געזאגט צו אוריהן: בלייב דא אויך היינט, און מארגן וועל איך דיך אוועקשיקן.

13 איז אוריה געבליבן אין ירושלים יענעם טאג און אויף מארגן. 14 און דוד האט אים גערופן, און ער האט געזעסן ביי אים און געטרונקען; און ער האט אים אנגעשיפורט. אבער אין אונט איז ער ארויסגעגאנגען זיך לייגן אויף זיין געלענער מיט די קנעכט פון זיין האר, און צו זיין הויז האט ער נישט אראפגענידערט.

15 און עס איז געווען אין דער פרי, האט דוד געשריבן א בריוו צו יואבן, און געשיקט דורך דער האנט פון אוריהן. 16 און ער האט געשריבן אין דעם בריוו אזוי צו זאגן: שטעלט אוריהן אקעגן דעם פראנט פון דער שטארקסטער מלחמה, און קערט אייך אפ פון הינטער אים, כדי ער זאל געשלאגן ווערן און שטארבן.

17 און עס איז געווען, אז יואב האט געוואכט אויף דער שטאט, האט ער אוועקגעשטעלט אוריהן אויף דעם ארט וואס ער האט געוואסט אז דארטן וויינען דא העלדישע לייט. 18 און די מענער פון שטאט וויינען ארויסגעגאנגען, און האבן מלחמה געהאלטן מיט יואבן, און עס וויינען געפאלן פון דעם פאלק, פון דודס קנעכט, און אויך אוריה דער חתי איז אומגעקומען.

19 און יואב האט געשיקט און דערציילט דודן אלע געשעענישן פון דער מלחמה. 20 און ער האט באפוילן

דעם שליח אזוי צו זאגן: אָו דו-ענדיקסט דערצײלן דעם מלך אַלע געשעענישן פון דער מלחמה, ²⁰ אין, אויב דער גרימצאָרן פון דעם מלך וועט אויפגיין, און ער וועט זאָגן צו דיר: נאָך וואָס האָט איר גענועט צו דער שטאָט מלחמה צו האַלטן? האָט איר ניט געוויסט אָו זיי וועלן שיסן פון דער מויער? ²¹ ווער האָט דערשלאַגן אַבימלך דעם זון פון ירובשטן? האָט ניט אַ פרוי אַראָפגעוואָרפן אויף אים אָן אויבערשטן מילשטיין פון דער מויער, און ער איז געשטאַרבן אין תּבֿיץ? נאָך וואָס האָט איר גענועט צו דער מויער? - זאָלסטו זאָגן: אויך דיין קנעכט אורֿיה דער חתי איז אומגעקומען.

²² איז געגאַנגען דער שליח, און ער איז געקומען און האָט דערצײלט דודן אַלץ וועגן וואָס יאָב האָט אים גע-שיקט. ²³ און דער שליח האָט געזאָגט צו דודן: יאָ, די מענטשן זיינען געווען שטאַרקער פון אונדו, און זיי זיינען אַרויסגעגאַנגען צו אונדו אין פעלד, און מיר האָבן זיך געלאָזט אויף זיי ביינן אַיינגאַנג פון טויער. ²⁴ און די שיסערס האָבן געשאָסן אויף דייןע קנעכט פון דער מויער, און עס זיינען אומגעקומען פון דעם מלכס קנעכט, און אויך דיין קנעכט אורֿיה דער חתי איז אומגעקומען.

²⁵ האָט דוד געזאָגט צום שליח: אזוי זאָלסטו זאָגן צו יאָבן: זאָל ניט זיין פאַרדראָסיק אין דייןע אויגן די דאָזיקע זאָך, וואָרום די שווערד פאַרצערט, אזוי צי אזוי; האַלט אָן דיין מלחמה אַקעגן דער שטאָט, און צעשטער זי: און שטאַרק אים.

²⁶ און די ווייב פון אורֿיה דעם חתי האָט געהערט אָן איר מאָן אורֿיה איז טויט, און זי האָט געקלאָגט אויף איר מאָן.

²⁷ און זיי די אַבלות איז אַריבער, אזוי האָט דוד געשיקט וואָרן פאַר אַ ווייב. און זי האָט אים געבאַרן אַ זון.

און די זאך וואָס דוד האָט געטאָן, איז געווען שלעכט אין די אויגן פון גאָט.

יב און גאָט האָט געשיקט נְתַנֿען צו דודן, און ער איז צו אים געקומען, און האָט צו אים געזאָגט: צוויי מענטשן זיינען געווען אין איין שטאָט: איינער אָן עושר און איינער אָן אַרימאָן. ² ביים עושר זיינען געווען שאָף און רינדער זייער פיל, ³ און ביים אַרימאָן איז גאַרנישט געווען אַחוץ איין קליין שעפעלע, וואָס ער האָט געקויפט און עס אויפגעהאָדעוועט, און עס איז אויפגעוואַקסן אין איינעם מיט אים און מיט זיינע קינדער. פון זיין ביסן פלעגט עס עסן, און פון זיין בעכער פלעגט עס טרינקען, און אין זיין בוועם פלעגט עס ליגן, און עס איז אים געווען ווי אַ טאַכטער. ⁴ איז געקומען אַ דורכגייער צו דעם מאָן דעם עושר, און אים איז געווען אַ שאָד צו נעמען פון זיינע שאָף און פון זיינע רינדער, אויף צו מאַכן פאַר דעם אורח וואָס איז צו אים געקומען, האָט ער גענומען דאָס שעפעלע פון דעם אַרימאָן, און האָט עס געמאַכט פאַר דעם מאָן וואָס איז צו אים געקומען.

⁵ האָט דער צאָרן פון דודן שטאַרק געגרימט אויף דעם מאָן, און ער האָט געזאָגט צו נְתַנֿען: אזוי זיי

הַמִּלְחָמָה: וַיֵּצֵא אֶת־הַמַּלְאָךְ לֵאמֹר כִּכְלוּתְךָ אֶת־כַּרְלֵי יִשְׂרָאֵל דִּבְרֵי הַמִּלְחָמָה לְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ: וְהָיָה אִם־תִּפְעֹלֶהָ כִּחְמַת הַמֶּלֶךְ וְאָמַר לְךָ מַדּוּעַ נִגַּשְׁתָּם אֶל־הָעִיר לְהִלָּחֵם הֲלֹא יִדְעֹתָם אֶת־אֲשֶׁר־הָיוּ מַעַל הַחֹמָה: מִיִּדְוָה אֶת־כָּא אַבִּימֶלֶךְ כִּדְרֹךְ־בִּשְׁתׁ הַלֹּא אִשָּׁה הַשְּׂלִיכָה עָלָיו פִּלַּח רָקֹב מַעַל הַחֹמָה וַיָּמַת בַּתְּבִיץ לְמַה נִּגַּשְׁתָּם אֶל־הַחֹמָה וְאָמַרְתָּ גַם עַבְדְּךָ אֹרְיָה חַתִּי מָת: וַיִּלְךָ הַמַּלְאָךְ וַיָּבֹא כִּב וַיַּגֵּד לְדָוִד אֶת־כָּל־אֲשֶׁר שָׁלַחַו יָאָב: וַיֹּאמֶר הַמַּלְאָךְ אֶל־כִּב דָּוִד כִּי־נִגְבְּרוּ עָלֵינוּ הַגִּיטִים וַיֵּצֵאוּ אֵלֵינוּ הַשֵּׁדָה וְנִדְוָה עֲלֵיכֶם עַד־פֶּתַח הַשָּׁעַר: וַיֵּרְאוּ הַמּוֹדָאִים אֶל־עַבְדְּךָ כִּד מַעַל הַחֹמָה וַיָּמִיתוּ מֵעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְגַם עַבְדְּךָ אֹרְיָה חַתִּי מָת: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַמַּלְאָךְ כִּדְחַתְאֹמֶר אֶל־יָאָב כִּה אֲלִיבַע בְּעִינֶיךָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־נָהָה וְכִנָּה תֹאכַל הַחֵרֶב הַחֹק מִלְחָמָתְךָ אֶל־הָעִיר וְהִרְסָה וְחִקְוָה: וַתִּשְׁמַע אִשְׁתׁ אֹרְיָה כִּי־מָת אֹרְיָה אִשָּׁה וַתִּסְפַּד עָלָיו כִּו בַּעֲלָהּ: וַיַּעֲבֵר הָאָבֵל וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַאֲסַפָּה אֶל־בֵּיתוֹ כִּו וַתִּדְרֹלוּ לְאִשָּׁה וַתִּלְד לֵו בֶן־יִרְעֵה הַדָּבָר אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִד כִּי־עֵינֵי יְהוָה:

יב

וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־נְתַנֿעַן אֶל־דָּוִד וַיָּבֹא אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁנֵי אֲנָשִׁים הָיוּ בְעִיר אַחַת אֶחָד עֹשִׁיר וְאֶחָד רָאשׁ: לְעֹשִׁיר בַּיָּהוּ צֹאן וּבָקָר הַרְבֵּה מְאֹד: וְלְרֹשׁ אֶיךָ־כָּל־בֵּי אִם־יִכְבֹּשׁ אַחַת קִטְנֵה אֲשֶׁר קָנָה וְיַחֲזִיקָהּ וַתִּגְדֵּל עִמּוֹ וְעִם־בְּנָיו יִחְדוּ מִפְתּוֹ תֹאכַל וּמִכֶּסֶף תִּשְׁתֶּה וּבְחִיקוֹ תִשְׁכֵּב וַתִּדְרֹלוּ בְּבֵת: וַיָּבֹא הַלֵּךְ לְאִישׁ הָעֹשִׁיר וַיַּחְמֵל לְקַחְתִּי מִצֹּאֵנוּ וּמִבְּקָרוֹ לְעֲשׂוֹת לְאִרְחָ הַבָּא לוֹ וַיִּקַּח אֶת־כִּבְבֶּשֶׁת הָאִישׁ הָרֹאשׁ וַיַּעֲשֶׂה לְאִישׁ הַבָּא אֵלָיו: וַתִּדְרֹלוּ דָּוִד

י, א, כד' יחזק יחזק יב, א' יחזק ג' קצ' ב'ק ד' יחזק

באיש מאד ויאמר אל נתן חידוהו כי בך מות האיש
 העשה זאת: ואת הכבשה ישלם ארבעתים עקב אשר
 עשה את הדבר הזה ועל אשר לא חמל: ויאמר
 נתן אל דוד אתה האיש כהואמר יהוה אלהי ישראל
 אנכי משחתיך למלך על ישראל ואנכי הצלתיך מיד
 שאול: ואתנה לך את בית אדניה ואת נשי אדניה בסוּקָה
 ואתנה לך את בית ישראל ויהודה ואם ימַעַט ואספה
 לך בנה ובהמה: מדוע בנית את הדבר הזה לעשות
 הרע בעיני את אוריה החתי הכית בהרב ואת אשתו
 לקחת לך לאשה ואתו הרגת בהרב בני עמון: ועתה
 לא תחטור הרב מביתך עד עולם עקב כי בוחני ותקח
 את אשת אוריה החתי להיות לך לאשה: פה ו
 אמר יהוה הנני מקים עליך רעה מביתך ולקחת את
 נשיך לעיניך ונתתי לרעה ושכב עם נשיך לעיני
 השמש הזאת: כי אתה עשית בסתר ואני אעשה את
 הדבר הזה נגד כל ישראל ונגד השמש: ויאמר
 דוד אל נתן חטאתי ליהוה ויאמר נתן אל
 דוד גם ידוה העביר הפאתך לא תמות: אפס כיהאן
 נאצת את איבי יהוה בדבר הזה גם כן תילוד לך
 מות ומות: וילך נתן אל ביתו וינח יהוה את הילוד
 אשר ילדה אשת אוריה לדוד ויאמץ: ויבקש דוד את
 האלהים בעד הנער ויאמץ דוד צום ובא וכן ושכב
 ארצה: ויקמו וקני ביתו עליו להקמו מן הארץ ולא
 אבה ולא ברה אתם לחם: ויהי ביום השביעי וימת
 הילד ויראו עבדי דוד להגיד לו: ביימת הילד פי
 אמרו הנה בדיחות הילד חי דברנו אליו ולא שמע
 בקולנו ואיך נאמר אליו מת הילד ועשה רעה: וירא

גאט לעבט, או טויט קומט דעם מאן וואס טויט דאס
 דאזויקע! און פאר דעם שעפעלע דארף ער באצאלן
 פירפאכיק, דערפאר וואס ער האט געטאן די דאזויקע
 זאך, און פארוואס ער האט ניט רחמנות געהאט.

האט נתן געזאגט צו דודן: דו ביסט דער מאן!
 אזוי האט געזאגט יהוה דער גאט פון ישראל: איך האב
 דיך געזאלבט פאר א מלך איבער ישראל, און איך האב
 דיך מציל געווען פון שאולס האנט: און איך האב דיר
 געגעבן דאס הויז פון דין האר, און די ווייבער פון דין
 האר אין דין בוזעם, און האב דיר געגעבן דאס הויז פון
 ישראל און יהודה. און אויב דאס איז ווינציק, וועל איך
 דיר צולייגן נאך און נאך אמאל אזוי פיל. פארוואס
 האסטו פאראכט דאס ווארט פון גאט, צו טאן וואס איז
 שלעכט אין מיינע אויגן? אוריה דעם חתי האסטו דער-
 שלאגן מיטן שווערד, און זיין ווייב האסטו דיר צוגענומען
 פאר א ווייב; און האסט אים געהרגעט דורך דער שווערד
 פון די קינדער פון עמון. און אצונד, זאל זיך אויף
 אייביק ניט אפטאן א שווערד פון דין הויז דערפאר וואס
 דו האסט מיך פאראכט, און האסט גענומען די ווייב פון
 אוריה דעם חתי דיר צו זיין פאר א ווייב. אזוי האט
 גאט געזאגט: זע, איך שטעל אויף אויף דיר אן אוימגליק
 פון דין הויז, און איך וועל נעמען דינע ווייבער פאר
 דינע אויגן, און זיי געבן צו אן אנדערן, און ער וועט ליגן
 מיט דינע ווייבער פאר די אויגן פון דער דאזויקער זון.
 ווארום דו האסט געטאן אין פארבארגעניש, און איך
 וועל טאן די דאזויקע זאך פאר גאנץ ישראל, און פאר דער זון.

ח קצח סק ט בעש ק יג ססקא סאכצ סכס טו דס ספח

האט דוד געזאגט צו נתנען: איך האב געזינדיקט צו גאט. האט נתן געזאגט: גאט האט אויך אפגעטאן דין זינד;
 וועסט ניט שטארבן. אבער וויל לעסטערן האסטו געלעסטערט די פיינט פון גאט מיט דער דאזויקער זאך, וועט אויך
 דאס קינד וואס איז דיר געבארן געווארן, ויכער שטארבן.

און נתן איז אוועקגעגאנגען צו זיין הויז.

און גאט האט געפלאגט דאס קינד וואס אוריהס ווייב האט געבארן דודן, אין ער איז געווארן חרב. האט דוד
 געבעטן גאט פאר דעם ינגל, און דוד האט געפאסט א פאסטונג, און אז ער פלעגט אהיים קומען, פלעגט ער נעכטיקן
 לינגדיק אויף דער ערד. זיינען צוגעשטאנען צו אים אלע עלטסטע פון זיין הויז, אים צו מאכן אויפשטיין פון דער
 ערד, אבער ער האט ניט געוואלט, און ער האט ניט געזעסן מיט זיי קיין ברויט.

און עס איז געווען אויפן זיבעטן טאג, איז דאס קינד געשטארבן, און דודס קנעכט האבן מורא געהאט אים אויס-
 צוזאגן אז דאס קינד איז געשטארבן; ווארום זיי האבן געזאגט: זע, אז דאס קינד האט געלעבט, האבן מיר צו אים גע-
 רעדט, און ער האט ניט צוגעהערט צו אונדזער קול, היינט ווי וועלן מיר זאגן צו אים: דאס קינד איז געשטארבן? ער
 וועט זיך נאך אנטאן עפעס ביזו.

פארשטעלטער אויסדרוק פאר גאט אליין.

19 האט דוד געזען אז זיינע קנעכט שושקען זיך, און דוד האט פארשטאנען אז דאס קינד איז געשטארבן. און דוד האט געזאגט צו זיינע קנעכט: איז דאס קינד גע- שטארבן? האבן זיי געזאגט: געשטארבן.

20 איז דוד אויפגעשטאנען פון דער ערד, און ער האט זיך געוואשן און געזאלבט, און איבערגעביטן זיינע קליידער; און ער איז געקומען אין גאטס הויז, און האט זיך געבוקט. און ער איז געקומען אין זיין הויז, און האט געבעטן, און מע האט געלייגט פאר אים ברויט, און ער האט געגעסן.

21 האבן זיינע קנעכט צו אים געזאגט: וואס איז די דאזיקע זאך וואס דו האסט געטאן? פון וועגן דעם קינד, אז עס האט געלעבט, האסטו געפאסט און געוויינט, און ווי דאס קינד איז געשטארבן, ביסטו אויפגעשטאנען און האסט געגעסן ברויט? 22 האט ער געזאגט: אז דאס קינד האט נאך געלעבט האב איך געפאסט און געוויינט, ווייל איך האב געקלערט: ווער ווייס, גאט קען מיך לייט זעליקן, און דאס קינד וועט בלייבן לעבן. 23 אצונד אבער אז ער איז געשטארבן, נאך וואס זאל איך פאסטן? צי קען איך אים ווידער אומקערן? איך גיי צו אים, אבער ער וועט זיך ניט אומקערן צו מיר.

24 און דוד האט געטרייסט זיין ווייב בתישבען, און ער איז געקומען צו איר, און איז געלעגן מיט איר. און זי האט געבארן א זון, און ער האט גערופן זיין נאמען שלמה, און גאט האט אים ליב געהאט. 25 און ער האט געשיקט דורך נתן דעם נביא, און האט גערופן זיין נאמען ידידהא פון וועגן גאט.

דוד כי עבדו מתלחשים ויבן דוד בן מת הנלד ויאמר דוד אל עבדו המת הנלד ויאמרו מת: ויקם דוד מהארץ וירחץ ויחלף שמלתו ויבא ביתיהונה וישתחו ויבא אל ביתו ושאל וישמו לו להם ויאכלו ויאמרו עבדו אליו מה הדבר הזה אשר עשיתם כה בעבור הנלד הו צמת ותבך וכאשר מת הנלד קמת ותאכל להם: ויאמר בעוד הנלד הו צמתי ואכבה ככ כי אמרתו כי יודע יתני הנה ותי הנלד: ועתה מה למה זה אני עם האוכל להשיבו עוד אני הלך אליו והוא לא ישוב אלי: וינתם דוד את בתישבע אשתו כד ויבא אליה וישכב עמה ותלד בן ויקרא את שמו שלמה ויהיה אהבו: וישלח ביד נתן הנביא ויקרא את שמו ידדה בעבור יהוה: ויקחם יואב ברפת כו בני עמון וילכד את עיר המלכה: וישלח יואב כז מלאכים אל דוד ויאמר גלחמתי ברבה גם ללכתתי את עיר המים: ועתה אסף את יתר העם והנה על כח העיר ולכדה פדאלכד אני את העיר ונקרא שמי עליה: ויאסף דוד את כל העם וילך רפתה ויקחם כה וילכדה: כט ויקח את עמרת מלכם מעל ראשו ומשקליו כפר ל זהב וזכבן וקרה ותהי על ראש דוד ושלל העיר הוציא הרבה מאד: ואת העם אשר רבה הוציא ושם במגורה לא ובחרצי הברזל ובמגורת הברזל והעביר אותם במלכין וכן יעשה לכל ערי בני עמון וישב דוד וכל העם ירושלים:

יג ויהי אחריו וילאבשלום בן דוד אחות יפה ושמה א חמר ויאבהה אמנון בן דוד: ויצר לאמנון להתחללות ב

יב, ב' שמלחו קי' כב' חמני קי' כד' וחקא קי' ז' סתון מלכה ז' במלך קי'

26 און יואב האט מלחמה געהאלטן אויף רבה פון די קינדער פון עמון, און ער האט באצוונגען די מלוכה-שטאט. 27 און יואב האט געשיקט שלוחים צו דודן, און האט געזאגט: איך האב מלחמה געהאלטן אויף רבה, אויך האב איך באצוונגען די וואסערשטאט. 28 און אצונד, זאמל אײן דאס איבעריקע פאלק, און לעגער אויף דער שטאט, און בא- צווייג זיי; אויסט וועל איך באצווייגען די שטאט, און מײן נאמען וועט גערופן ווערן אויף איר.

29 האט דוד אײנגעזאמלט דאס גאנצע פאלק, און ער איז געגאנגען קיין רבה, און האט מלחמה געהאלטן אויף איר, און האט זי באצוונגען. 30 און ער האט אראפגענומען מלכמס קרוין פון זיין קאפ; און איר וואג איז געווען א צענטנער גאלד, דערצו טייער געשטיין; און זי איז אָנגעטאָן געוואָרן אויף דודס קאָפּ. און רויב פון דער שטאט האט ער אַרויס- געפירט זייער פיל. 31 און דאס פאלק וואס אין איר האט ער אַרויסגעפירט, און געלייגט אונטער זען, און אונטער אײַזערנע דרעשליטנס, און אונטער אײַזערנע העק, און האט זיי געמאַכט דורכגיין דורך ציגלאיוונס. און אזוי פלעגט ער טאן צו אלע שטעט פון די קינדער פון עמון.

און דוד און דאס גאנצע פאלק האבן זיך אומגעקערט קיין ירושלים.

1 און עס איז געווען נאך דעם: אבשלום דער זון פון דודן האט געהאט א שיינע שוועסטער וואס איר נאמען איז געווען חמר, און אמנון דער זון פון דודן האט זי ליב געקריגן. 2 און אמנון האט זיך געקלעמט ביז צום קראנק ווערן, 3 באליבטער פון גאט.

פון וועגן זיין שוועסטער תמר, וואָרום זי איז געווען אַ זינג-
פרוי; און עס איז געווען פאַרהוילן אין אַמנונס אויגן ווי
אַזוי איר עפעס צו טאָן.

און אַמנון האָט געהאַט אַ חבר וואָס זיין נאָמען איז
געווען יונדב דער זון פון שמעה, דודס ברודער, און יונדב
איז געווען זייער אַ קלוגער מענטש. האָט ער צו אים
געזאָגט: פאַרוואָס ביסטו אַזוי אָפּגעצערט פרימאַרגן אין
פרימאַרגן, דו בן-מלך? ווילסטו מיר ניט זאָגן? האָט אַמנון
צו אים געזאָגט: איך האָב ליב תמר, מיין ברודער
אַבשלוּם שוועסטער. האָט יונדב צו אים געזאָגט: לייג
זיך אויף דיין געלעגער, און מאַך זיך קראַנק, און אַז דיין
פאַטער וועט דיך קומען זען, אַזוי זאָלסטו זאָגן צו אים:
זאָל, איך בעט דיך, קומען מיין שוועסטער תמר, און מיר
געבן עסן שפייז, און זאָל זי מאַכן דאָס עסן פאַר מייע
אויגן, כדי איך זאָל זען, און עסן פון איר האַנט.

האָט אַמנון זיך געלייגט און זיך געמאַכט קראַנק,
און ווי דער מלך איז אים געקומען זען, אַזוי האָט אַמנון
געזאָגט צום מלך: זאָל, איך בעט דיך, קומען מיין
שוועסטער תמר, און צוברייטן פאַר מייע אויגן אַ פאַר
פאַנקוכנס, און איך וועל עסן פון איר האַנט.

האָט דוד געשיקט צו תמר אין הויז, אַזוי צו זאָגן:
גי אַקאַרשט אין דיין ברודער אַמנונס הויז, און מאַך אים
עסן.

אזי תמר געזאָגען אין איר ברודער אַמנונס הויז:

קעכור תמר אהתי כי בתולה היא ופלא בעיני אִמְנוֹן
לעשות לה מאִוְמָה: וְלֹאִמְנוֹן רָע וְשָׁמוּ יוֹנְדָב בֶּן־שִׁמְעָה
אָתִי דָוִד וַיִּנְדָב אִישׁ חָכֵם מְאֹד: וַיֹּאמֶר לוֹ מִדּוֹעַ אָתָּה
כִּבְּהַל בְּדַמְלֶךָ בְּכִכָּר בְּכִכָּר הַלֹּא תַעֲדֵל לִי וַיֹּאמֶר
לוֹ אִמְנוֹן אֶת־תִּמְרָא אֲחֹתִי אֲבַשְׁלֹם אִתִּי אֲנִי אֲהַב: וַיֹּאמֶר
לוֹ יוֹנְדָב שֵׁב עִלְּמִשְׁכְּבֶךָ וְהַחֲלֵל וּבֹא אֲבִיד לְדֹאוֹתֶיךָ
וְאָמַרְתְּ אֵלָיו תִּבְּא נָא תִּמְרָא אֲחֹתִי וְתִבְרַנִּי לֶחֶם וְעִשְׂתָּה
לְעֵינַי אֶת־הַבְּרִיָּה לְמַעַן אֲשֶׁר אֶרְאֶה וְאֲכַלְתִּי מִדָּהּ:
וַיִּשְׁכַּב אִמְנוֹן וַיַּחֲלֵל וּבֹא הַמֶּלֶךְ לִדְרֹאוֹתָו וַיֹּאמֶר אִמְנוֹן
אֶל־הַמֶּלֶךְ תְּבוֹא־נָא תִּמְרָא אֲחֹתִי וְתִלַּבֵּב לְעֵינַי שְׁתֵּי
לֶבְבוֹת וְאֲכַרָּה מִדָּהּ: וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל־תִּמְרָא הַבִּיתָּהּ
לֵאמֹר לְכִי נָא בֵּית אִמְנוֹן אַחֶיךָ וְעִשְׂרֵלֹ הַבְּרִיָּה: וְתִלַּךְ
תִּמְרָא בֵּית אִמְנוֹן אַחֶיךָ וְהוּא שָׁכַב וְתִקַּח אֶת־הַפֶּצֶק
וְתִלְוֵשׁ וְתִלַּבֵּב לְעֵינָיו וְתִבְשֵׁל אֶת־הַלֶּבְבוֹת: וְתִקַּח אֶת־
הַמִּשְׁרַת וְתַצֵּק לִפְנָיו וַיִּמָּאן לֵאכֹל וַיֹּאמֶר אִמְנוֹן הֲצִיאוּ
כֶּל־אִישׁ מִעָלַי וַיִּצְאוּ כָל־אִישׁ מִעָלָיו: וַיֹּאמֶר אִמְנוֹן
אֶל־תִּמְרָא הַבִּיאוּ הַבְּרִיָּה הַחֲדָר וְאֲכַרָּה מִדָּהּ וְתִקַּח
תִּמְרָא אֶת־הַלֶּבְבוֹת אֲשֶׁר עִשְׂתָּה וְתִבְּא לִאִמְנוֹן אַחֶיךָ
יְיָ הַחֲדָרָה: וְתִגַּשׁ אֵלָיו לֵאכֹל וַיַּחֲזִק־בָּהּ וַיֹּאמֶר לָהּ בּוֹאִי
יב שְׁכְבִי עִמִּי אֲחֹתִי: וְתֹאמֶר לוֹ אֶל־אֲחִי אֶל־תַּעֲנֵנִי כִּי
לֹא־עָשָׂה בֵּן בְּיִשְׂרָאֵל אֶל־תַּעֲשֶׂה אֶת־הַנְּבִלָּה הַזֹּאת:
י וְאֲנִי אֲנִי אוֹלֵךְ אֶת־חַרְפְּתִי וְאֲתָה תְהִיָּה כְּאֶתֶר הַנְּבִלִים
בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה דַּבְּרִי־נָא אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא יִמְנָעִי מִמֶּךָ:
יז וְלֹא אָבָה לְשִׁמּוֹעַ בְּקוֹלָהּ וַיַּחֲזֹק מִמֶּנָּה וַיַּעֲנֶה וַיִּשְׁכַּב
טו אִתָּהּ: וַיִּשְׁנָאָה אִמְנוֹן שְׁנָאָה גְדוֹלָה מְאֹד כִּי גְדוֹלָה
הַשְּׁנָאָה אֲשֶׁר שְׁנָאָה מֵאֲהָבָה אֲשֶׁר אֲהַבָּה וַיֹּאמֶר לָהּ
טז אִמְנוֹן קוּמִי לְכִי: וְתֹאמֶר לוֹ אֶל־אוֹדֹת הַרְעִיהַ הַגְּדוֹלָה

ת' יח' י' קס"ב בוק יב' רש"י

און ער איז געלעגן. און זי האָט גענומען דעם טייג, און האָט געקעטן און צובאַרייט פאַר זיינע אויגן, און געבאַקן
די פאַנקוכנס. און זי האָט גענומען די פאַן, און האָט אויסגעגאַסן פאַר אים; אָבער ער האָט ניט געוואָלט עסן.
און אַמנון האָט געזאָגט: פירט אַרויס אַלע מענטשן פון מיר. זיינען אַלע מענטשן אַרויסגעגאַנגען פון אים. ¹⁰ און אַמנון
האָט געזאָגט צו תמר: ברענג דאָס עסן אין קאַמער, און איך וועל עסן פון דיין האַנט. האָט תמר גענומען די פאַנקוכנס
וואָס זי האָט געמאַכט, און אַריינגעבראַכט צו איר ברודער אַמנונען אין קאַמער. ¹¹ און ווי זי האָט אים דערלאָנגט צום
עסן, אַזוי האָט ער זי אָנגענומען, און האָט געזאָגט: קום ליג מיט מיר, מיין שוועסטער. ¹² האָט זי צו אים געזאָגט: ניט,
מיין ברודער! זאָלסט מיך ניט פייניקן, וואָרום אַזוי ווערט ניט געטאָן אין ישראל; זאָלסט ניט טאָן דידאָזיקע נבלה.
¹³ און איך, וווּ וועל איך אַהינטאָן מיין חרפה? און דו וועסט זיין אַזוי ווי איינער פון די נידערטרעכטיקע אין ישראל. און
אַצונד, רעד, איך בעט דיך, צום מלך, וואָרום ער וועט מיך ניט פאַרמיידן פון דיר.

¹⁴ אָבער ער האָט ניט געוואָלט צוהערן צו איר קול, און ער האָט זי איבערגעשטאַרקט, און האָט זי געפייניקט, און
איז געלעגן מיט איר.

¹⁵ און אַמנון האָט זי פיינט געקריגן זייער אַ גרויס פיינטשאַפט; וואָרום די פיינטשאַפט וואָס ער האָט זי פיינט געקריגן,
איז געווען גרעסער פון דער ליבשאַפט וואָס ער האָט זי ליב געהאַט. און אַמנון האָט צו איר געזאָגט: שטיי אויף, גיי. ¹⁶ האָט

זי צו אים געזאגט: ניטע! וואָרום דאָסדאָזיקע בייז מיך אַוועקצושיקן איז נאָך גרעסער ווי דאָס אַנדערע וואָס דו האָסט געטאָן מיט מיר.

אַבער ער האָט ניט געוואָלט צוהערן צו איר. ¹⁷ און ער האָט גערופן זיין יונג, זיין משרת, און האָט געזאָגט: שיקט אַקאַרשט אַרויס דיִדאָזיקע פֿון מיר דערויסן, און פֿאַרשליס די טיר הינטער איר. ¹⁸ און זי האָט געהאַט אויף זיך אַ געשטרײַפט קלייד, וואָרום אַזעלכע מאַנטלען פֿלעגן טראָגן דעם מלכס טעכטער די יונגפֿרויען. האָט זיין משרת זי אַרויסגעפֿירט דערויסן, און האָט פֿאַרשלאָסן די טיר הינטער איר. ¹⁹ און תָּמַר האָט גענומען אַש אויף איר קאַפֿ, און דאָס געשטרײַפטע קלייד וואָס אויף איר האָט זי צעריסן, און זי האָט אַרויפגעטאָן איר האַנט אויף איר קאַפֿ, און איז געגאַנגען און גייענדיק געשריען.

²⁰ האָט צו איר געזאָגט איר ברודער אַבשָׁלוֹם: איז אַמינון? דיין ברודער געווען מיט דיר? און אַצונד, מיין שוועסטער, שווייג, וואָרום ער איז דיין ברודער; זאָלסט דיר ניט נעמען צום האַרצן דיִדאָזיקע זאָך. און תָּמַר איז געזעסן אַ וויסטע אין איר ברודער אַבשָׁלוֹםס הויז.

²¹ און דער מלך דוד האָט געהערט אַלע דיִדאָזיקע זאַכן, און אים האָט זייער געערגערט.

²² און אַבשָׁלוֹם האָט ניט גערעדט מיט אַמנוֹנען פֿון שלעכטס ביז גוטס, וואָרום אַבשָׁלוֹם האָט פֿיינט געקריגן אַמנוֹנען דערפֿאַר וואָס ער האָט געפֿייניקט זיין שוועסטער תָּמַר.

²³ און עס איז געווען אין צוויי יאָר צייט אַרום, האָט מען געשאָרן ביי אַבשָׁלוֹמען אין בַּעֲלִיָּצוֹר וואָס ביי אַפֿרים, און אַבשָׁלוֹם האָט פֿאַררופן אַלע זיין פֿון מלך. ²⁴ און אַבשָׁלוֹם איז געקומען צום מלך, און האָט געזאָגט: אָט, איך בעט דיר, שערט מען ביי דיין קנעכט; זאָל, איך בעט דיר, דער מלך און זיינע קנעכט מיטגיין מיט דיין קנעכט. ²⁵ האָט דער מלך געזאָגט צו אַבשָׁלומען: גיין, מיין זון, לאָמיר אַקאַרשט ניט אַלע גיין, פֿדי מיר זאָלן ניט פֿאַלן צו שווער אויף דיר. איז ער צוגעשטאַנען צו אים, אַבער ער האָט ניט געוואָלט גיין, און ער האָט אים געבענטשט. ²⁶ האָט אַבשָׁלוֹם געזאָגט: אויב ניט, זאָל, איך בעט דיר, גיין מיט אונדו מיין ברודער אַמנון. האָט דער מלך צו אים געזאָגט: נאָך וואָס זאָל ער גיין מיט דיר? ²⁷ איז אַבשָׁלוֹם צוגעשטאַנען צו אים, און ער האָט געשיקט מיט אים אַמנוֹנען און אַלע זיין פֿון מלך. ²⁸ און אַבשָׁלוֹם האָט באַפוילן זיינע יונגען, אזוי צו זאָגן: זעט אַקאַרשט, ווי אַמנוֹנס האַרץ איז פֿריילעך פֿון וויין, און איך וועל אייך זאָגן: שלאָגט אַמנוֹנען, אזוי זאָלט איר אים טיטן; איר זאָלט ניט מורא האָבן, וואָרום איך האָב דאָך אייך באַפוילן. שטאַרקט אייך און זייט העלדישע יונגען.

²⁹ האָבן די יונגען פֿון אַבשָׁלומען געטאָן צו אַמנוֹנען אזוי ווי אַבשָׁלוֹם האָט באַפוילן, און אַלע זיין פֿון מלך זיינען אויפגעשטאַנען, און האָבן זיך געזעצט איטלעכער אויף זיין מוילאייזל, און זיינען אַנטלאָפֿן. ³⁰ און עס איז געווען, ווי זיי זיינען אונטערוועגס, אזוי איז די הערונג אָנגעקומען צו דודן, אזוי צו זאָגן: אַבשָׁלוֹם האָט

הואַת מאַחַר־אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ עִמִּי לְשַׁלְּחַנִּי וְלֹא אָבִיחָה לְשָׁמַע לָהּ: וַיִּקְרָא אֶת־נַעֲרֹ מִשְׁרָתוֹ וַיֹּאמֶר שְׁלַח־נָא יְיָ אֶת־זֹאת מִעָלֶי הַחוּצָה וְנַעַל הַדֶּלֶת אַחֲרָיהָ: וְעָלֶיהָ יְיָ כִתְנֵת פָּסִים כִּי כֵן תִּלְבָּשֶׁן בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הַבְּחוּלֹת מִעִילִים וַיֵּצֵא אוֹתָהּ מִשְׁרָתוֹ הַחוּץ וְנַעַל הַדֶּלֶת אַחֲרָיהָ: וַתִּפְקֹחַ תָּמַר אֶפֶר עַל־רֹאשָׁהּ וַכְתִּינֵת הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלֶיהָ יְיָ קָרָעָה וַתִּשֶׂם יָדָהּ עַל־רֹאשָׁהּ וַתִּלְבָּד וַתִּלְבָּד הַלֶּחֶף וַתִּעֲקֹרָה: וַיֹּאמֶר אֲלֶיהָ אַבְשָׁלוֹם אַחִיהָ הֲאֵמִינֶן אַחֶיךָ הֲנֵה עִמָּךְ כֹּ וַעֲמָה אַחֲרָי הַחֲרִישִׁי אַחֶיךָ הוּא אֶל־תְּשִׁיתִי אֶת־לִבְךָ לְדַבֵּר הֲנֵה וַתִּשָׁב תָּמַר וַשְׁמָמָה בֵּית אַבְשָׁלוֹם אַחֲרָיהָ: וַתִּמְלֹךְ דָּוִד שָׁמַע אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּחַר לוֹ מְאֹד: כֹּ וְלֹא־דַבֵּר אַבְשָׁלוֹם עִם־אֲמִנוֹן לְמַרְעֵ וְעַד־טוֹב בְּרִשְׁנָא כֹּ אַבְשָׁלוֹם אֶת־אֲמִנוֹן עַל־דַּבֵּר אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת תָּמַר אַחֲרָיהָ: וַהוּא לְשָׁנְתָם יָמִים וַהֲרֵוּ גָזִים לְאַבְשָׁלוֹם בְּבַעַל כֹּ הַצֹּדֹר אֲשֶׁר עִם־דָּאָפִרִים וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ: כֹּ תָבֹא אַבְשָׁלוֹם אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הִגִּיהֵנָּה גָזִים לְעַבְדְּךָ כֹּ יִלְדֶנָּה הַמֶּלֶךְ וַעֲבָדוּ עִם־עַבְדְּךָ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־כֹּ אַבְשָׁלוֹם אֶל־בְּנֵי אֶל־נָא גִלְדִּי כָלֵנוּ וְלֹא נִכְבֵּד עָלֶיךָ וַיִּפְרָדְכוּ וְלֹא־אָבָה לָלֶכֶת וַיִּכְרַחְדוּ: וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם כֹּ וְלֹא יִלְדֶנָּה אֲתֵנוּ אֲמִנוֹן אַחִי וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה יִלְדֶנָּה עִמָּךְ: וַיִּפְרָדְכוּ אַבְשָׁלוֹם וַיִּשְׁלַח אֹתוֹ אֶת־אֲמִנוֹן כֹּ וְאֵת כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֵּצֵא אַבְשָׁלוֹם אֶת־נַעֲרָיו לְאֹמֶר כֹּ רֹאשֵׁנָּה כְּטוֹב לְבִ־אֲמִנוֹן בֵּינֵן וְאִמְרָתִי אֲלֵיכֶם הֲבִי אֶת־אֲמִנוֹן וְהַמָּתָם אֹתוֹ אֶל־תִּירָאוּ הַלֹּא כִּי אֲנִי צְוִיתִי אֶתְכֶם חֹזְקוֹ וְהָיוּ לְבְנֵי־חַיִל: וַיַּעֲשׂוּ נַעֲרֵי אַבְשָׁלוֹם כֹּ לְאֲמִנוֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה אַבְשָׁלוֹם וַיִּקְמוּ אֶל־כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּרְכְּבוּ אִישׁ עַל־פֶּרְדוֹ וַיִּסּוּ: וַהוּא הָמָּה בְּדָרְדָּר וַהֲשַׁמְעָה לְכָהּ אֶל־דָּוִד לְאֹמֶר הִבֵּה אַבְשָׁלוֹם אֶת־כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ

* פֿאַראַכטפֿאַרם פֿון אַמנוֹן=אַמנוֹקע.

לא וְלֹא-נִתַּר מֵהֶם אֶחָד: וַיִּקַּם הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרַע אֶת-בְּגָדָיו
 לַבַּיִת וַיִּשְׁכַּב אַרְצָה וְכָל-עַבְדָּיו נֹשְׁכִים קִרְעֵי בְגָדִים: וַיֵּצֵא
 וַיִּגְדַּב | בְּדִשְׁמֵעָה אַחֲדָדוֹר וַיֹּאמֶר אֶל-יֹאמֵר אֲדֹנָי אֶת
 כָּל-הַנְּעָרִים בְּנֵי-הַמֶּלֶךְ הַמֵּיתוּ כִּי-אֲמַנּוּן לִבְדּוֹ מֵת כִּי-
 עַל-פִּי אֲבִשְׁלוֹם הַיְהוָה שִׁמְחָה מִיּוֹם עֲנֹתוֹ אֶת תַּמָּר אַחֲתוֹ:
 ל וְעַתָּה אֶל-יֵשָׁם אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אֶל-לִבּוֹ דְּבַר לֵאמֹר כָּל-
 לִד בְּנֵי הַמֶּלֶךְ מֵתוּ כִּי-אִם אֲמַנּוּן לִבְדּוֹ מֵת: וַיִּכְרַח אֲבִשְׁלוֹם
 וַיִּשְׂא הַנְּעַר הַצַּפָּה אֶת-עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה עֹסְדֵיב הַלְּבָיִם
 לֵה מִדְרָד אַחֲרָיו מֵעַד הַהָר: וַיֹּאמֶר וַיִּגְדַּב אֶל-הַמֶּלֶךְ הַגֵּה
 לו בְּנֵי-הַמֶּלֶךְ בְּאוֹ כְּדָבָר עֲבָדֶךָ כִּן הָיָה: וַהֲוֹ | כִּכְלֹתוֹ
 לְדַבֵּר וְהִנֵּה בְּנֵי-הַמֶּלֶךְ בָּאוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּכְבְּדוּ וַנְּסִי
 לו הַמֶּלֶךְ וְכָל-עַבְדָּיו כִּבְּו בְּכִי גָדוֹל מְאֹד: וְאֲבִשְׁלוֹם בָּרַח
 וַיִּלָּךְ אֶל-תַּלְמִי בְּדַעַמְיָהוּר מֶלֶךְ גִּשׁוּר וַיִּתְאַבֵּל עַל-בְּנֵי
 לֵה כָּל-הַנְּעָמִים: וְאֲבִשְׁלוֹם בָּרַח וַיִּלָּךְ גִּשׁוּר וַיְהִי-שֵׁם שְׁלֹשׁ
 לֵה שָׁנִים: וַתִּכַּל דָּוִד הַמֶּלֶךְ לַצֵּאת אֶל-אֲבִשְׁלוֹם כִּי-נִתְּחַם
 עַל-אֲמַנּוֹן כִּי-מֵת:

יד

וַיִּדַע יוֹאָב בֶּן-צֵרוּיָהּ כִּי-לֵב הַמֶּלֶךְ עַל-אֲבִשְׁלוֹם: וַיִּשְׁלַח
 יוֹאָב תְּקִינָה וַיִּקַּח מִשָּׁם אִשָּׁה חַכְמָה וַיֹּאמֶר אֲלֶיהָ
 הַתְּאֵבֵל-יָנָא וְלִבְשִׁי-יָנָא בְּנֵי-רֵאָבֵל וְאֶל-תְּמוּכִי שָׁמֹן וְהִיִּית
 ג כְּאִשָּׁה זֶה יָמִים רַבִּים מִתְּאֵבֵלָת עַל-מֵת: וְכֹאת אֶל-
 הַמֶּלֶךְ וַדְּבַרְתָּ אֵלָיו כְּדָבָר הַזֶּה וַיֵּשֶׁם יוֹאָב אֶת-הַדְּבָרִים
 ד כַּפִּיהָ: וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַתְּקִינָת אֶל-הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל עַל-
 אֶפְסֵיהָ אַרְצָה וַתִּשְׁתַּחֲוֶה וַתֹּאמֶר הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ:
 ה וַיֹּאמֶר-לָהּ הַמֶּלֶךְ מִהֲיִלָּךְ וַתֹּאמֶר אָבֵל אִשָּׁה-אֶלְמָנָה אָנִי
 וַיָּמָת אִישִׁי: וְלִשְׁפָחֶתְךָ שָׁנָי בָּנִים וַיִּנְצִי שְׁנֵיהֶם בַּשָּׂדֶה
 וְאִין מִצִּיל בְּיַנְיָהִם וַיָּכּוּ הָאֶחָד אֶת-הָאֶחָד וַיָּמָת אֹתוֹ:

יג, לב' שומה קין
 יג, לב' שומה קין
 יג, לב' שומה קין
 יג, לב' שומה קין

דערשלאָגן אלע זין פון מלך, און ניט געבליבן פון זיי אן
 איינציקער.
 11 איז דער מלך אויפגעשטאנען, און ער האָט צע-
 ריסן זיינע קליידער, און האָט זיך געלייגט אויף דער ערד;
 און אלע זיינע קנעכט זיינען געשטאנען מיט צערסיצענע
 קליידער. 12 האָט זיך אָפּגערופּן יונָדב דער זון פון
 שמָעָה, דודס ברודער, און האָט געזאָגט: זאָל ניט מיינען
 מיין האַר, אַלע זייגעלייט, די זין פון מלך, האָט מען גע-
 טייט, וואָרום בלויז אַמנּוֹן איז טויט; ווייל דאָס איז געווען
 אָפּגעמאַכט פון אַבשלוֹם מויל פון דעם טאָג וואָס ער
 האָט געפֿייניקט זיין שוועסטער תַּמָּרן. 13 און אַצונד זאָל
 מיין האַר דער מלך זיך ניט געמען די זאך צום האַרצן,
 אזוי צו זאָגן: אַלע זין פון מלך זיינען טויט, וואָרום בלויז
 אַמנּוֹן איז טויט.

14 און אַבשלוֹם איז אַנטלאָפּן.

און דער יונג דער וועכטער האָט אויפּגעוויבן זיינע
 אויגן און געזען, ערשט פיל פּאַלק גייען פון דעם וועג
 הינטער אים, פון זייט באַרג. 15 און יונָדב האָט געזאָגט
 צום מלך: אָן זיינען געקומען דעם מלכס זין. אזוי ווי
 דאָס וואָרט פון דיין קנעכט, אזוי איז געווען.
 16 און עס איז געווען, ווי ער ענדיקט רעדן, ערשט
 דעם מלכס זין זיינען אָנגעקומען, און זיי האָבן אויפּגע-
 הויבן זייער קול און האָבן געוויינט, און אויך דער מלך
 און אַלע זיינע קנעכט האָבן געוויינט זייער אַ גרויס געוויין.
 17 און אַבשלוֹם איז אַנטלאָפּן, און איז אַוועק צו תַּלְמִי
 דעם זון פון עמיהוֹדן, דעם מלך פון גשור. און [דוד] האָט
 געטרויערט אויף זיין זון אַלע טעג.

18 אזוי איז אַבשלוֹם אַנטלאָפּן, און איז אַוועק קיין גשור, און ער איז דאָרטן געווען דריי יאָר.

19 און ודאָס האַרץ פון דוד המלך איז אויסגעגאַנגען פון בענקשאַפט נאָך אַבשלוֹמען, וואָרום ער האָט זיך שוין
 געטרייסט וועגן אַמנּוֹנען, וואָס ער איז טויט.

יז

1 און יוֹאָב דער זון פון צרויָהן האָט געוואַסט אַ דעם מלכס האַרץ איז צו אַבשלוֹמען. 2 האָט יוֹאָב געשיקט קיין
 תְּקוּע, און האָט געבראַכט פון דאָרטן אַ קלוגע פּרוי, און האָט צו איר געזאָגט: מאַך זיך, איך בעט דיך,
 טרויערנדיק, און טו אָן, איך בעט דיך, טרויערקליידער, און זאָלסט זיך ניט זאָלבן מיט אײל, און זאָלסט זיין ווי אַ פּרוי
 וואָס טרויערט שוין פיל טעג נאָך אַ טויטן. 3 און זאָלסט קומען צום מלך, און רעדן צו אים אזוי ווי דאָסדאָזיקע וואָרט.
 און יוֹאָב האָט אַרײַנגעטאָן די ווערטער אין איר מויל.
 4 האָט די פּרוי פון תְּקוּע גערעדט צום מלך, און זי איז געפאַלן אויף איר פנים צו דער ערד, און האָט זיך גע-
 בוקט און געזאָגט: העלף, מלך. 5 האָט דער מלך צו איר געזאָגט: וואָס איז דיר? האָט זי געזאָגט: פאַרוואָר,
 אַ פּרוי אָן אַלמנה בין איך, וואָרום מיין מאַן איז געשטאַרבן. 6 און דיין דינסט האָט געהאַט צוויי זין, האָבן זיי זיך בײַדע
 געקריגט אין פּעלד, און ניט געווען ווער זאָל פאַנגדערערייסן צווישן זיי, האָט אײַנער געשלאָגן דעם אַנדערן און אים געטייט.

ואון אָט איז אָנגעשטאַנען די גאַנצע משפּחה אויף דיין דינסט, און זיי זאָגן: גיב אונדז דעם וואָס האָט דערשלאָגן זיין ברודער, און מיר וועלן אים טייטן פאַר דעם לעבן פון זיין ברודער וואָס ער האָט געהרגעט, און מיר וועלן פאַרטיליקן אויך דעם יורש. און זיי ווילן אויסלעשן מיין קויל וואָס איז געבליבן, ניט צו לאָזן מיין מאַן אַ נאַמען און אַן איבערבלייב אויפן געזיכט פון דער ערד.

האָט דער מלך געזאָגט צו דער פרוי: גיי אהיים, און איך וועל באַפעלן וועגן דיר. ⁹ האָט די פרוי פון תקוּצ געזאָגט צום מלך: אויף מיר, מיין האַר מלך, די שולד, און אויף מיין פאַטערס הויז, און דער מלך און זיין טראָן איז ריין. ¹⁰ האָט דער מלך געזאָגט: דער וואָס רעדט צו דיר, זאָלסטו אים ברענגען צו מיר, און ער וועט דיך מער ווידער ניט אָנרירן. ¹¹ האָט זי געזאָגט: זאָל איך בעט דיך, דער מלך געדענקען יהוה דיין גאָט, אַז דער בלוטמאַגער זאָל ניט נאָך מער אומברענגען, און זיי זאָלן ניט פאַרטיליקן מיין זון. האָט ער געזאָגט: אַזוי ווי גאָט לעבט, אויב אַ האַר פון דיין זון וועט פאַלן צו דער ערד! ¹² האָט די פרוי געזאָגט: זאָל איך בעט דיך, דיין דינסט רעדן צו מיין האַר דעם מלך אַ וואָרט. האָט ער געזאָגט: רעד.

¹³ האָט די פרוי געזאָגט: און פאַרוואָס טראַכטסטו אַזוינס אַקעגן דעם פאַלק פון גאָט? וואָרום אַז דער מלך רעדט דאָסדאָזיקע וואָרט, איז ער אליין אַזוי ווי אַ שולדיקער, וואָס דער מלך קערט ניט אום זיין פאַרשטויסענעם. ¹⁴ וואָרום שטאַרבן מוזן מיר שטאַרבן; יא, אַזוי ווי וואַסער אויסגעגאַסן אויף דער ערד, וואָס קען ניט אויפגעזאַמלט ווערן; און גאָט שוינט ניט קיין נפש; אָבער ער טראַכט טראַכטונגען אַז פון אים זאָל ניט פאַרשטויסן ווערן קיין פאַרשטויסענער. ¹⁵ און אַצונד, וואָס איך בין געד קומען רעדן צו מיין האַר דעם מלך דאָסדאָזיקע וואָרט, איז דאָס ווייל דאָס פאַלק האָט מיך אַינגעשראַקן, און דיין דינסט האָט געזאָגט: לאָמיר אַקאַרשט רעדן צום מלך, אפשר וועט דער מלך טאָן דעם פאַרלאַנג פון זיין דינסט. ¹⁶ וואָרום דער מלך וועט זיך צוהערן, מציל צו זיין זיין דינסט פון דער האַנט פון דעם מאַן וואָס וויל פאַרטיליקן מיך און מיין זון אין איינעם פון גאָטס נחלה. ¹⁷ און דיין דינסט האָט געזאָגט: זאָל איך בעט דיך, דאָס וואָרט פון מיין האַר דעם מלך זיין פאַר אַ באַרוואַנג; וואָרום ווי אַ מלאַך פון גאָט, אַזוי איז מיין האַר דער מלך אויף צו פאַרשטיין גוטס און שלעכטס. און זאָל יהוה דיין גאָט זיין מיט דיר.

¹⁸ האָט געענטפערט דער מלך און האָט געזאָגט צו דער פרוי: זאָלסטו נאָר ניט לייקענען פון מיר קיין זאַך וואָס איך פרעג דיך. האָט די פרוי געזאָגט: זאָל איך בעט דיך, מיין האַר דער מלך רעדן. ¹⁹ האָט דער מלך געזאָגט: איז יאָבס האַנט געווען מיט דיר אין דעם אַלעם? האָט די פרוי געענטפערט און געזאָגט: אַזוי ווי דיין זעל לעבט, מיין האַר מלך,

והנה למה כל המשפחה על שפחתך ואמרו הנינו אתימה אודו ומתהו בנפש אחו אשר הרג ונשמדה גם אתי יורש וכבו את מחלתי אשר נשארה לבלתי שום לאיש שם ושארית על פני האדמה: ⁹ ואמר המלך אל האשה לבי לביתך ואני אצנח עליך: ¹⁰ והאמר האשה ותקועית אל המלך עלי אדני המלך הען ועל בית אבי המלך וכסאו נקי: ¹¹ ואמר המלך המדבר אלך ורבאתו אלי ולא יסוף עוד לגעת בך: ¹² והאמר ויברנא המלך אתי ונתן אלהיך מחר פת נאל הדם לשחת ולא ישמידו אתי בני ואמר הירדה אם יפל משפחת בניך ארצה: ¹³ והאמר האשה תדבר ונתן שפחתך אל אדני המלך דבר ואמר דברי: ¹⁴ והאמר האשה ולמה חשבתה כזאת על עמ אלהים ומדבר המלך הדבר הזה כאשרם לבלתי השיב המלך אתי ונתן: ¹⁵ כרמות נמות וכמים הנגרים ארצה אשר לא יאספו ולא ישא אלהים נפש וחשב מחשבות לבלתי ידח ממש נדח: ¹⁶ ועתה אשר באתי לדבר אל המלך אדני את הדבר הזה כי יראני העם והאמר שפחתך אדברה נא אל המלך אולי יעשה המלך את דבר אמתו: ¹⁷ כי ישמע המלך להציל את אמתו מבפ האיש להשמד אתי ואת בני יחד מחלתי אלהים: ¹⁸ והאמר שפחתך יהיה נא דבר אדני המלך למנחה כי במלאך האלהים בין אדני המלך לשמע טוב והרע יהיה אלהיך יהי עמך: ¹⁹ ויען המלך ואמר אל האשה אל נא תכחדי ממני דבר אשר אנכי שאל אתך והאמר האשה ידברנא אדני המלך: ²⁰ ואמר המלך הן יואב אתך בקל יזאת ותען האשה והאמר הן נפשך אדני המלך

א קמץ סוף שם קי יא מדת ק

אמֵאֵשׁ | לְהַמִּין וּלְהַשְׁמִיל מִכָּל אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ
 כִּי-עֲבָדְךָ יוֹאֵב הוּא צִנִּי וְהוּא שָׁם בְּפִי שִׁפְחָתְךָ אֶת
 כ כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: לְבַעֲבוֹר סַבָּב אֶת־פְּנֵי הַדָּבָר עֲשֵׂה
 עֲבָדְךָ יוֹאֵב אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וְאֲדֹנָי הָיָם בְּחַכְמַת מַלְאָךְ
 כא הָאֱלֹהִים לַרְעוּת אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בְּאָרֶץ: וַיֹּאמֶר
 הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאֵב הַגֵּה־נָא עֲשִׂיתִי אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וְלֹךְ
 כב הֲשֵׁב אֶת־הַנֶּגֶר אֶת־אֲבָשָׁלוֹם: וַיִּפֹּל יוֹאֵב אֶל־פְּנֵי אֶרְצָה
 וַיִּשְׁתַּחוּ וַיִּבְרַךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר יוֹאֵב הַיּוֹם יָדַע עֲבָדְךָ
 כִּי־מִצְאָתִי הָיוּ בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־עֲשֵׂה הַמֶּלֶךְ
 כג אֶת־דְּבָר עֲבָדְךָ: וְכִּסּוּ יוֹאֵב וַיִּלְךָ וַשׁוּרָה וַיָּבֵא אֶת־
 כד אֲבָשָׁלוֹם יְרוּשָׁלָּם: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יִסַּב אֶל־בֵּיתוֹ
 וּפְנֵי לֹא יִרְאֶה וַיִּסַּב אֲבָשָׁלוֹם אֶל־בֵּיתוֹ וּפְנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא
 כה רָאָה: וְכֹאֲבָשָׁלוֹם לֹא־הָיָה אִישׁ־יָפֵה בְּכָל־יִשְׂרָאֵל
 לְהַלֵּל מֵאֵד מִכַּף רִגְלוֹ וְעַד קַדְקָדוֹ לֹא־הָיָה בּוֹ מוֹם:
 כו וּבְנִלְחוֹ אֶת־רֵאשׁוֹ וְהָיָה מִקֵּץ יָמָיו | לְיָמָיו אֲשֶׁר יִגְלַח
 כז כִּי־כָבַד עָלָיו וַיִּגְלַחוּ וַשְׁקַל אֶת־שַׁעַר רֵאשׁוֹ מֵאֲתָנָם
 כח שְׁקָלִים בְּאֵבֶן הַמֶּלֶךְ: וַיִּגְלַחוּ לְאֲבָשָׁלוֹם שְׁלוֹשָׁה בָּנָיו
 וּבַת אֶחָת וַשְׁמָה תָמָר הָיָה הוּתָה אִשָּׁה יָפֵת מִרְאֵה:
 כט וַיֵּשֶׁב אֲבָשָׁלוֹם בִּירוּשָׁלַם שְׁנַתִּים יָמָיו וּפְנֵי
 ל הַמֶּלֶךְ לֹא רָאָה: וַיִּשְׁלַח אֲבָשָׁלוֹם אֶל־יוֹאֵב לְשַׁלַּח אֹתוֹ
 אֶל־הַמֶּלֶךְ וְלֹא אָבָה לָבוֹא אֵלָיו וַיִּשְׁלַח עוֹד שְׁנֵית וְלֹא
 אָבָה לָבוֹא: וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו רֵאֵה חֲלָלֶת יוֹאֵב אֶל־
 דָּוִד וְלֹדֶשֶׁם שְׁעָרִים לָבוֹ וְהוֹצִיתִיהָ בָּאֵשׁ וַיֵּצְאוּ עֲבָדֵי
 לא אֲבָשָׁלוֹם אֶת־חֲחֻלְקָה בָּאֵשׁ: וְכִּסּוּ יוֹאֵב וַיָּבֵא
 אֶל־אֲבָשָׁלוֹם הַבִּיתָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה הָיִיתָ עֲבָדְךָ
 לב אֶת־חֲחֻלְקָה אֲשֶׁר־לִי בָּאֵשׁ: וַיֹּאמֶר אֲבָשָׁלוֹם אֶל־יוֹאֵב
 הִנֵּה שְׁלַחְתִּי אֵלָיְךָ | לֵאמֹר בֹּא הִנֵּה וְאֲשַׁלְּחָה אֶתְךָ אֶל־

י' טל חס א קמץ חק כה' ט' א עשי' ק
 כ' בעד קי ל' הוצחה ק לב' כ' כל ב' תלג

אויב מע קען אַוועק רעכטס אָדער לינקס פון אַלץ וואָס
 מיין האַר דער מלך האָט גערעדט! וואָרום דיין קנעכט
 יואָב, ער האָט מיר באַפוילן, און ער האָט אַרײַנגעטאַן
 אין מויל פון דיין דינסט אַלע דיִדאָזיקע ווערטער. ²⁰ פדי
 צו פאַרדרייען דעם פנים פון דער זאַך, האָט דיין קנעכט
 יואָב געטאַן דיִדאָזיקע זאַך. אָבער מיין האַר איז קלוג
 אַזוי ווי די קלוגשאַפט פון אַ מלאַך פון גאָט, צו וויסן אַלץ
 וואָס אויף דער ערד.

²¹ און דער מלך האָט געוואָנט צו יואָבן: זע, איך טו
 דיִדאָזיקע זאַך, און גיי קער אום דעם יונג אַבְשָׁלוֹמען.

²² איז יואָב געפאַלן אויף זיין פנים צו דער ערד, און
 האָט זיך געבוקט, און האָט געבענטשט דעם מלך. און
 יואָב האָט געוואָנט: היינט ווייס דיין קנעכט אַז איך האָב
 געפונען לייטזעליקייט אין דיִנע אויגן, מיין האַר מלך,
 וואָרום דער מלך האָט געטאַן דעם פאַרלאַנג פון דיין
 קנעכט.

²³ און יואָב איז אויפגעשטאַנען, און איז געגאַנגען קיין
 גשור, און האָט געבראַכט אַבְשָׁלוֹמען קיין ירושלים. ²⁴ און
 דער מלך האָט געוואָנט: זאָל ער פאַרקערן צו זיין הויז,
 אָבער מיין פנים זאָל ער ניט זען.

האָט אַבְשָׁלוֹם פאַרקערט צו זיין הויז, און דעם
 מלכס פנים האָט ער ניט געזען.

²⁵ און אין גאַנץ ישראל איז ניט געווען אַזאַ שיינער
 מאַן ווי אַבְשָׁלוֹם, זייער צו רימען; פון זיין פּוּסטרײַט ביז

זיין שפיץ קאַפּ איז אין אים ניט געווען אַ פעלער. ²⁶ און אַז ער האָט אָפּגעשאַרן זיין קאַפּ—און געשען פּלענט עס פון
 סוף יאָר צו יאָר, אַז ער זאָל זיך אָפּשערן; וואָרום אַז עס איז אים צו שווער געוואָרן, האָט ער עס אָפּגעשאַרן—האָט
 ער אָפּגעוויגן די האַר פון זיין קאַפּ מיט צוויי הונדערט שקל אויפן מלכס געוויכט.

²⁷ און ביי אַבְשָׁלוֹמען זיינען געבאַרן געוואָרן דריי זין, און איין טאָכטער וואָס איר נאָמען איז געווען תָּמָר. זי איז
 געווען אַ ווייבספאַרשוין פון אַ שיינעם אויסזען.

²⁸ און אַבְשָׁלוֹם איז געוועסן אין ירושלים צוויי יאָר צייט, און דעם מלכס פנים האָט ער ניט געזען. ²⁹ האָט אַבְשָׁלוֹם
 געשיקט נאָך יואָבן, פדי אים צו שיקן צום מלך, אָבער ער האָט ניט געוואָלט קומען צו אים. האָט ער ווידער געשיקט
 אַ צווייט מאָל, און ער האָט ניט געוואָלט קומען. ³⁰ האָט ער געוואָנט צו זיינע קנעכט: זעט, יואָבס שטיק פעלד איז לעבן
 מיינעם, און ער האָט דאָרטן גערשטן; גייט און צינדט עס אָן אין פּייער. און די קנעכט פון אַבְשָׁלוֹמען האָבן אָנגעצונדן
 דאָס שטיק פעלד אין פּייער.

³¹ איז יואָב אויפגעשטאַנען, און איז געקומען צו אַבְשָׁלוֹמען אין הויז, און האָט צו אים געוואָנט: פאַרוואָס האָבן דיִנע
 קנעכט אָנגעצונדן מיין שטיק פעלד אין פּייער? ³² האָט אַבְשָׁלוֹם געוואָנט צו יואָבן: זע, איך האָב געשיקט צו דיר, אַזוי צו

זאָגן: קום אַהער, און איך וועל דיך שיקן צום מלך, אַזוי צו זאָגן: נאָך וואָס בין איך געקומען פון גשור? בעסער פאַר מיר, איך זאָל נאָך דאַרטן זיין. און אַצונד, לאַמיר זען דעם פנים פון מלך, און אויב אין מיר איז דאָ אַ פאַרברעך, זאָל ער מיך טייטן.

³³ איז יואב געקומען צום מלך, און האָט אים דערציילט. האָט ער גערופן אַבשלום, און ער איז געקומען צום מלך, און האָט זיך געבוקט אויף זיין פנים צו דער ערד פאַרן מלך. און דער מלך האָט געקוישט אַבשלום.

טז

און עס איז געווען נאָך דעם, האָט זיך אַבשלום אַיינגעשאַפט אַ רייטוואָג און פערד, און פופציק מאָן וואָס זיינען געלאָפן אים פאַרויס. ² און אַבשלום פלעגט זיך פּעדערן, און פלעגט זיך שטעלן ביים וועג פון טויער; און עס איז געווען, יעטוועדער מאָן וואָס פלעגט האָבן אַ קריג וואָס דאַרף קומען צום מלך פאַר אַ משפט, האָט אַבשלום גערופן צו אים און געזאָגט: פון וואָסער שטאָט ביסטו? האָט יענער געזאָגט: פון איינעם פון די שבטים פון ישראל איז דיין קנעכט. ³ האָט אַבשלום צו אים געזאָגט: זע, דייע טענות זיינען גוטע און גערעכטע, אָבער קיינער פון מלך וועט דיר ניט צוהערן. ⁴ און אַבשלום האָט געזאָגט: הלואי מאַכט מען מיך פאַר אַ שופט אין לאַנד, און צו מיר זאָל קומען יעטוועדער מאָן

הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה בָּאתִי מְשֹׁר טוֹב לִי עַד אֲנִי־שָׁם וְעַתָּה אֲרֵאֶה פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם־יִשְׁכְּחֵנִי עֵינַי וְהִמַּתְנִי: וַיָּבֹא יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְגִידֵהוּ וַיִּקְרָא אֶל־אֲבִשְׁלוֹם וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ עַל־אֶפְסוֹ אַרְצָהּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁק הַמֶּלֶךְ לְאֲבִשְׁלוֹם:

טו

וַיְהִי מֵאַחֲרֵי כֵן וַיַּעַשׂ לוֹ אֲבִשְׁלוֹם מְרֻבָּה וְסָסִים נְחֻמְשִׁים אִישׁ רָצִים לִפְנָיו: וְהַשְּׂבִים אֲבִשְׁלוֹם וַיַּעֲמֵד עֲלֵיהֶם דָּרָד הַשָּׂעִר וַיְהִי כִלְהַאִישׁ אֲשֶׁר־יִתְּדוּלוּ רִיב לְבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְמִשְׁפַּט וַיִּקְרָא אֲבִשְׁלוֹם אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֶרְמוּה עִיר אַתָּה וַיֹּאמֶר מֵאַחַד שְׂבַט־יִשְׂרָאֵל עֵבֶדְךָ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲבִשְׁלוֹם רָאָה רְכִירֶךָ טוֹבִים וְנִכְחִים וְשָׁמַעַי אֲדַלְדֶּל מֵאַתְּ הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר אֲבִשְׁלוֹם מִדִּישְׁמֵי שִׁפְטֵי בְּאֶרֶץ וְעָלִי יֹבֵא כִלְהַאִישׁ אֲשֶׁר־יִתְּדוּלוּ רִיבֵי־מִשְׁפָּט וְהַצְדִּיקִתִּי: וְהִיָּה בְּקִרְב־אִישׁ לְהַשְׁמִיחַת לוֹ וְשִׁלַּח אֶת־יָדוֹ וְהַחֲנִיק לוֹ וְנִשְׁק לוֹ: וַיַּעַשׂ אֲבִשְׁלוֹם כַּדָּבָר הַזֶּה וְלִכְל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־יָבֹאוּ לְמִשְׁפַּט אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּגְבַּל אֲבִשְׁלוֹם אֶת־לֵב אִנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיֹּאמֶר אֲבִשְׁלוֹם אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲלֵכֶּה נָא וְאַשְׁלֵם אֶת־גְּדִרֵי אֲשֶׁר־נִגְדַתִּי לַיהוָה בְּחֶבְרוֹן: כִּי־נָדַר גְּדֵר עֵבֶדְךָ כִּשְׂבָתִי בְּנִשְׁוֹר בְּאֶרֶם לֵאמֹר אִם־יָשִׁיב יְהוָה יְרוּשָׁלַם וְעִבְדְתִי אֶת־יְהוָה: וַיֹּאמֶר־לוֹ הַמֶּלֶךְ לָךְ בְּשָׁלוֹם יֵרָם וְלָךְ חֶבְרוֹנָה: וַיִּשְׁלַח אֲבִשְׁלוֹם מְרַגְלִים כְּכִל־שְׂבָתֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּשִׁמְעֵכֶם אֶת־קוֹל הַשָּׂעִר וַאֲמַרְתֶּם מֶלֶךְ אֲבִשְׁלוֹם בְּחֶבְרוֹן: וְאֶת־אֲבִשְׁלוֹם הִלְכוּ מֵאַתְּוָם אִישׁ מִירוּשָׁלַם קְרָאִים וְהִלְכִים לְתַמָּם וְלֹא יָדְעוּ כַּל־דָּבָר: וַיִּשְׁלַח אֲבִשְׁלוֹם אֶת־אֲחִיתוֹפֵל הַגִּילְגָי וַיַּעַן

טו, ה' יטוב סי

וואָס האָט אַ קריג און אַ משפט; איך וואָלט אים שוין געטאָן גערעכטיקייט.

⁵ און עס איז געווען, ווי אַ מאָן האָט גענענט זיך צו בוקן צו אים, אַזוי פלעגט ער אויסשטרעקן זיין האַנט, און אים אָננעמען, און אים קוישן. ⁶ און אַבשלום האָט געטאָן אַזוי. ווי די־דאָזיקע זאָך צו גאַנץ ישראל וואָס פלעגן קומען פאַר אַ משפט צום מלך. און אַבשלום האָט געגנבעט דאָס האַרץ פון די מענער פון ישראל.

⁷ און עס איז געווען צום סוף פון פּערציק יאָר, האָט אַבשלום געזאָגט צום מלך: לאַמיר גיין, איך בעט דיך, און באַצאָלן מיין נדר וואָס איך האָב אַ נדר געטאָן צו גאַט, אין חֶבְרוֹן. ⁸ וואָרום אַ נדר האָט אַ נדר געטאָן דיין קנעכט ווען איך בין געזעסן אין גשור אין אַרם, אַזוי צו זאָגן: אויב אומקערן וועט מיך גאַט אומקערן קיין ירוּשָׁלַם, וועל איך דינען גאַט. ⁹ האָט דער מלך צו אים געזאָגט: גיי בשלום. און ער איז אויפגעשטאַנען, און איז געגאַנגען קיין חֶבְרוֹן.

¹⁰ און אַבשלום האָט געשיקט אויסקוקערס אין אַלע שבטים פון ישראל, אַזוי צו זאָגן: ווי איר הערט דעם קול פון שופר, אַזוי וואָלט איר זאָגן: אַבשלום איז געוואָרן מלך אין חֶבְרוֹן.

¹¹ און מיט אַבשלום זיינען געגאַנגען צוויי הונדערט מאָן פון ירוּשָׁלַם, מיטגערויפּענע וואָס זיינען געגאַנגען אומ־שולדיקערהייט; און זיי האָבן פון קיין זאָך ניט געוויסט.

¹² און אַבשלום האָט געשיקט נאָך אַחיתוֹפֵל דעם גילוני, דעם בעל־יועץ פון דודן, פון זיין שטאָט, פון

גילה, בעת ער האט געשלאכט די שלאכטאפפער. און דער בונט איז געווען שטארק, און דאס פאלק האט זיך געהאלטן אין איין פארמערן ארום אבשלומען.

¹³ איז געקומען אן אנוואנער צו דודן, אזוי צו זאגן: דאס הארץ פון די מענער פון ישראל איז נאך אבשלומען. ¹⁴ און דוד האט געזאגט צו אלע זיינע קנעכט וואס מיט אים אין ירושלים: שטייט אויף, און לאמיר אנטלויפן, ווארום מיר וועלן ניט האבן קיין אנטרינונג פון אבשלומען. אזיילט זיך אזעקצוגיין, כדי ער זאל זיך ניט אונטעראייילן און אונדז אניאגן, און ברענגען אויף אונדז דאס ביוז, און שלאגן די שטאט מיטן שארף פון שווערד. ¹⁵ האבן די קנעכט פון מלך געזאגט צום מלך: אזוי ווי אלץ וואס מײן האר דער מלך וועט אויסדערוויילן! דא זיינען דינע קנעכט.

¹⁶ איז ארויסגעגאנגען דער מלך, און זיין גאנץ הויז געזינט נאך אים. און דער מלך האט איבערגעלאזן די צען קעפסווייבער צו היטן דאס הויז. ¹⁷ אין דער מלך איז ארויסגעגאנגען, און דאס גאנצע פאלק נאך אים, און זיי האבן זיך אפגעשטעלט אין ביתמרקן. ¹⁸ און אלע זיינע קנעכט זיינען אריבערגעגאנגען פארבײ אים; און אלע פרתים און אלע פלתיים, און אלע גתער, זעקס הונדערט מאן וואס זיינען געקומען הינטער אים פון גת, זיינען אריבערגעגאנגען פארן מלך.

דוד מעירו מגלה בנבחו את־הנבחים ויהי הקשר אמין
והלם הולך ורב את־אבשלום: ויבא המלך אל־דוד
לאמר היה לבי־איש ישראל אחרי אבשלום: ויאמר דוד
לכל־עבדיו אשר־אתו בירושלם קומו ונבחרה כי לא
תהיה לנו פליטה מפני אבשלום מחרו ללכת פדומה
והשגנו והדיח עלינו את־חרפה והבה היצר לפי
הרב: ויאמרו עבדי־המלך אל־המלך בכל אשר־זכר
אדני המלך הנה עבדך: ויצא המלך וכל־ביתו ברגליו
ויעוב המלך את עשר נשים פלגשים לשמר הכורת:
ויצא המלך וכל־העם ברגליו ויעמדו בית המרחק:
והעבדיו עבדים על־ידו וכל־הכרתו וכל־הפלתו וכל־
הגתים ששמאות איש אשר־באו ברגליו מנת עבדים
על־פני המלך: ויאמר המלך אל־אתי הנהי למה הלך
נסאתה אתנו שוב ושב עס־המלך בירגליו אתה ונס
גלה אתה למקומך: תמול ו בואך ותום אנועה עמנו
ללכת ואני הולך על אשר־אני הולך שוב והשב את
אחך עמך חסד ואמת: ויצן אתי את־המלך ויאמר
חיה־נה ויהי אדני המלך כי אם במקום אשר יהיה
שם אדני המלך אס־למנת אס־לתיים פירשם יהיה
עבדך: ויאמר דוד אל־אתי לך ועבר ויעבר אתי הנהי
והעבדיו וכל־הנשים אשר־אתו: וכל־הארץ בוכים קול
גדול וכל־העם עבדים והמלך עבר בנחל קדרון וכל־
העם עבדים על־פני דוד את־המלך: והנה נס־צדוק
והעבדיו אתו נשאים את־ארון ברית האלהים וצדוק
את־ארון האלהים וצל אביתר עדיהם כל־העם לעבור
כה מן־היער: ויאמר המלך לצדוק השב את־ארון
האלהים היצר אס־אמצא חן בעיני הוה השבני

יד קצח בוק כ איתך קי כו כחב ולא ק

¹⁹ האט דער מלך געזאגט צו אמין פון גת: צוואס זאלסט דו אויך גיין מיט אונדז? קער זיך אום, און בלייב מיט דעם מלך, ווארום דו ביסט א פרעמדער, און אויך ביסטו א פארטריבענער אין דיין ארט. ²⁰ ערשט נעכטן ביסטו געקומען, אין היינט זאל איך דיר מאכן וואלען צו גיין מיט אונדז, בעת איך אליין גי ווהינ מיר וועט זיך מאכן? קער זיך אום, און קער אום דינע ברידער מיט דיר אין גענאד און טרישאפט. ²¹ האט אתי געענטפערט דעם מלך און האט געזאגט: אזוי ווי גאט לעבט, און אזוי ווי מיין האר דער מלך לעבט, אז בלויז אין דעם ארט ווו מיין האר דער מלך וועט זיין, סיי צום טויט סיי צום לעבן, נאר דארטן וועט זיין דיין קנעכט! ²² האט דוד געזאגט צו אמין: גי און צי אריבער. איז אתי פון גת אריבערגעגאנגען, און אלע זיינע מענטשן, און אלע קליינע קינדער וואס מיט אים. ²³ אין דאס גאנצע לאנד האט געזינגט אויף א הויכן קול, ווען דאס גאנצע פאלק איז אריבערגעגאנגען; און דער מלך איז אריבער דעם טייך קדרון, און דאס גאנצע פאלק איז אריבערגעגאנגען אקעגן דעם וועג פון מדבר. ²⁴ און אט אויך צדוק און אלע לויים מיט אים, טראגנדיק דעם ארון פון גאטס בונד. אין זיי האבן אזעקגעשטעלט דעם ארון פון גאט—אויך אביתר איז ארויפגעגאנגען—ביז דאס גאנצע פאלק האט געענדיקט אריבערגיין פון שטאט. ²⁵ האט דער מלך געזאגט צו צדוקן: קער אום דעם ארון פון גאט אין שטאט. אויב איך וועל געפינען לייטזעליקייט

אין די אויגן פון גאט, וועט ער מיך אומקערן, און וועט מיך לאזן זען אים און זיין ווייניג. ²⁶ און אויב ער וועט אזוי זאגן: „איך וויל דיך ניט“, דאָ בין איך, זאָל ער טאָן מיט מיר אזוי ווי עס איז גוט אין זיינע אויגן. ²⁷ און דער מלך האָט געזאָגט צו צדוק דעם פּהן: זעסטו, קער זיך אום בשלום אין שטאָט, און אחימעץ דיין זון און יהונתן דער זון פון אַבְיָתָר, אײערע בייִדנס זין, מיט אײך. ²⁸ זעט, איך וועל זיך אויפהאַלטן אין די פּלוינען פון מדבר, ביז עס קומט פון אײך אַ וואָרט מיר אַנצוואָגן.

²⁹ און צדוק און אַבְיָתָר האָבן אומגעקערט דעם אַרון פון גאָט קיין ירושלים, און זיי זיינען דאָרטן געבליבן. ³⁰ און דוד איז אַרויפגעגאַנגען מיט דעם אַרויפגאַנג פון הר־הַיְהוּדִים, אַרויפגעגאַנגען און געוויינט, און זיין קאַפּ איז גע־ווען פאַרדעקט, און ער איז געגאַנגען באַרוּעס: און דאָס גאַנצע פּאָלק וואָס מיט אים האָבן פאַרדעקט איטלעכער זיין קאַפּ, און זיי זיינען אַרויפגעגאַנגען, און אַרויפגייענדיק געוויינט.

³¹ האָט מען דערציילט דודן, אזוי צו זאָגן: אַחִיתוֹפֶל

איז צווישן די וואָס בונטעווען זיך מיט אַבְשָׁלוֹמֶען. און דוד האָט געזאָגט: איך בעט דיך, גאָט, באַגאַרִיש די עצה פון אַחִיתוֹפֶלן.

³² און עס איז געווען, ווי דוד איז געקומען ביז דעם

שפיץ וואָס מע בוקט זיך דאָרטן צו גאָט, ערשט אים קומט אַנטקעגן חושי דער אַרפּי, מיט זיין העמדל צערסן, און ערד אויף זיין קאַפּ. ³³ האָט דוד צו אים געזאָגט: אַו דו גייסט אַריבער מיט מיר, וועסטו זיין אויף מיר אַ לאַסט. ³⁴ אַבער אַו דו וועסט זיך אין שטאָט אומקערן, און וועסט זאָגן צו אַבְשָׁלוֹמֶען: „איך וועל זיין דיין קנעכט, מלך; דיין פּאָטערס קנעכט בין איך געווען פון אַמאָל אָן, און אַצונד בין איך דיין קנעכט“, וועסטו מיר פאַרשטערן די עצה פון אַחִיתוֹפֶלן. ³⁵ און מיט דיר זיינען דאָך דאָרטן צדוק און אַבְיָתָר די פּהנים; איז, איטלעך וואָרט וואָס דו וועסט הערן פון מלכס הויז, זאָלסטו דערציילן צדוק און אַבְיָתָר די פּהנים. ³⁶ זע, דאָרטן זיינען דאָ מיט זיי זייערע בייִדנס זין, אחימעץ צדוקס און יהונתן אַבְיָתָרס, וועט איר דורך זיי מיר צושיקן איטלעך וואָרט וואָס איר וועט הערן.

³⁷ און חושי, דודס גוטער פריינט, איז געקומען אין שטאָט, ווען אַבְשָׁלוֹם האָט געזאָלט אַנקומען אין ירושלים.

טז

¹ און ווי דוד איז געווען אַ ביסל אַוועקגעגאַנגען פון שפיץ, ערשט ציבאָ דער יונג פון מפיבושתן קומט אים אַנט־קעגן מיט אַ פּאַר געזאָטלטע אייזלען, און אויף זיי צוויי הונדערט ברויטן, און הונדערט בינטלעך ראָוינקעס, און הונדערט בינטלעך זומעראויבס, און אַ לאַגל וויין.

² האָט דער מלך געזאָגט צו ציבאָן: צו וואָס זיינען דיִדאָויקע ביי דיר? האָט ציבאָ געזאָגט: די אייזלען פאַר דעם

וּדְרֹאֲנֵי אֶתְּוֹ וְאֶת־נְדוּדוֹ: וְאִם כֹּה יֹאמֶר לֹא תִפְצְתִי בְּיָדְךָ כִּי
 הִנְנִי יַעֲשֶׂה־לִּי כַּאֲשֶׁר טוֹב בְּעֵינָיו: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ כִּי
 אֶל־צְדוֹק הַכֹּהֵן הַרֹאֶה אִתָּה שֶׁכֶּה הָעִיר בְּשָׁלוֹם
 וְאֶחֱמִיעֵץ בְּנֵה ויהונתן בְּדֹאבְיָתָר שְׁנֵי בְנֵיהֶם אִתְּכֶם:
 רְאוּ אֲנִי מִתְמַדְּמֵה בַעֲבֻרוֹת הַמִּדְבָּר עַד־כּוֹא דְבַר כִּי
 מִעֲמֻקִּים לַחַיִּיד לִי: וַיֵּשֶׁב צְדוֹק וְאַבְיָתָר אֶת־אֲרוֹן כֹּס
 הָאֱלֹהִים יְרוּשָׁלַם וַיִּשְׁבוּ שָׁם: וְדוֹד עָלָה בַמַּעֲלָה הַזֹּאת לִי
 עֲלָה וּבִזְכָּה וְרֹאשׁ לֹא חָפוּי הָיָה הַלֵּךְ יְהוָה וְכָל־הָעַם
 אֲשֶׁר־אִתּוֹ חָפוּ אִישׁ רֹאשׁוֹ וְעָלוּ עִלָּה וּבָכָה: וְדוֹד הַיְהוּדִי לֹא
 לֵאמֹר אַחִיתוֹפֶל בַּקְשָׁרִים עַם־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר דוֹד סָכַל־
 נָא אֶת־עֵצַת אַחִיתוֹפֶל יְהוָה: וְדוֹד כֹּה עַד־הָרֹאשׁ כִּי
 אֲשֶׁר־יִשְׁתַּחֲוֶה שָׁם לֵאלֹהִים וְהָיָה לְקִרְאתוֹ הוֹשִׁי
 הַאֲדָמִי קְרוֹעַ פִּתְחוֹ וְצַדִּיקָה עַל־רֹאשׁוֹ: וַיֹּאמֶר לוֹ דוֹד לִי
 אִם עָבַרְתָּ אִתִּי וְהָיָה עָלַי לְמָשָׂא: וְאִם־הָעִיר תִּשׁוּב לִי
 וְאִמְרַתְּ לְאַבְשָׁלוֹם עֲבֹדֶה אֲנִי הַמֶּלֶךְ אֲהִיָּה עֲבֹד אַבְיָתָר
 וְאֲנִי מֵאֵל וְעַתָּה וְאֲנִי עֲבֹדֶה וְהַפְרַתָּה לִי אֶת עֲצַת
 אַחִיתוֹפֶל: וְחָלּוּא עִמָּךְ שָׁם צְדוֹק וְאַבְיָתָר הַכֹּהֲנִים לִי
 וְהָיָה כִּלְהַדְבָּר אֲשֶׁר תִּשְׁמַע מִבֵּית הַמֶּלֶךְ תִּגִּיד לְצְדוֹק
 וְלְאַבְיָתָר הַכֹּהֲנִים: הַגִּיד־שָׁם עִמָּם שְׁנֵי בְנֵיהֶם אַחֱמִיעֵץ לִי
 לְצְדוֹק וְיהוֹנָתָן לְאַבְיָתָר וְשַׁלְּחֵם בְּיָדָם אֵלַי כְּלִדְבַר
 אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּ: וַיָּבֹא חוּשִׁי רֹעֵה דֹד הָעִיר וְאַבְשָׁלוֹם לִי
 יָבֹא יְרוּשָׁלַם:

טז

וְדוֹד עָבַר מִעַט מִהָרֹאשׁ וְהָיָה צִיבָא נֶעַר מִפִּיבֹשֶׁת
 לְקִרְאתוֹ וְצַדִּיק הַמְּלִים הַבָּשִׂים וְעֲלִיהֶם מֵאִתִּים לְחֵם
 וּמֵאָה צְמוּקִים וּמֵאָה קֶזַי וְכָל יַיִן: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־כִּי
 צִיבָא מִהָרֹאשׁ לֵךְ וַיֹּאמֶר צִיבָא הַמְּלִים לְבֵית־הַמֶּלֶךְ

טו, כז בשם חזקיהו אל סל

לרַכֹּב וּלְהִלָּחֵם וְהַלְוִי לְאֶכֶל הַנְּעֻדִים וְהַלְוִי לְשִׁתּוֹת
 הַנְּעֻדָּה בַּמִּדְבָּר: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וְאַיִה בְּדֹאֲדֹנָה וַיֹּאמֶר
 צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַם כִּי אָמַר הַיּוֹם
 יָשִׁיבוּ לִי בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת מַמְלַכּוֹת אָבִי: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
 לְצִיבָא הִנֵּה לְךָ כָּל אֲשֶׁר לַמַּמְכֵּשֶׁת וַיֹּאמֶר צִיבָא
 הַשְׁתַּחֲוִיתִי אֲמִצְאֶחֶן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנֵי הַמֶּלֶךְ: וּכְבָּא הַמֶּלֶךְ
 דָּוִד עַד־בְּחוּרִים וְהִנֵּה מִשֶׁם אִישׁ יוֹצֵא מִמִּשְׁפַּחַת בֵּית
 שְׂאִיל וְשֵׁמוֹ שְׁמֵעִי בְּדֹגְרָא יֵצֵא וּמִקְלָל: וַיִּסְקַל
 בְּאֲבָנִים אֶת־דָּוִד וְאֶת־כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִד וְכָל־הַעָם
 וְכָל־הַגְּבֻרִים מִיָּמִינוֹ וּמִשְׂמָאלוֹ: וְכִדְּאָמַר שְׁמֵעִי בְּקִלְלוֹ
 צָא צָא אִישׁ הַדְּמִים וְאִישׁ הַכֹּלֵעַל: הַשִּׁיב עֲלֶיךָ יְהוָה
 כָּל דְּמֵי בֵּית־שְׂאִיל אֲשֶׁר מִלְּכַת תַּחְתֹּי וַתֵּן יְהוָה אֶת־
 הַמְּלוּכָה בְּיַד אַבְשָׁלוֹם בְּנֵה וְהִנֵּה בְּרַעְתֶּךָ כִּי אִישׁ דְּמִים
 אָתָּה: וַיֹּאמֶר אַבִּישׁוֹ בְּדֹגְרִיָּה אֶל־הַמֶּלֶךְ לָמָּה יִקְלָל
 הַכֹּלֵב הַמֵּת הִנֵּה אֶת־אֲדֹנֵי הַמֶּלֶךְ אֶעֱבְרֶה־נָּא וְאֶסְרֶהָ
 אֶת־רַאשׁוֹ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִדָּוִד וְלָכֶם בְּנֵי צְרָתָה לִי
 יִקְלָל וְכִי יְהוָה אָמַר לֹא קָלַל אֶת־דָּוִד וְכִי יֹאמֶר מִדּוֹעַ
 עֲשִׂיתָה כֵּן: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אַבִּישׁוֹ וְאֶל־כָּל־עַבְדָּיו הִנֵּה
 בְּנֵי אֲשֶׁר־יֵצֵא מִמֶּנִּי מִבְּקֵשׁ אֶת־נַפְשִׁי וְאַף בְּרַעְתָּה בְּיַד
 הַיָּמִינִי נִחְמוּ לֹא יִקְלָל כִּי־אָמַר לֹא יְהוָה: אֲוִי יְדָאָה
 יְהוָה פְּעוּנֵי וְהַשִּׁיב יְהוָה לִי טוֹבָה פַּתַּח קָלְלָתוֹ הַיּוֹם
 יְהוָה: וַיִּגְדֹּל דָּוִד וְאָנְשָׁיו בַּחֲרָד וְשָׁמְעֵי
 הַלֵּךְ בְּצִלְעֵי הַרֹר לְעַמְתּוֹ הַלּוֹךְ וְיִקְלָל וַיִּסְקַל בְּאֲבָנִים
 לְעַמְתּוֹ וְעַפְרַיִם בְּעַפְרַיִם: וּכְבָּא הַמֶּלֶךְ וְכָל־הַעָם
 אֲשֶׁר־אִתּוֹ עִיפִים וַיִּנְפֹּשׁ שָׁם: וְאַבְשָׁלוֹם וְכָל־הָעָם אִישׁ
 יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלַם וְאֶחֱתֹפֶל אִתּוֹ: וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־כָּבָא
 חוֹשֵׁי הָאָרֶץ רָעָה דָּוִד אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר חוֹשֵׁי אֶל־

ב' וְהָיָה ק' ו' תַּחֲזִיק י' כֹּהֵךְ ס' ק' יב' כִּשְׁעֵךְ יג' כִּסְפָא כִּמְנַע סִסְק

מלכס היוגעזינט צום רייטן, און דאָס ברויט און די זומער־
 אויבס פאַר די יונגען צום עסן, און דער וויין צום טרינקען
 פאַר דעם פאַרשמאַכטן אין מדבר. 3 האָט דער מלך גע־
 זאָגט: און וווּ איז דיין האַרס זיין? האָט ציבאָ געזאָגט צום
 מלך: אָן איז ער געבליבן אין ירושלים, וואָרום ער האָט
 געזאָגט: היינט וועט מיר דאָס הויז פון ישראל אומקערן
 די מלוכה פון מיין פאָטער. 4 האָט דער מלך געזאָגט צו
 ציבאָן: זע, אלצדינג וואָס געהערט צו מפיבושתן איז
 דיינס. האָט ציבאָ געזאָגט: איך בוק זיך; לאַמיר געפינען
 לייטזעליקייט אין דינע אויגן, מיין האַר מלך.
 5 און ווי דער מלך דוד איז געקומען ביז בחורים,
 ערשט פון דאָרטן גייט אַרויס אַ מאַן פון דער משפחה פון
 שאולס הויז, וואָס זיין נאָמען איז געווען שמעי דער זון פון
 גראָן-גייט און שילט גייענדיק. 6 און ער האָט געוואָרפן
 מיט שטיינער אויף דודן, און אויף אַלע קנעכט פון מלך
 דודן; און דאָס גאַנצע פאָלק און אַלע גיבורים זיינען גע־
 ווען פון זיין רעכטער זייט אין פון זיין לינקער. 7 און אזוי
 האָט שמעי געזאָגט, ווען ער האָט געשאַלטן: גיי אַרויס, גיי
 אַרויס בלוטיקער מענטש און נידערטרעטיקער מענטש.
 8 גאָט האָט אומגעקערט אויף דיר אַלדאָס בלוט פון דעם
 הויז פון שאולן, וואָס דו ביסט געוואָרן מלך אויף זיין אָרט,
 און גאָט האָט גענעבן די מלוכה אין דער האַנט פון דיין
 זון אַבשלומען. און אָט ביסטו אין דיין אומגליק, ווייל אַ
 בלוטיקער מענטש ביסטו.

8 האָט אַבישי דער זון פון צרוינהן געזאָגט צום מלך: פאַרוואָס זאָל דערדאָזיקער טויטער הונט שילטן מיין
 האַר דעם מלך? לאַמיר, איך בעט דיך, אַריבערגיין, און איך וועל אים דעם קאַפּ אַראָפּנעמען. 10 האָט דער מלך
 געזאָגט: וואָס קער איך זיך אָן מיט אַיך, זיין פון צרוינהן? אויב ער שילט, איז דאָס ווייל גאָט האָט אים געהייסן: שילט
 דודן; און ווער קען זאָגן: פאַרוואָס טוסטו אזוי?
 11 און דוד האָט געזאָגט צו אַבישין און צו אַלע זיינע קנעכט: זע, מיין זון וואָס איז אַרויס פון מינע אינגעווייד זוכט
 מיין לעבן, היינט ווי שוין אַצונד דער בנימינער? לאַזט אים, און זאָל ער שילטן, וואָרום גאָט האָט אים געהייסן. 12 אפשר
 וועט גאָט זען מיין אויג, און גאָט וועט מיר אומקערן גוטס פאַר זיין קללהן היינטיקן טאָג.
 13 און דוד און זיינע מענטשן זיינען געגאַנגען אויפן וועג, און שמעי איז געגאַנגען ביין זייט באַרג אַקעגן אים, געגאַנגען
 און געשאַלטן, און געוואָרפן מיט שטיינער אַקעגן אים, און געשאַטן מיט שטויב.
 14 און דער מלך און דאָס גאַנצע פאָלק וואָס מיט אים זיינען אָנגעקומען מידע; און ער האָט זיך אָפּגערויט דאָרטן.
 15 און אַבשלוֹם און דאָס גאַנצע פאָלק, די מענער פון ישראל, זיינען אָנגעקומען קיין ירושלים, און אַחיתופל מיט
 אים.
 16 און עס איז געווען, אַז חושי דער אַרפי, דודס גוטער פריינט, איז געקומען צו אַבשלוֹמען, האָט חושי געזאָגט צו

אבשלוםען: לעבן ואל דער מלך! לעבן ואל דער מלך!
 17 האָט אבשלום געזאָגט צו חושינ: איז דאָס דיין גינציקייט
 צו דיין גוטן פריינט? פאַרוואָס ביסטו ניט גענאָגען מיט
 דיין גוטן פריינט? 18 האָט חושי געזאָגט צו אבשלוםען:
 גיין! גייערט וועמען גאָט און דאָסדאָזיקע פּאָלק און אלע
 מענער פון ישראל האָבן אויסדערוויילט, צו אים געהער
 איך, און מיט אים וויל איך בלייבן. 19 און צווייטנס,
 וועמען וועל איך דינען? דאָך ביי זיין זון; אזוי ווי איך
 האָב געדינט ביי דיין פּאָטער, אזוי וועל איך זיין ביי דיר.

20 און אבשלום האָט געזאָגט צו אחיתופלן: גיט
 אײער עצה וואָס מיר זאָלן טאָן. 21 האָט אחיתופל געזאָגט
 צו אבשלוםען: קום צו די קעפּסווייבער פון דיין פּאָטער,
 וואָס ער האָט געלאָזן צו היטן דאָס הויז. און אז גאַנץ
 ישראל וועט הערן, אז דו האָסט זיך פאַרמיאוסט ביי דיין
 פּאָטער, אזוי וועלן שטאַרק ווערן די הענט פון אלע וואָס
 מיט דיר.

22 האָט מען פאַרשפּרייט אַ געצעלט פאַר אבשלוםען
 אויפן דאָך, און אבשלום איז געקומען צו די קעפּסווייבער
 פון זיין פּאָטער פאַר די אויגן פון גאַנץ ישראל.

23 און אַן עצה וואָס אחיתופל האָט געעצהט, איז אין
 יענע טעג געווען אזוי ווי אַ מענטש זאָל פּרעגן ביי דעם
 וואָרט פון גאָט. אזוי איז געווען איטלעכע עצה פון אחיתופלן סײַ ביי דודן סײַ ביי אבשלוםען.

אבשלום יחי המלך יחי המלך: ויאמר אבשלום אל
 חושי זה חסדך את-דודך למה לא-תלכתי את-דודך:
 ויאמר חושי אל-אבשלום לא כי אשר בחר יהוה והעם
 הזה וכל-איש ישראל לא אהיה ואתו אשב: והשנית
 למי אני אעבד הלא לפני בני כאשר עבדתי לפני אביך
 בן אהיה לפניך: ויאמר אבשלום אל-אחיתפל הבו
 לכם עצה מהנעשה: ויאמר אחיתפל אל-אבשלום בוא
 אל-פלנשי אביך אשר הניח לשמור הבית ושמע כל-
 ישראל כי-נבאשת את-אביך וחוקי יחי כל-אשר אקד:
 וישו לאבשלום האהל על-דגו ויבא אבשלום אל-פלנשי
 אביו לעיני כל-ישראל: ונצת אחיתפל אשר יעץ בימים
 ההם כאשר ישאל: בדבר האלהים בן כל-נצת
 אחיתפל גם-לדוד גם-לאבשלום:

וַיֹּאמֶר אַחִיתפֶּל אֶל-אַבְשֻׁלֹם אַבְחֶרְהֵנָּה שְׁנַיִם-עֶשְׂרֵם
 אֲלֵה אִישׁ וְאֶקְוֶמָה וְאֶרְדֹּפָה אַחֲרֵי-דָוִד הַלְיֵלֶה: וְאִבּוֹא
 עִלָּיו וְהוּא יַעַז וְרַפָּה יָדַיִם וְהַחֲרַדְתִּי אֹתוֹ וְגַם כָּל-
 הָעָם אֲשֶׁר-אִתּוֹ וְהַבֵּיתִי אֶת-הַמֶּלֶךְ לְבָדּוֹ: וְאֲשִׁיבָה כָּל-
 הָעָם אֵלַיךְ כְּשׁוֹב הַכֹּל הַאִישׁ אֲשֶׁר אִתָּה מִבְּקִשׁ כָּל-
 הָעָם יִהְיֶה שְׂלֹום: וַיִּשֶׁר הַדָּבָר כַּעֲשֵׂי אַבְשֻׁלֹם וּבַעֲשֵׂי
 כָּל-זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר אַבְשֻׁלֹם קְרָא נָא גַם
 לְחוּשֵׁי הָאָרֶץ וְנִשְׁמָעָה מִהֶרְבֵּפוֹ נִסְדְּוֹא: וַיָּבֹא חוּשִׁי
 אֶל-אַבְשֻׁלֹם וַיֹּאמֶר אַבְשֻׁלֹם אֵלָיו לֵאמֹר בְּדַבַּר הַזֶּה
 דָּבַר אַחִיתפֶּל הַנֶּעֱשֶׂה אֶת-דְּבָרֹךְ אִם-תָּאן אִתָּה דָּבָר:
 וַיֹּאמֶר חוּשִׁי אֶל-אַבְשֻׁלֹם לֹא-טוֹבָה הַנֶּעֱשֶׂה אֲשֶׁר-
 יַעַז אַחִיתפֶּל כַּפֶּעַם הַזֹּאת: וַיֹּאמֶר חוּשִׁי אִתָּה יִדְעָתָה
 אֶת-אָבִיךָ וְאֶת-אֲנָשָׁיו כִּי גִבּוֹרִים הָמָּה וּמְרִי נַפְשׁ הָמָּה

17, יח' ט' ק"י כ"ג אש ק"י ולא ס"ב

17 און אחיתופל האָט געזאָגט צו אבשלוםען: לאָמיך אַקאַרשט אויסקלייבן צוועלף טויונט מאַן, און איך וועל
 אויפשטיין, און וועל גאַנצאָן דודן די נאַכט. 18 און איך וועל קומען אויף אים ווען ער איז מיד און אָפהענטיק,
 און וועל אים דערשרעקן, און דאָס גאַנצע פּאָלק וואָס מיט אים וועט אַנטלויפן, און איך וועל דערשלאָגן דעם מלך
 אליין; 19 און איך וועל אומקערן צו דיר דאָס גאַנצע פּאָלק. אז אלע וועלן זיך אומקערן נאָחוין דער מאַן וואָס דו
 ווכסט, וועט דאָס גאַנצע פּאָלק זיין אין פריד.

20 איז די זאַך געווען גלייך אין די אויגן פון אבשלוםען, און אין די אויגן פון אלע עלטסטע פון ישראל. 21 און אבשלום
 האָט געזאָגט: רוף אויך, איך בעט דיך, חושי דעם אַרפי, און לאָמיר הערן אויך וואָס אין זיין מויל.

22 איז געקומען חושי צו אבשלוםען, און אבשלום האָט צו אים געזאָגט, אזוי צו זאָגן: אזוי ווי דאָסדאָזיקע וואָרט האָט
 אחיתופל גערעדט, זאָלן מיר טאָן לויט זיין וואָרט אָדער ניט? רעד דו. 23 האָט חושי געזאָגט צו אבשלוםען: ניט גוט איז די
 עצה וואָס אחיתופל עצהט דאָס מאַל. 24 און חושי האָט געזאָגט: דו קענסט דיין פּאָטער און זיינע מענטשן, אז זיי זיינען

גיבורים, און זיי זיינען פאַרביטערט אין געמיט, אַזוי ווי אַ בערינטע אין פעלד באַרויבט פון אירע זינגע; אויך איז דיין פאַטער אַ מאַן פון מלחמה, און ער וועט ניט נעכטיקן מיטן פּאָלק. ⁹ אַט איז ער אַצונד באַהאַלטן אין איינער פון די גריבער, אַדער אין איינעם פון די ערטער; און עס וועט זיין, אַז עמיצער וועט אין זיי אַריינפאַלן אין אָנהייב, און אַ הערער וועט הערן, וועט ער זאָגן: אַ מפּלה איז געווען צווישן דעם פּאָלק וואָס הינטער אַבשלומען. ¹⁰ און אַפילו דער וואָס איז אַ העלדישער יונג, וואָס זיין האַרץ איז אַזוי ווי דאָס האַרץ פון אַ לייב, וועט אין גאַנצן צע- גאַנגען ווערן, וואָרום גאַנץ ישראל ווייס און דיין פאַטער איז אַ גיבור, און די וואָס מיט אים זיינען העלדישע יונגען. ¹¹ אַבער איך עצה און איינגעזאַמלט זאָל איינגעזאַמלט ווערן גאַנץ ישראל אַרום דיר, פון דן און ביז באַר-שבע, אַזוי ווי דער זאַמד וואָס ביים ים אין פּילקייט, און דו אליין זאָלסט גיין אין מלחמה. ¹² און אַז מיר וועלן קומען אויף אים אין איינעם פון די ערטער וואָס ער געפינט זיך דאַרטן, וועלן מיר זיך אַראָפּלאָזן אויף אים, אַזוי ווי עס פאַלט דער טוי אויף דער ערד; און פון אים און פון אַלע מענטשן וואָס מיט אים, וועט אַפילו איינער ניט בלייבן. ¹³ און אַז ער וועט זיך אַריינקלאַפּן אין שטאָט, וועלן גאַנץ ישראל לאָזן אַרויפטראַגן צו יענער שטאָט שטריק, און מיר וועלן עס אַראָפּשלעפּן אין טאַל, ביז דאַרטן וועט זיך אַפילו אַ שטיינדל ניט געפינען.

כָּל־בְּשׂוֹל בַּשָּׂדֶה וְאִבְיָהּ אִישׁ מִלְחָמָה וְלֹא יִלְוֶן אֶת־הָעָם׃ הִנֵּה עֵתָהּ הוּא־נִחְבָּא בְּאֶתְתּ הַפְּחָתִים אִו בְּאֶחָד הַמְּקוֹמֹת וְהִנֵּה כִנְפֵל בְּהֵם בַּתְּחִלָּה וְשָׁמַע הַשָּׁמַע וְאָמַר הִנֵּה מִנְפָּה בָּעַם אֲשֶׁר אַחֲרַי אֲבִשְׁלֵם׃ וְהוּא נֹסִיבֵךְ הַיּוֹל אֲשֶׁר לָבוּ כָּל־בְּהֵמַת הַיָּמִים יִמָּס כִּי־יִדַע כִּי־יִשְׂרָאֵל כִּי־גִבּוֹר אַבְיָהּ וּבְנֵי־חַיִל אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ כִּי יַעֲצִיתִי הָאָסָף יִאָסֵף עֲלֶיךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקֵּץ וְעַד־בָּאָר שֶׁבַע בַּחֹל אֲשֶׁר־עַל־הַיָּם לְלֵב וּפְנֵיךְ הַלְּכִים בַּקָּרֵב׃ וּבָאוּ אֵלָיו בְּאֶתְתּ הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר נִמְצָא שָׁם וְנָחְנוּ עֲלָיו פֶּאֶשֶׁר יִפֹּל הַסֵּל עַל־הָאֲדָמָה וְלֹא־יִנְתָּר כּוּ וּבְכָל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ נֹסִיבֵיךְ׃ וְאִם־אֲלֵעִיד יִאָסֵף וְהִשָּׂאוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר הַהִיא חֲבָלִים וְסָתְבֵנוּ אִתּוֹ עַד־יִנְחַל עַד אֲשֶׁר לֹא־נִמְצָא שָׁם נֹסִיבֵיךְ׃ וְיֹאמֶר אֲבִשְׁלוֹם וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל טוֹבָה עֲצַת חוּשֵׁי הָאָרֶץ מֵעֲצַת אַחִיתּוֹפֵל׃ וַיִּזְנֶה צִוָּה לְהַפֵּר אֶת־עֲצַת אַחִיתּוֹפֵל הַטּוֹבָה לְבַעֲבוֹר הָבִיא יְהוָה אֶל־אֲבִשְׁלוֹם אֶת־הַרְעָה׃ וַיֹּאמֶר חוּשֵׁי אֶל־צְדוֹק וְאֶל־אֲבִיתָר הַכֹּהֲנִים בְּנֹאת וּבָזֹאת יַעַץ אַחִיתּוֹפֵל אֶת־אֲבִשְׁלוֹם וְאֵת וְקֵנִי יִשְׂרָאֵל וּבְנֹאת וּבָזֹאת יַעֲצִיתִי אֲנִי׃ וְעֵתָה שְׁלַחְנוּ מִתְּהֵרָה וְהִגִּידוּ לְדָוִד לֵאמֹר אֲלִיחֶלֶן הַלְּיָלָה בַּעֲרֻבוֹת הַמִּדְבָּר וְגַם עָבוֹר תַּעֲבוֹר שָׁן יִבְלַע לַמֶּלֶךְ וְכָל־הָדָעַם אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וַיְהִינֶחַן וְאֶחֱיָמֵעַץ עֹמְדִים בְּעֵיד הַיָּל וְהַלְכָה הַשִּׁפְחָה וְהַגִּידָה לָהֶם וְהֵם יָלְכוּ וְהִגִּידוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד כִּי לֹא יוֹכְלוּ לְהִרְאוֹת לָבוֹא הַשִּׁירָה׃ וַיֵּרָא אֲתָם נֹעַר וַיִּגַּד לְאֲבִשְׁלוֹם וְיָלְכוּ שְׁנֵיהֶם מִתְּהֵרָה וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּית־אִישׁ בְּבַחֲרִים וְלוֹ בָּאָר בַּחֲצֵרוֹ וַיִּרְדּוּ שָׁם׃ וְהִתְקַח הָאִשָּׁה וְהַפְּרִשׁ אֶת־הַמֶּסֶד עַל־פְּנֵי הַבָּאָר וְהַשְׁמַח עָלָיו הַרְפּוֹת וְלֹא נִדְעָ דְבָר׃ וַיָּבֹאוּ עִבְדֵי אֲבִשְׁלוֹם אֶל־

יב' ברחוק מלעיל יד' ספקא באמצע ספוק כ"א על יט' ספוק פי

¹⁴ האָט געזאָגט אַבשלוֹם און אַלע מענער פון ישראל: די עצה פון חושי דעם אַרְכִי איז בעסער ווי די עצה פון אחיתּוֹפֵלן. וואָרום גאָט האָט באַשערט צו פאַרשטערן די גוטע עצה פון אחיתּוֹפֵלן, כּדי גאָט זאָל ברענגען דאָס בייז אויף אַבשלוֹמען.

¹⁵ און חושי האָט געזאָגט צו צְדוֹק און צו אַבִּיתָר די פּהגים: אַזוי און אַזוי האָט אחיתּוֹפֵל געעצהט אַבשלוֹמען אין די עלטסטע פון ישראל, און אַזוי און אַזוי האָב איך געעצהט. ¹⁶ און אַצונד, שיקט אויף גיך און זאָגט אָן דודן, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט ניט נעכטיקן די נאַכט אין די פּלוינען פון מדבר, נאָר אַריבערגיין מוזטו אַריבערגיין, כּדי דער מלך און דאָס גאַנצע פּאָלק וואָס מיט אים זאָלן ניט אומגעבראַכט ווערן.

¹⁷ און יהונתן און אחימעץ זיינען געשטאַנען אין עִירֹזֶל, און אַ דינסט פלעגט גיין און זיי דערציילן, און זיי פלעגן גיין און דערציילן דעם מלך דודן; וואָרום זיי האָבן זיך ניט געטאַרט ווייזן אַריינצוקומען אין שטאָט.

¹⁸ האָט זיי אַ יינגל דערוען, און ער האָט דערציילט אַבשלוֹמען. זיינען זיי בייִדע אויף גיך אַוועק, און זיינען גע- קומען צו דעם הויז פון אַ מאַן אין בחורים; און ער האָט געהאַט אַ ברונעם אין זיין הויף, האָבן זיי אַראָפּגענידערט אַהין. ¹⁹ און די פרוי האָט גענומען און האָט אַריבערגעשפּרייט אַ דעקע איבער דער עפענונג פון ברונעם, און האָט אויס- געשפּרייט דערויף גריץ, און קיין זאך איז ניט געווען קאַנטיק. ²⁰ און אַבשלוֹםס קנעכט זיינען געקומען צו דער

פרוי אין הויז, און האָבן געזאָגט: ווי זיינען אַחִימֶעץ און יִהוֹנָתָן? האָט די פֿרוי צו זיי געזאָגט: זיי זיינען אַריבער־געגאַנגען דעם וואַסערשטראָם. האָבן זיי געזוכט, און האָבן ניט געפונען; און זיי האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושלים.

²¹ און עס איז געווען נאָך זייער אַוועקגיין, זיינען זיי אַרויפגעקומען פון ברונעם, און זיינען געגאַנגען און האָבן דערצײלט דעם מלך דודן, און זיי האָבן געזאָגט צו דודן: שטייט אויף און גייט אַריבער אויף גיך דעם וואַסער, וואָרום אזוי האָט אַחִיתוֹפֶל געעצהט אַקעגן אײך.

²² איז אויפגעשטאַנען דוד און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט אים, און זיי זיינען אַריבערגעגאַנגען דעם יַרְדֵּן; ביזן ליכט פון פֿרימאַרגן האָט צומאַל איינער ניט גע־פעלט וואָס איז ניט אַריבערגעגאַנגען דעם יַרְדֵּן.

²³ און אַחִיתוֹפֶל האָט געזען אז זיין עצה איז ניט גע־טאָן געוואָרן, און ער האָט אָנגעזאָלט דעם אײזל, און איז אויפגעשטאַנען, און איז אַוועק צו זיין הויז, צו זיין שטאָט, און ער האָט געזאָגט זיין צוֹנְאָה צו זיין הויזגעזינט, און האָט זיך אויפגעהאַנגען; און ער איז געשטאַרבן, און איז באַגראָבן געוואָרן אין דעם קבר פון זיין פֿאַטער.

²⁴ און דוד איז אָנגעקומען קיין מחנים; און אַבְשָׁלוֹם איז אַריבערגעגאַנגען דעם יַרְדֵּן, ער און אַלע מענער פון ישׂראל וואָס מיט אים. ²⁵ און עִמְשָׁן האָט אַבְשָׁלוֹם אויפ־געזעצט אויף יואָבס אָרט איבערן חיל. און עִמְשָׁן איז געווען דער זון פון אַ מאַן מיטן נאָמען יִתְרָא דער ישׂראלי, וואָס איז געקומען צו אַבְנִיָל דער טאַכטער פון נָחֶשׁן, אַ שוועסטער פון צרוּיָה, יואָבס מוטער. ²⁶ און ישׂראל און אַבְשָׁלוֹם האָבן געלאַגערט אין לאַנד גלעד.

²⁷ און עס איז געווען, ווי דוד איז אָנגעקומען קיין מחנים, אזוי נהאַטוּ שובי דער זון פון נָחֶשׁן, פון רָבָה פון די קינדער פון עִמוֹן, און מְכִיר דער זון פון עִמְיָאלן, פון לוד־בֶּר, און בְּרוּזִי דער גלעדער פון רוגלים, ²⁸ געבראַכט בעט־געוואַנט, און בעקנס, און לײמענע בליים, און חײץ און גערשטן, און מעל, און געברענטע זאַנגען, און בעבלעך, און לינדזן, און געברענטע אַרבעס, ²⁹ און האַגיק, און שמאַנט, און שאַף, און רינדערנע קעז, פֿאַר דודן און פֿאַר דעם פֿאָלק וואָס מיט אים, צום עסן; וואָרום זיי האָבן געזאָגט: דאָס פֿאָלק איז הונגעריק און מיד און דאָרשטיק אין דער מדבר.

יח ¹ און דוד האָט איבערגעצײלט דאָס פֿאָלק וואָס מיט אים, און ער האָט געמאַכט איבער זיי הויפטלייט פון טויזנט און הויפטלייט פון הונדערט. ² און דוד האָט געשיקט דאָס פֿאָלק, אַ דריטל אונטער דער האַנט פון יואָבן, און אַ דריטל אונטער דער האַנט פון אַרישִׁי דעם זון פון צרוּיָהן, יואָבס ברודער, און אַ דריטל אונטער דער האַנט פון אַמִּין פון גת. און דער מלך האָט געזאָגט צום פֿאָלק: אַרויסגיין וועל איך אויך אַרויס־גיין מיט אײך. ³ האָט דאָס פֿאָלק געזאָגט: וואָלט ניט אַרויסגיין; וואָרום אויב אַנטלויפן וועלן מיר אַנטלויפן, וועט מען אויף אונדז ניט לייגן קיין אַכט, און אַפילו אַ העלפט פון אונדז וואָלן אומקומען, וועט מען אויף אונדז ניט לייגן

הַאֲשֶׁה הַפִּיחָה וַיֹּאמְרוּ אִיהָ אַחִימֶעץ וַיִּהְיוּתָן וַתֹּאמְרוּ לָהֶם הַאֲשֶׁה עִבְרוּ מִכָּל הַמַּיִם וַיִּבְקֶשׁוּ וְלֹא מָצְאוּ יַשְׁבּוּ יְרוּשָׁלַם: וַיִּהְיוּ אַחֲרַי לָכֶתֶם וַיַּעֲלוּ מִהַבָּאָר וַיִּלְכוּ כֹּה וַיָּבֹאוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּמוּ וְעִבְרוּ מִהַרְרֵי אֲתֵימָיִם בִּרְכֶנָּה יַעֲזֵב עֲלֵיכֶם אַחִיתוֹפֶל: וַיָּקָם דָּוִד כֹּה וַיִּלְהָעֵם אֲשֶׁר אֵתוּ וַיַּעֲבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן עַד־אֹרֹךְ הַבְּקָר עַד־אֲחָד לֹא נִשְׁדָּר אֲשֶׁר לֹא־עָבַר אֶת־הַיַּרְדֵּן: וַאֲחִיתוֹפֶל כֹּה רָאָה כִּי לֹא נִעֲשֶׂתָה עֲצוּתוֹ וַיִּחַשׁ אֶת־הַחֲמוּד וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־בֵּיתוֹ אֶל־עִידוֹ וַיֵּצֵא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּתְּנֵן לְכֶתֶם וַיִּקְבְּרוּ בְּקִבְרוֹ אָבִיו: וְדָוִד כֹּה מַחְנֵמָה וַאֲבִשָׁלִם עָבַר אֶת־כֹּה הַיַּרְדֵּן הוּא וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ: וְאֶת־עִמְשָׁן שֵׁם כֹּה אַבְשָׁלִם פָּחַת וַיֹּאבֵב עַל־הַעֲבָא וְעִמְשָׁן בְּדָאִישׁ וְשֵׁמוֹ יִתְרָא הַיִּשְׂרָאֵלִי אֲשֶׁר־פָּא אֶל־אֲבִינָל בְּדִנְהֵשׁ אַחֲרֵי צְרוּיָה אִם יוֹאָב: וַיְהִי יִשְׂרָאֵל וַאֲבִשָׁלִם אַרְצֵן הַגִּלְעָד: כֹּה וַיְהִי מָוֶא דָּוִד מַחְנֵמָה וְשׁוּבֵי בְּדִנְהֵשׁ מִרְפַּת בְּגִדְעִמוֹן וּמְעִיר בְּדִעְמִיָּאל מִלֵּא דְבָר וּבְרוּזִי הַגִּלְעָדִי מִתְּנָלִים: מִשְׁכָּב וּסְפוֹת וּמְלִי יוֹצֵר חַמִּים וּשְׁעָרִים וַיִּקְמָה כֹּה וְקָלִי וּפּוֹל וְצַדִּישִׁים וְקָלִי: וַיִּבְשׂ חַמְאָה וַתֵּאָן וּשְׁפוֹת כֹּה בְּקֶר הַיָּמִים לָדָד וַלְעָם אֲשֶׁר־אֵתוּ לֹא־כֹל כִּי אָמְרוּ הָעָם רָעַב וַיָּצֵה וַעֲמָא בְּמִדְבָּר:

יח
וַיִּבְקַר דָּוִד אֶת־הָעָם אֲשֶׁר אֵתוּ וַיִּשֶׁם עֲלֵיהֶם שְׁרֵי אֲלֵפִים * וְשְׁרֵי מֵאוֹת: וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־הָעָם הַשְּׁלִישִׁת בְּדִוְיָוָב * וְהַשְּׁלִישִׁת בְּדִ אֲבִישִׁי בְּצְרוּיָה אֵתוּ יוֹאָב הַשְּׁלִישִׁת בְּדִ אֵתֵי הַתֵּי * וַיֹּאמְרוּ הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם יֵצֵא אַנְּא נְסִיָּאֵי עִמָּכֶם: וַיֹּאמְרוּ הָעָם לֹא תֵצֵא כִּי אִם־נִסִּי * נָנִים לֹא־יִשְׁמְעוּ אֵלֵינוּ לֵב וְאִסְיָמְתוּ חֲצִינוּ לֹא־יִשְׁמְעוּ

י, כ' כב' קצ"ח מ"ק יח, 1' סב"ק סב"ק סב"ק

אלינו לב כריתתה כמנו עשרה אלפים ועתה טוב כי
 ד תהיה לנו מעיר לעזר: ויאמר אליהם המלך אשר
 ה ייטב בעיניכם אעשה ויעמד המלך אליה השער וכל
 ה העם יצאו למאות ולאלפים: ויצו המלך את-יואב
 ואת-אבישי ואת-אתי לאמר לאטלי לעשר לאבשלום
 וכל-העם שמעו בצנת המלך את-יבלי-השורים על-דבר
 ו אבשלום: ויצא העם השדה לקראת ישראל ותתי
 ז המלחמה בער אפרים: וינגפו שם עם ישראל לפני
 ח עברי דוד ותהי-שם המנפה גדולה ביום ההוא עשרים
 ח אלף: ותהי-שם המלחמה נפצות על-פני כל-הארץ
 ט ורב הער לאכל פֶּעַם מאשר אכלה החרב ביום ההוא:
 ט ויקרא אבשלום לפני עברי דוד ואבשלום רכב על-
 ה הפרד ויבא הפרד תחת שובך האלה הגדולה ויחזק
 ו ראשו באלה יתן בין השמים ובין הארץ ותפרד אשר
 י ותהיו עבר: וירא איש אחד נגד יואב ויאמר הנה
 יא ראיתי את-אבשלום הלוי באלה: ויאמר יואב לאיש
 יב המעיד לו והנה ראית ומדוע לא-הפיתו שם ארצה
 יב ועלי לחת לך עשרה כסף והנה אחת: ויאמר האיש
 יג אל-יואב ולא אנכי שקל על-פני אלה כסף לא-אשלח
 יד ידי אל-בן-המלך כי באונינו צנה המלך אחר ואת-
 ט אבישי ואת-אתי לאמר שמרדמי בער אבשלום:
 ט ארעשיתי בגבשו שקר וכל-דבר לא-יפתד מן-המלך
 ט ואתה התנצב מנגד: ויאמר יואב לאיכן את-הלך לפניך
 ט ויחף שלשה שבטים בכפי ויתקעם בלב אבשלום
 ט עודנו חי בלב האלה: ויספו עשרה נערים נשאי
 ט כל יואב ויכו את-אבשלום וימתו: ויתקע יואב בשופר
 וישב העם מדרך אחרי ישראל כירחשד ויאה את-העם:

ג' ספרים אנה למור קי ה' טעמא קי י' ו' קי יג' כספי קי

קיין אכט: אבער דו ביסט אצונד אזוי ווי צען טויזנט פון
 אונדו; איז אצונד בעסער, אז דו זאלסט אונדו זיין צו
 הילף פון שטאט. האט דער מלך צו זיי געזאגט: וואס
 איז גוט אין זייערע אויגן, וועל איך טאן.

און דער מלך האט זיך געשטעלט ביין זייט פון
 טויער, און דאס גאנצע פאלק איז ארויסגעגאנגען אין
 הונדערטן און אין טויזנטן.

און דער מלך האט באפוילן יואבן און אבישין און
 אמין, אזוי צו זאגן: זייט מיר געלאסן מיט דעם יונג, מיט
 אבשלומען. און דאס גאנצע פאלק האט געהערט ווי דער
 מלך האט באפוילן אלע הויפטלייט וועגן אבשלומען.

און דאס פאלק איז ארויסגעגאנגען אין פעלד
 אקעגן ישראל, און די מלחמה איז געווען אין וואלד פון
 אפרים. און דאס פאלק פון ישראל איז דארטן געשלאגן
 געווארן פאר די קנעכט פון דודן, און דארטן איז געווען
 א גרויסער שלאק אין יענעם טאג-צוואנציק טויזנט.
 ווארום די מלחמה איז דארטן געווען פארשפרייט אויפן
 געזיכט פון גאנצן לאנד; און דער וואלד האט פארצערט
 פון פאלק מער ווי די שווערד האט פארצערט אין יענעם
 טאג.

און אבשלום האט זיך געטראפן פאר די קנעכט
 פון דודן. און אבשלום איז געריטן אויף א מוילאייזל, איז
 דער מוילאייזל געקומען אונטער דעם געצווייג פון א
 גרויסן אייכנבוים, און זיין קאפ האט זיך אָנגעכאַפט אָן

דעם אייכנבוים, און ער איז געבליבן צווישן הימל און ערד; און דער מוילאייזל וואס אונטער אים איז אוועק.
 האט דערווען איינער א מאן, און ער האט דערציילט יואבן און געזאגט: אן האב איך געווען אבשלומען הענגען
 אויפן אייכנבוים. האט יואב געזאגט צו דעם מאן וואס האט אים דערציילט: און אז דו האסט געווען, טא פאר-
 וואס האסטו אים נישט דערשלאגן דארטן צו דער ערד? און אויף מיר וואלט געווען דיר צו געבן צען זילבער-
 שטיק און א גארטל. האט דער מאן געזאגט צו יואבן: אפילו ווען איך קריג אפגעוויגן אויף מיינע הענט טויזנט
 זילבערשטיק, וועל איך נישט אויסשטרעקן מיין האנט אויף דעם מלכס זון, ווארום פאר אונדזערע אויערן האט דער מלך
 באפוילן דיר און אבישין און אמין, אזוי צו זאגן: זייט אפגעהיט, ווער עס זאל נישט זיין, מיט דעם יונג, מיט אבשלומען.
 אדער אז איך זאל באגיין א פאלשקייט אקעגן מיינ זעל, וועט קיין זאך נישט בלייבן פארהוילן פון דעם מלך, און דו
 וועסט שטיין פון דער ווייטן.

האט יואב געזאגט: איך קען זיך דא אזוי נישט אויפהאלטן מיט דיר. און ער האט גענומען דריי ווארפשיין אין
 זיין האנט, און האט זיי אריינגעשטאכן אין אבשלומס הארצן, ווען ער האט נאך געלעבט אין מיטן אייכנבוים. און צען
 יונגען, יואבס וואפנטרענער, האבן זיך ארוםגעשטעלט, און האבן געשלאגן אבשלומען און אים געטייט.
 און יואב האט געבלאזן אין שופר, און דאס פאלק האט זיך אומגעקערט פון נאכיאן ישראל, ווארום יואב האט

צוריקגעהאלטן דאָס פּאַלק. "און זיי האָבן גענומען אַבשלומען, און האָבן אים אַריינגעוואָרפֿן אין וואַלד. אין דער גרויסער גרוב. און זיי האָבן אויפגעשטעלט איבער אים אַ זייער גרויסן הויפֿן שטיינער. און גאַנץ ישראל זיינען אַנטלאָפֿן, איטלעכער צו זיינע געצעלטן.

¹⁸ און אַבשלום האָט נאָך ביי זיין לעבן גענומען אין זיך אויפגעשטעלט דעם זיילשטיין וואָס אין מלכס טאַל; וואָרום ער האָט געזאָגט: איך האָב ניט קיין ווין צו דער מאַגען מיין נאָמען. און ער האָט גערופֿן דעם זיילשטיין אויף זיין נאָמען, און מע רופֿט אים אַבשלוםס אַנדענק ביז אויף היינטיקן טאָג.

¹⁹ און אַחימעץ דער זון פֿון צָדוֹקן האָט געזאָגט: לאַמיר אַקאַרשט לויפֿן און אַנוואַגן דעם מלך, אַז גאַט האָט זיך אָפּגערעכנט פֿאַר אים פֿון דער האַנט פֿון זיינע פֿיינט. ²⁰ האָט יואָב צו אים געזאָגט: ביסט ניט אַ בעל־בשורה היינטיקן טאָג; וועסט אַנוואַגן אַן אַנדער טאָג, אָבער היינטיקן טאָג וואַלסטו ניט אַנוואַגן, אזוי ווי דעם מלכס זון איז טויט.

²¹ און יואָב האָט געזאָגט צו דעם פּושי: זיי דערצייל דעם מלך וואָס דו האָסט געזען. האָט דער פּושי זיך גע־בוקט צו יואָבן, און איז אַוועקגעלאָפֿן.

²² און אַחימעץ דער זון פֿון צָדוֹקן האָט ווידער אַ מאַל געזאָגט צו יואָבן: וואַל זיין וואָס וועט זיין, לאַמיר

אויך, איך בעט דיר, לויפֿן נאָך דעם פּושי. האָט יואָב געזאָגט: נאָך וואָס דען וואַלסטו לויפֿן, מיין ווין, אַז די בשורה וועט דיר גאַרניט אַינברענגען? ²³ אָבער וואַל זיין וואָס וועט זיין, איך וועל לויפֿן. האָט ער צו אים געזאָגט: לויף. און אַחימעץ איז געלאָפֿן מיטן וועג פֿון דער ווידער־געגנט, און ער האָט אַריבערגעיאָגט דעם פּושי.

²⁴ און דוד איז געזעסן צווישן די צוויי טויערן, און דער וועכטער איז אַרויפגעגאַנגען אויף דעם דאַך פֿון טויער, אויף דער מויער, און ער האָט אויפגעהויבן זיינע אויגן, ערשט אַ מאַן לויפט אַליין. ²⁵ האָט דער וועכטער אויסגערופֿן, און אַנוגעזאָגט דעם מלך. האָט דער מלך געזאָגט: אויב ער איז אַליין, איז אַ בשורה אין זיין מויל. און יענער איז גע־קומען אַלץ גענטער. ²⁶ האָט דער וועכטער געזען אַן אַנדער מאַן לויפֿן, און דער וועכטער האָט אויסגערופֿן צום טויערמאַן און געזאָגט: זע, אַ מאַן לויפט אַליין. האָט דער מלך געזאָגט: דער אויך איז אַן אַנוואַגער.

²⁷ האָט דער וועכטער געזאָגט: איך דערקען דאָס לויפֿן פֿון ערשטן אזוי ווי דאָס לויפֿן פֿון אַחימעץ דעם זון פֿון צָדוֹקן. האָט דער מלך געזאָגט: אַ גוטער מענטש איז ער, און מיט אַ גוטער בשורה קומט ער.

²⁸ האָט אַחימעץ גערופֿן און האָט געזאָגט צום מלך: פּריד! און ער האָט זיך געבוקט צום מלך מיט זיין פֿנים צו דער ערד, און האָט געזאָגט: געלויבט איז יהוה דיין גאָט וואָס האָט איבערגעענטפֿערט די מענטשן וואָס האָבן אויפגעהויבן זייער האַנט אויף מיין האַר דעם מלך. ²⁹ האָט דער מלך געזאָגט: איז פּריד צו דעם זינג, צו אַבשלומען האָט אַחימעץ

וַיִּקְרָא אֶת־אֲבִשְׁלוֹם וַיִּשְׁלַח אֹתוֹ בַּיַּעַר אֶל־הַפַּחַת 1
הַגְּדוֹל וַיִּצְבּוּ עָלָיו גִּלְיָאָבִים גְּדוֹל מֵאֵד וְגִלְיָאָד אֶל נָמוֹ 2
אִישׁ לְאָהֳלוֹ: וְאֲבִשְׁלוֹם לָקַח וַיִּצְבֵּלֵהוּ בַחַיִּץ אֶת־מַעֲבַת 3
אֲשֶׁר בְּעַמְקֵי־הַמֶּלֶךְ כִּי אָמַר אֲדֹלָה בֶן בַּעֲבֹד הַכּוֹר 4
שָׁמַי וַיִּקְרָא לַמַּעֲבַת עַל־שְׁמוֹ וַיִּקְרָא לָהּ יַד אֲבִשְׁלוֹם 5
עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וְאַחִימֶעֶץ בְּדַגְדּוֹק אָמַר אַרְצֵהָ 6
וְאֶבְשֵׁרָה אֶת־הַמֶּלֶךְ כִּי־שָׁפְטוּ יְהוָה מִיַּד אֲבִיבֹ: 7
וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹאָב לֹא אִישׁ בְּשֵׁרָה אַתָּה הַיּוֹם וּבִשְׁרָתָ 8
בְּיָמָם אַחֵר וְהַיּוֹם הַזֶּה לֹא תִבְשֹׁר כִּי עַל־: בְּדַגְדּוֹךְ 9
מָת: וַיֹּאמֶר יוֹאָב לְכֹשֵׁי לָךְ הַגֵּד לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר 10
רְאִיתָה וַיִּשְׁתַּחֲו כֹּשֵׁי לְיוֹאָב וַיֵּרָץ: וַיִּסַּף עוֹד אַחִימֶעֶץ 11
בְּדַגְדּוֹךְ וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹאָב וַיְהִי מָה אַרְצֵהָ־נָא גַם־אֲנִי 12
אֲחֵרֵי הַכּוֹשֵׁי וַיֹּאמֶר יוֹאָב לְמָה זֶה אַתָּה רֵץ בְּנֵי וְלָכֵה 13
אֶת־בְּשֵׁרָה מִצֵּאת: וַיְהִי־מָה אַרְצֵהָ וַיֹּאמֶר לוֹ רֵץ וַיֵּרָץ 14
אַחִימֶעֶץ הַגֵּד הַכֹּפֶר וַיַּעֲבֹר אֶת־הַכּוֹשֵׁי: וַיְהִי וַיִּשָּׁב 15
בְּדַשְׁעֵי הַשָּׁעֵרִים וַיִּגְדֵּל הַצִּפּוֹת אֶל־יַגַּן הַשָּׁעֵר אֶל־הַחַיִּטָּה 16
וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיִּרְא וְהִגִּיד־אִישׁ רֵץ לְבָדֹ: וַיִּקְרָא 17
הַצִּפּוֹת הַגֵּד לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִם־לִבְדֹ בְשֹׁרָה כִּפְזוֹ 18
וַיִּגְדֵּל הַלּוֹד וַיִּקְרָב: וַיִּרְא הַצִּפּוֹת אִיש־אֲחֵר רֵץ וַיִּקְרָא 19
הַצִּפּוֹת אֶל־הַשָּׁעֵר וַיֹּאמֶר הַגִּיד־אִישׁ רֵץ לְבָדֹ וַיֹּאמֶר 20
הַמֶּלֶךְ גַּם־יְהִי מִבְּשֹׁר: וַיֹּאמֶר הַצִּפּוֹת אֲנִי רֹאֵה אֶת־י 21
מַרְוַצַּת הַרְאִשׁוֹן כַּמַּרְצַת אַחִימֶעֶץ בְּדַגְדּוֹךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ 22
אִיש־טוֹב זֶה וְאֶל־בְּשֹׁרָה טוֹבָה יָבֹא: וַיִּקְרָא אַחִימֶעֶץ 23
וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלוֹם וַיִּשְׁתַּחֲו לַמֶּלֶךְ לְאַפְיוֹ אַרְצֵהָ 24
וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר סָגַר אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר 25
נִשְׂאוּ אֶת־דָּדְךָ בְּאֹדֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ 26
שְׁלוֹם לְנַעַר לְאֲבִשְׁלוֹם וַיֹּאמֶר אַחִימֶעֶץ רְאִיתִי הַדְּמוֹן

י' טוהמ ק יח טוהמ ק כ' ק קיווא טוה כט' טוהמ טוהמ

הַמְּלֹךְ לְשַׁלַּח אֶת־עֶבֶד הַמֶּלֶךְ יוֹאָב וְאֶת־עֶבְדָּךָ וְלֹא
 ל' יְדַעְתִּי מָה: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ סָב הַתְּנִיבָה כֹּה וְסָב וַיַּעֲמֵד:
 ל"א וַהֲנֵה הַכּוֹשֵׁי בָּא וַיֹּאמֶר הַכּוֹשֵׁי וַחֲבֹשׁ אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ
 כִּי־שָׁמַעַךְ וַהֲנֵה הַיּוֹם מִיָּד כָּל־הַנְּקָמָה עֲלֶיךָ:
 ל"ב וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־הַכּוֹשֵׁי הַשְּׁלוֹם לְנַעַר לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר
 הַכּוֹשֵׁי הִנֵּנוּ כּוֹשְׁרֵי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ וְכָל אֲשֶׁר־קָמוּ
 עֲלֶיךָ לְרָעָה:

יט

א וַיִּרְגַּם הַמֶּלֶךְ נֶעֱלַל עַל־עֲלִיתַי הַשָּׁעִר וַיִּבְרַךְ וַיְכַח אָמַר
 בְּלִבְתּוֹ בְּנֵי אַבְשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי אַבְשָׁלוֹם מִדָּתָן מִדָּתִי אֲנִי
 ב תַּחֲתֶיךָ אַבְשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי: וַיִּגַּד לְיוֹאָב הִנֵּה הַמֶּלֶךְ בָּקָה
 ג וַיַּתְּאֵבֵל עַל־אַבְשָׁלוֹם: וַתְּהִי הַתְּשׁוּבָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאַבְלָם
 ד לְכָל־הָעָם כִּי־שָׁמַע הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר נִעְצַב הַמֶּלֶךְ
 ה עַל־בְּנוֹ: וַיִּתְּנֵב הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לְכּוֹאֵה הַיָּעִר כְּאֲשֶׁר
 ו הַיִּתְּנֵב הָעָם הַנִּבְלָמִים בְּנִסָּם בְּמִלְחָמָה: וַתִּמְלֹךְ לְאַט
 ז אֶת־פְּנֵי וַיִּזְעַק הַמֶּלֶךְ קוֹל גָּדוֹל בְּנֵי אַבְשָׁלוֹם אַבְשָׁלוֹם
 ח בְּנֵי בְנֵי: וַיָּבֵא יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ הַבַּיִת וַיֹּאמֶר הַבַּשֶּׁת
 ט הַיּוֹם אֶת־פְּנֵי כָל־עֶבְדֶיךָ הַמִּמְלָכִים אֶת־נַפְשֶׁךָ הַיּוֹם
 י וְאֵת נַפְשׁ בְּנֶיךָ וּבְנֵיךָ וְנַפְשׁ נְשִׂיךָ וְנַפְשׁ פְּלִנְשֶׁיךָ:
 י"א לְאַהֲבָה אֶת־שְׂנְאֶיךָ וּלְשָׂנְאֵי אֶת־אֲהַבֶיךָ כִּי הַפְּדָתָה הַיּוֹם
 י"ב כִּי אֵין לְךָ שָׂרִים וְעֲבָדִים כִּי וַיְדַעְתִּי הַיּוֹם כִּי לֹא
 י"ג אַבְשָׁלוֹם הוּא וְכִלְנוּ הַיּוֹם מֵתִים כִּי־אֵין יֵשֶׁר בְּעֵינֶיךָ:
 י"ד וְעַתָּה קוֹם צֵא וְדַבֵּר עַל־לֵב עֲבָדֶיךָ כִּי בַּיהוָה נִשְׁבַּעְתִּי
 י"ה כִּי־אֵינֶנּוּ יוֹצֵא אֶם־יִלְדִין אִישׁ אֶתְךָ הַלַּיְלָה וְרָעָה לְךָ וְאֵת
 י"ו מִכָּל־הָרְעָה אֲשֶׁר־בָּאָה עֲלֶיךָ מִנְּעָרֶיךָ עַד־עַתָּה:
 י"ז וַיִּקָּם הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב בַּשָּׁעִר וְכָל־הָעָם הִגִּידוּ לֵאמֹר הִנֵּה
 י"ח הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בַּשָּׁעִר וַיָּבֵא כָל־הָעָם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׂרָאֵל

יט, 30-9 יט

געזאָגט: איך האָב געזען אַ גרויסן טומל ווען יואָב האָט
 אוועקגעשיקט דעם מלכס קנעכט, און מיד דין קנעכט,
 אָבער איך האָב ניט געוויסט וואָס. ⁹⁰ האָט דער מלך
 געזאָגט: דריי זיך אום, שטעל זיך דאָ. האָט ער זיך אומ־
 געדרייט, און איז געשטאַנען.

⁹¹ ערשט דער פּושי קומט אָן; און דער פּושי האָט
 געזאָגט: זאָל אַ בשורה האָבן מײן האָר דער מלך, אַז גאָט
 האָט זיך היינט אָפּגערעכנט פאַר דיר פון דער האַנט פון
 אַלע וואָס זײנען אויפגעשטאַנען אויף דיר. ⁹² האָט דער
 מלך געזאָגט צו דעם פּושי: איז פריד צו דעם יונג, צו
 אַבשָׁלוֹמען? האָט דער פּושי געזאָגט: זאָל ווערן פון די
 שוֹנאים פון מײן האָר דעם מלך, און פון אַלע וואָס זײנען
 אויפגעשטאַנען אויף דיר צום בײזן, ווי פון דעם יונג.

יט

⁹³ האָט דער מלך אויפגעציטערט, און ער איז
 אַרויפגעגאַנגען אין דער אויבערשטוב פון טויער,
 און האָט געוויינט; און גײענדיק האָט ער אַזוי געזאָגט:
 מײן זון אַבשָׁלוֹם, זון מײנער, אַבשָׁלוֹם מײן זון! הלוואי
 וואָלט איך געשטאַרבן אַנשטאַט דיר, אַבשָׁלוֹם מײן זון,
 זון מײנער!

⁹⁴ איז אָנגעזאָגט געוואָרן יואָבן: זע, דער מלך וויינט,
 און ער טרויערט אויף אַבשָׁלוֹמען.

⁹⁵ און די ישועה אין יענעם טאָג איז געוואָרן צו טרויער
 פאַר דעם גאַנצן פּאָלק, וואָרום דאָס פּאָלק האָט געהערט
 אין יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן: דער מלך איז באַקלעמט
 וועגן זײן זון. ⁹⁶ און דאָס פּאָלק איז אין יענעם טאָג זיך

גנבענדיק אַרײַנגעקומען אין שטאָט, אַזוי ווי דאָס פּאָלק גנבעט זיך פאַרשעמטערהייט ווען זיי אַנטלויפן אין אַ
 מלחמה.

⁹⁷ און דער מלך האָט אַיינגעוויקלט זײן פנים, און דער מלך האָט געשריען אויף אַ הויכן קול: מײן זון אַבשָׁלוֹם,
 אַבשָׁלוֹם מײן זון, זון מײנער!

⁹⁸ איז יואָב געקומען צום מלך אין הויז, און האָט געזאָגט: האָסט היינט פאַרשעמט דעם פנים פון אַלע דײַנע קנעכט
 וואָס האָבן היינט געראַטעוועט דײן לעבן, און דאָס לעבן פון דײַנע זין און דײַנע טעכטער, און דאָס לעבן פון דײַנע
 ווייבער, און דאָס לעבן פון דײַנע קעפסווייבער, י לײב צו האָבן דײַנע פײנט, און פײנט צו האָבן דײַנע ליבהאַבער.
 וואָרום האָסט היינט געלאָזט וויסן, אַז בײ דיר זײנען ניטאָ קײן הויפטלײט און קײן קנעכט; ווייל היינט ווייס איך, אַז
 ווען אַבשָׁלוֹם לעבט, און מיר אַלע זײנען היינט טויט, וואָלט דענסמאַל געווען רעכט אין דײַנע אויגן. ⁹⁹ און אַצונד,
 שטיי אויף, גײ אַרויס, און רעד צום האַרצן פון דײַנע קנעכט, וואָרום איך שווער בײ גאָט, אַז דו גײסט ניט אַרויס, אויב
 אַ מענטש וועט בײ דיר בלײבן די גאַכט! און דאָס וועט דיר זײן ערגער ווי אַלדאָס בײז וואָס איז געקומען אויף דיר פון
 דײן יונגט אָן בײז אַצונד.

¹⁰⁰ איז דער מלך אויפגעשטאַנען, און ער האָט זיך געזעצט אין טויער, און דעם גאַנצן פּאָלק האָט מען אָנגעזאָגט,
 אַזוי צו זאָגן: זעט, דער מלך ויצט אין טויער. און דאָס גאַנצע פּאָלק איז געקומען פאַרן מלך.

גם איש לאהלו: ויהי כלהעם נדון בכל־שבטי ישראל לאמר המלך הצילנו ומבא איבנו והוא מלטנו מבא פלשתים ועתה ברח מדהארץ מעל אבשלום: ואבשלום אשר משחנו עלינו מת במלחמה ועתה למה אתם מחרשים להשיב את־המלך: והמלך דוד יב שלח אל־צדוק ואל־אביתר הכהנים לאמר דברו אל־זקני יהודה לאמר למה תהיו אחרנים להשיב את־המלך אל־ביתו ודבר כל־ישראל בא אל־המלך אל־ביתו: אתו אתם עצמי ובשרי אתם ולמה תהיו אחרנים להשיב את־המלך: ולעמשא תמרו הלא עצמי ובשרי אתה פה ועשה־לי אלהים וכה יוסף אמלא שר־צבא תדוה לפני כל־הימים תחת יואב: ויש את־לכב כל־איש־יהודה פאיש אחד וישלחו אל־המלך שוב אתה וכל־עבדך: וישב המלך ובא עד־הנהר ויהודה בא הגלגלה ללכת לקראת המלך להעביר את־המלך את־הנהר: וימהר שמעי בן־נרא בן־דומיני אשרי מבחורים גרד עם־איש יהודה לקראת המלך דוד: ואלף איש עמו מבנימין וציבא נער בית שאול וחמשת עשר בני ועשרים עבדיו אתו וצלוו הנהר לפני המלך: ועברה העברה לעביר את־בית המלך ולעשות הטוב בעיניו ושמעי בן־נרא נפל לפני המלך בעברו בנהר: ויאמר אל־המלך אלי־חשב־לי אדני עון ואל־תזכר את אשר העוה עבדך ביום אשר־יצא אדני־המלך מירושלם לשום המלך אל־לבו: כי ידע עבדך כי אני המאתי והנה־באתי היום ראשון לקבל־בית יוסף לרדת לקראת אדני המלך: וישן אבישי בן־צרויהלכ ויאמר התחת זאת לא ימת שמעי כי קלל את־משית

יד' חסר אהף יט' בענין קי' כ' קוד' של יואב

און אז ישראל איז אנטלאפן איטלעכער צו זיינע געצעלטן, ¹⁰ האָט דאָס גאַנצע פּאָלק אין אַלע שבטים פון ישראל געטענהט, אַזוי צו זאָגן: דער מלך האָט אונדו מציל געווען פון דער האַנט פון אונדזערע פיינט, און ער האָט אונדו געראַטעוועט פון דער האַנט פון די פּלשתיים, און אַצונד איז ער אַנטלאָפן פון לאַנד פון וועגן אַבשלומען. ¹¹ און אַבשלום, וואָס מיר האָבן געוואַלט איבער אונדו, איז אומגעקומען אין דער מלחמה, היינט פאַרוואָס שווייגט איר וועגן אומקערן דעם מלך?

¹² און דער מלך דוד האָט געשיקט צו צדוק און צו אַביתר די כהנים, אַזוי צו זאָגן: רעדט צו די עלטסטע פון יהודה, אַזוי צו זאָגן: פאַרוואָס זאָלט איר זיין די לעצטע אומצוקערן דעם מלך אין זיין הויז—וואָרום דאָס וואָרט פון גאַנץ ישראל איז אַנגעקומען צום מלך אין זיין הויז—¹³ מיינע ברידער זייט איר, מיינ ביין און מיינ פלייש זייט איר, און פאַרוואָס זאָלט איר זיין די לעצטע אומצו־קערן דעם מלך? ¹⁴ און צו עמשאן זאָלט איר זאָגן: מיינ ביין און מיינ פלייש ביסטו דאָך. זאָל מיר גאָט טאָן אַזוי און נאָך מער, אויב דו וועסט ניט זיין ביי מיר אַלע טעג דער חיל־פירער אויף יואבס אָרט!

¹⁵ און ער האָט צוגענייגט דאָס האַרץ פון אַלע מענער פון יהודה אַזוי ווי איין מאַן. און זיי האָבן געשיקט צום מלך: קער זיך אום דו און אַלע דייע קנעכט.

¹⁶ האָט דער מלך זיך אומגעקערט, און ער איז געקומען ביזן ירדן. און יהודה איז געקומען קיין גלגל צו גיין אַנטקעגן דעם מלך, כדי אַריבערצופירן דעם מלך איבערן ירדן.

¹⁷ און שמעי דער זון פון גראָן, דער בנימינער, וואָס פון בחורים, האָט געאַיילט און אַראָפּגענידערט מיט די מענער פון יהודה אַנטקעגן דעם מלך דוד; ¹⁸ און מיט אים טויונט מאַן פון בנימין, און ציבא, שאולס קנעכט, און זיינע פּופצן זין און זיינע צוואַנציק קנעכט מיט אים. און זיי זיינען אַריבער דעם ירדן פאַרן מלך. ¹⁹ און דער פּראָם איז אַריבער־געקומען, כדי אַריבערצופירן דעם מלכס הויזגעזינט, און צו טאָן וואָס איז גוט אין זיינע אויגן. איז שמעי דער זון פון גראָן געפאלן פאַרן מלך, ווען ער האָט געוואַלט אַריבערגיין דעם ירדן. ²⁰ און ער האָט געזאָגט צום מלך: זאָל מיינ האַר מיר ניט צורעכענען אַ זינד, און זאָלסט ניט דערמאָנען וואָס דיין קנעכט האָט פאַרבראַכן אין דעם טאָג וואָס מיינ האַר דער מלך איז אַרויסגעגאַנגען פון ירושלים, אַז דער מלך זאָל זיך דאָס נעמען צום האַרצן. ²¹ וואָרום דיין קנעכט ווייס אַז איך האָב געווינדיקט, און אָט בין איך געקומען היינט דער ערשטער פון גאַנצן הויז פון יוסף, אַראָפּצונידערן אַנטקעגן מיינ האַר דעם מלך.

²² האָט זיך אָפּגערופן אַבישי דער זון פון צרויהן, און האָט געזאָגט: זאָל ניט שמעי געטייט ווערן דערפאַר וואָס ער

יח הַאֵס גַּעֲשָׂאֲלֹטֵן דַּעַם גַּעוּזאַלְבֹּטֵן פֿון גַּאָט? ²⁰ הָאָס דוד גַּע-
 יא וּזָאָט: וּזָאָס קַעַר אִיךְ זיך אָן מִיט אַײַךְ, אִיר זיין פֿון צַרוּיָהּ.
 יב אָז אִיר זאָלֵט מִיר הֵינִט זיין פֿאַר אַ שְׂטַעַר? זאָל הֵינִט
 יג גַּעֲטֵיט ווערן אַ מענטש פֿון יִשְׂרָאֵל? וואָרום פֿאַרוואָר,
 יד ערשט ווייס אִיךְ אָז הֵינִט בֵּין אִיךְ אַ מֶלֶךְ אִיבער יִשְׂרָאֵל.
 טו ²¹ און דער מֶלֶךְ הָאָס גַּעוּזאַגט צו שְׂמַעִין: וועסט נִיט
 טז שְׂטאַרְבֵּן. און דער מֶלֶךְ הָאָס אים גַּעֲשׂוּוּאַרְן.
 טז ²² און מִפִּיבֹשֶׁת, שְׂאוּלֵס זיין, הָאָס אַרְאָפֿוגַענִידַעַרֵט
 יז אַנטקעגן דַּעַם מֶלֶךְ, און ער הָאָס נִיט צורַעכט גַּעמאַכט
 יח זייע פִּיס, און נִיט צורַעכט גַּעמאַכט זייע וואָנסַעס, און
 יט זייע קלײַדער נִיט גַּעוואָשן, פֿון דַּעַם טאַג וואָס דער מֶלֶךְ
 כ אִיז אַוועקגעאַנגען בִּזו דַּעַם טאַג וואָס ער אִיז צורִיקגע-
 כא קומען בַּשְּׁלוֹם.
 כב ²³ און עס אִיז גַּעווען, אָז ער אִיז גַּעקומען קיין
 כג ירוּשָׁלַיִם דַּעַם מֶלֶךְ אַנטקעגן, הָאָס דער מֶלֶךְ צו אים גַּע-
 כד וּזָאָט: פֿאַרוואָס בִּיסטו נִיט גַּעאַנגען מִיט מִיר, מִפִּיבֹשֶׁת?
 כה ²⁴ הָאָס ער גַּעוּזאַגט: מִיין האַר מֶלֶךְ, מִיין קַעַכט הָאָס מִיךְ
 כו גַּענאַרט, וואָרום דִּיין קַעַכט הָאָס גַּעוּזאַגט: אִיךְ וועל מִיר
 כז אַנזאַטלען די אִיוועלִין, און וועל רִייטן אויף אִיר, און וועל
 כח גיין מיטן מֶלֶךְ; ווייל דִּיין קַעַכט אִיז אַ הִינקַעדיקער.
 כט ²⁵ און ער הָאָס אַנגַעֲרַעֲדֵט אויף דִּיין קַעַכט פֿאַר מִיין האַר
 לו דַּעַם מֶלֶךְ, אָבער מִיין האַר דער מֶלֶךְ אִיז אַזוי ווי אַ מַלְאָךְ
 לא פֿון גַּאָט; דרום טו וואָס אִיז גוֹט אִין דִּינע אויגן. ²⁶ וואָרום
 לב דאָס גאַנצע הוּיז פֿון מִיין פֿאַטער אִיז נִיט אַנדַערש ווי

יח הַחַיִּים: וַיֹּאמֶר דוד מַה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צַרוּיָהּ בִּית־הַדָּוִד
 יט הַיּוֹם לְשִׁמּוֹן הַיּוֹם יוֹמֵת אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל בִּי הַלֹּא יָדַעְתִּי
 כ אֲנִי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־שְׂמַעִי
 כא לֹא תָמוּת וַיִּשְׁבַּע לוֹ הַמֶּלֶךְ: וּמִפִּבְשֶׁת בְּדַשְׂאֵל
 כב יָרַד לִקְרֹאת הַמֶּלֶךְ וְלֹא־עָשָׂה רְנָלִיו וְלֹא־עָשָׂה שְׂפָמוֹ
 כג וְאֶת־בְּגָדָיו לֹא כָּבַס לְמַדְהֵיּוֹם לִכְתּוֹת הַמֶּלֶךְ עַד־הַיּוֹם
 כד אֲשֶׁר־בָּא בְּשָׁלוֹם: וַיְהִי כִּי־בָּא יְרוּשָׁלַם לִקְרֹאת הַמֶּלֶךְ
 כה וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה לֹא־הִלַּכְתָּ עִמִּי מִפִּיבְשֶׁת: וַיֹּאמֶר
 כו אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ עַבְדִּי רַמְנִי כִּי־אָמַר עַבְדְּךָ אֶחָבְשָׁה־לִּי
 כז הַחַמּוֹר וַאֲרַבֵּב עָלָיָהּ וְאֶלְךָ אֶת־הַמֶּלֶךְ בִּי פֶסַח עַבְדְּךָ:
 כח וַיִּרְגַל בְּעַבְדְּךָ אֶל־אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ וְאֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ כִּמְלַאֲךָ
 כט הָאֱלֹהִים וַעֲשֵׂה הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ: כִּי לֹא הָיָה כָּל־בֵּית
 ל אָבִי כִּי אִם־אֲנִישֵׁי־מֵוֶת לֹאֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ וְהַשֵּׁת אֶת־עַבְדְּךָ
 לא בְּאֶבְלֵי שְׁלֹחַנְךָ וּמַה־יִּשְׁלִי עוֹד צְדָקָה וְלֹזַק עוֹד אֶל־
 לב הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה תִּדְבַר עוֹד דְּבַרְךָ
 לג אֲמַרְתִּי אֲתָה וְעִיבָא מִחֻלְקֵי אֶת־הַשָּׂדֶה: וַיֹּאמֶר מִפִּיבְשֶׁת
 לד אֶל־הַמֶּלֶךְ גַּם אֶת־הַכֹּל יָקַח אֲחֵרֵי אֲשֶׁר־בָּא אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ
 לה בְּשָׁלוֹם אֶל־בֵּיתוֹ: וּבְרוּלֵי הַגִּלְעָדִי יָרַד מִרְגְּלִים
 לו וַיַּעֲבֵר אֶת־הַמֶּלֶךְ הַיַּרְדֵּן לְשַׁלְּחוֹ אֶת־בְּנֵי־בֵן: וּבְרוּלֵי גִבּוֹן
 לז מָאֵד בְּדַשְׂמֵנִים שָׁנָה וְהוֹאִיכְלָל אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּשִׁיבְתוֹ
 לח בְּמַחֲנֵים כִּי אִישׁ־גִּדּוּל הוּא מָאֵד: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־
 לט בְּרוּלֵי אֲתָה עַבְדִּי וְכִלְכַּלְתִּי אֲתָךְ עִמָּדִי בִּירוּשָׁלַם:
 לו וַיֹּאמֶר בְּרוּלֵי אֶל־הַמֶּלֶךְ כָּמָּה יָמֵי שָׁנָה חַיִּי בִּירְאָעֵלָה
 לו אֶת־הַמֶּלֶךְ יְרוּשָׁלַם: בְּדַשְׂמֵנִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם הַיּוֹם
 לז בִּידְטוֹב לְרַע אִם־יִטְעַם עַבְדְּךָ אֶת־אֲשֶׁר אָכַל וְאֶת־דָּאֶשֶׁר
 לו אֲשָׁתָה אִם־אֲשַׁמַּע עוֹד בְּקוֹל שָׂרִים וְשָׂרוֹת וְלָמָּה יִהְיֶה
 לו עַבְדְּךָ עוֹד לְמִשְׁאֵל אֶל־אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ: כִּמְעַט יַעֲבֵר עַבְדְּךָ

כז כא אל לב הוויין קי

ווערט גַּעווען דַּעַם טוִיט בִּי מִיין האַר דַּעַם מֶלֶךְ, פֿון דַּעַסְטוועגן הָאָסטו גַּעמאַכט דִּיין קַעַכט צווישן די וואָס
 עסן בִּי דִּיין טיש, און וואָסער רַעכט הָאָב אִיךְ נאָך, צומאַל זיך נאָך צו קלאַגן פֿאַרן מֶלֶךְ?
²⁰ הָאָס דער מֶלֶךְ צו אים גַּעוּזאַגט: צוואָס נאָך זאָלסטו רַעֲדֵן דִּינע רִייד? אִיךְ הֵייס: דו און ציבאַ זאָלֵט זיך טיילן
 מיטן פַּעלד. ²¹ הָאָס מִפִּיבֹשֶׁת גַּעוּזאַגט צום מֶלֶךְ: זאָל ער אויך דאָס גאַנצע צונועמען, נאָכדַעם אָז מִיין האַר דער מֶלֶךְ
 אִיז גַּעקומען בַּשְּׁלוֹם אִין זיין הוּיז.
²² און בְּרוּלֵי דער גַּלְעָדער הָאָס אַרְאָפֿוגַענִידַעַרֵט פֿון רוגלים, און ער אִיז אַריבערגַעאַנגען מיטן מֶלֶךְ צום יַרְדֵּן,
 כְּדִי אים צו באַלִיטן איבערן יַרְדֵּן. ²³ און בְּרוּלֵי אִיז גַּעווען זייער אַלט, אַ מאַן פֿון אַכציק יאָר; און ער הָאָס אויסגע־
 האַלטן דַּעַם מֶלֶךְ ווען ער אִיז גַּעוועסן אִין מַחֲנֵים, וואָרום ער אִיז גַּעווען זייער אַ רִיכער מאַן.
²⁴ הָאָס דער מֶלֶךְ גַּעוּזאַגט צו בְּרוּלִין: קום דו אַריבער מיט מִיר, און אִיךְ וועל דִּיך אויסהאַלטן בִּי מִיר אִין ירוּשָׁלַיִם.
²⁵ הָאָס בְּרוּלֵי גַּעוּזאַגט צום מֶלֶךְ: ווי פִּיל נאָך זינען די טַעַע פֿון די יאָרן פֿון מִיין לעבן, אָז אִיךְ זאָל אַרויפגיין מיטן מֶלֶךְ קיין
 ירוּשָׁלַיִם? ²⁶ אִיךְ בֵּין הֵינִט אַ מאַן פֿון אַכציק יאָר; וועל אִיךְ דַּעַן וויסן צווישן גוֹטס און שלַעכטס? וועט דַּעַן דִּיין קַעַכט
 שפִּירן אַ טַעַם אִין וואָס אִיךְ וועל עסן און וואָס אִיךְ וועל טרינקען? קען אִיךְ דַּעַן נאָך הערן דַּעַם קוֹל פֿון זינגערס און
 זינגערִינס? און צוואָס זאָל דִּיין קַעַכט נאָך זיין צו לאָסט אויף מִיין האַר דַּעַם מֶלֶךְ? ²⁷ קוים קען דִּיין קַעַכט אַריבערגיין

דעם ירדן מיטן מלך; און נאך וואס זאל מיר דער מלך פארגעלטן די דאזיקע פארגעלטונג? ^ל וואל, איך בעט דיר, דיין קנעכט זיך אומקערן, און לאמיר שטארבן אין מיין שטאט ביים קבר פון מיין פאטער און מיין מוטער. אבער אט איז דיין קנעכט פמהם, וואל ער אריבערגיין מיט מיין האר דעם מלך, און טו מיט אים וואס איז גוט אין דייןע אויגן.

^מ האט דער מלך געזאגט: וואל פמהם אריבערגיין מיט מיר, און איך וועל טאן מיט אים וואס איז גוט אין דייןע אויגן; און אלץ וואס דו וועסט פארלאנגען פון מיר, וועל איך דיר טאן.

^נ און דאס גאנצע פאלק איז אריבערגעגאנגען דעם ירדן, און דער מלך איז אריבערגעגאנגען. און דער מלך האט געקויפט פרזלין, און האט אים געבענטשט. און ער האט זיך אומגעקערט אין זיין היים.

^ס און דער מלך איז אריבערגעגאנגען קיין גלגל, און פמהם איז אריבערגעגאנגען מיט אים, און דאס גאנצע פאלק פון יהודה, און אויך א העלפט פון דעם פאלק פון ישראל, האבן אריבערגעפירט דעם מלך.

^ט ערשט אלע מענער פון ישראל זיינען געקומען צום מלך, און זיי האבן געזאגט צום מלך: פארוואס האבן דיר אועקגעגעבעט אונדזערע ברידער, די מענער פון יהודה, און האבן אריבערגעפירט דעם מלך און זיין הויד געזינט איבערן ירדן, און אלע מענטשן פון דודן מיט אים? ^י האבן אלע מענער פון יהודה געענטפערט די מענער פון ישראל: וויל דער מלך איז אונדז א קרוב, און פאר-

וואס דען פארדריסט איך אויך דערדאזיקער זאך? האבן מיר דען עסן געגעסן פון דעם מלכס? צי איז אונדז א געשאנק געשאנקען געווארן? ^{יא} האבן די מענער פון ישראל געענטפערט די מענער פון יהודה, און געזאגט: מיר האבן צען חלקים אין מלך, און מיר זיינען אויך בילכער אויף דודן פון איך, היינט פארוואס האט איר אונדז צו קליין געמאכט? און איז ניט אונדזער ווארט געווען דאס ערשטע אומצוקערן אונדזער מלך?

און די ווערטער פון די מענער פון יהודה זיינען געווען הארטער ווי די ווערטער פון די מענער פון ישראל.

כ ^{יב} און דארטן האט זיך געטראפן א נידערטרעכטיקער מאן וואס זיין נאמען איז געווען שבע דער זון פון בכרין, א מאן א בנימינער; האט ער געבלאזן אין שופר, און האט געזאגט: מיר האבן ניט קיין חלק אין דודן, און מיר האבן ניט קיין ירושה אין דעם זון פון זשין. איטלעכער צו זיינע געצעלטן, ישראל!

^{יג} און אלע מענער פון ישראל זיינען אועקגעגאנגען פון הינטער דודן נאך שבע דעם זון פון בכרין, נאך די מענער פון יהודה זיינען געווען באהעפט אן זייער מלך, פון ירדן און ביז ירושלים.

^{יד} און דוד איז געקומען אין זיין הויז אין ירושלים; און דער מלך האט גענומען די צען קעפסוויבער וואס ער האט געלאזן צו היטן דאס הויז, און ער האט זיי אריינגעזעצט אין א וואכהויז, און האט זיי אויסגעהאלטן, אבער ער איז צו זיי ניט געקומען. און זיי זיינען געווען איינגעשפארט ביז דעם טאג פון זייער טויט, לעבעדיקע אלמנות.

את הנהרן את המלך ולמה יגמלי המלך הגמלה הזאת: ישבינא עבדך ואמת בעירי עם קבר אבי ואמי והנה עבדך כמהם יעבר עסאלי המלך ועשה לו את אשר טוב בעיניך: ויאמר המלך אתי יעבר כמהם ואני אעשה לו אתה טוב בעיניך וכל אשר תבחר עלי אעשה לך: ויעבר פלדעים את הנהרן והמלך עבר וישק המלך לברזלי ויברכהו וישב למקומו: ויעבר המלך הנגלה וכמהן עבר עמו וכלעם יהודה ויעבירו את המלך וגם הצי עם ישראל: והנה בל-איש ישראל באים אל המלך ויאמרו אל המלך מודע ננבא אחינו איש יהודה ויעברו את המלך ואת ביתו את הנהרן וכל אנשי דוד עמו: וישן בל-איש יהודה על-איש ישראל ב-קרוב המלך אלי ולמה זה חרה לך על-הדבר הזה האכול אכלנו מדהמלך אסנשאת נשא לנו: וישן איש-ישראל את-איש יהודה ויאמר עשר דות לי במלך ונסבדך אני ממה ומודע תקלתני ולא יהי דברי ראשון לי להשיב את-מלכי ויקש דבר-איש יהודה מדבר איש ישראל:

כ
 ושמ וקרא איש בליעל ושמו שבע בדבברי איש ימיני ויתקע בשופר ויאמר אידלנו חלק בודד ולא נחלדה לנו בבדשי איש לאהלו ישראל: ועל בל-איש ישראל מאחרי דוד אחרי שבע בדבברי ואיש יהודה דבקו במלכם מן הנהרן ועד-ירושלים: ויבא דוד אל-בית ירושלים ויפת המלך את עשר-נשים ופלגשים אשר הניח לשמר הבית ויתנם בית-משמרת וכלכלם ואליהם לאבא ותהינה צהרות עדרים מהן אלמנות

יט, כ"ח הבכור ק"י

ד ויאמר המלך אל-עמשא הועקלי את-איש
ה הוזה שלשת ימים ואתה פה עמד: וילך עמשא
ו להועיק את-יהודה ויהיה מדהמועד אשר יעזו: ויאמר
דוד אל-אבישי עתה ידע לנו שבע בך-בכרי מן-אבשלום
א אתה לך את-עבדי אדניך ורדף אחריו פן-מצא לו
ז ערים בצרות והציל עיננו: ויצאו אחריו אנשי יואב
ח והכרתיו והפלתו וכל-הנפרים ויצאו מירושלם לרדף
ה אחריו שבע בך-בכרי: הם עס-האבן הגדולה אשר
בנבעון ועמשא בא לפניהם ויואב הנורו מידו לבשו
ו עלו הנור הרב מצמדת על-מתניו בתעלה והוא יצא
ט ותפל: ויאמר יואב לעמשא השלום אתה אחי ותחזו
י ירדמין יואב בוקן עמשא לנשק-לו: ועמשא לא-נשמר
כ בחרב אשר ביד-יואב ונכהו בה אל-החמש וישפך
ל מעיו ארצה ולא-שנה לו נמת יואב ואבישי אחיו
מ רדף אחריו שבע בך-בכרי: ואיש עמד עליו מנערי יואב
נ ויאמר מי אשר הפץ ביואב ומי אשר-לדוד אחריו יואב:
יב ועמשא מהגלל בדם בתוך המסלה ורא האיש בך
עמד כל-העם ניסב את-עמשא מן-המסלה השדה ושלף
יג עליו בנר כאשר ראה כל-הבא עליו ועמד: כאשר
יד היה מן-המסלה עבר כל-איש אחריו יואב לרדף
יז אחריו שבע בך-בכרי: ויעבר בכל-שבטי ישראל אבלה
ו בית מעכה וכל-הנפרים ויקלדו ויבאו את-אחריו:
ט ויבאו ויצרו עליו באבלה בית המעכה וישפכו סללה
אל-העיר ותעמד בתל וכל-העם אשר את-יואב
טז משחיתים להפיל החומה: ותקרא אשה חכמה מן
העיר שמעו שמעו אמרו-נא אל-יואב קרב ער-הנר
יז וארברה אלך: ויקרב אליה ותאמר האשה האתה

ה' ויהי קי ה' ושל קי ט' חס א יד' ויקט קי

י' און דער מלך האָט געזאָגט צו עמשאן: רויף מיר
צונויף די מענער פון יהודה אין דריי טעג, דערנאָך שטעל
זיך דו דאָ.

י' איז עמשא געגאנגען צונויפֿרופן יהודה, און ער
האָט זיך געזאמט איבער דער צייט וואָס ער האָט אים
געשטעלט. י' האָט דוד געזאָגט צו אבישין: אצונד וועט
אונדו שבע דער זון פון בכרין אַנטאָן מער שלעכטס ווי
אבשלום. דו נעם די קנעכט פון דיין האַר, און יאָג אים
נאָך, טאַמער געפינט ער באַפעסטיקטע שטעט, און וועט
זיך אַרויסמאַכן פון אונדוּרעע אויגן.

י' זיינען אַרויסגעגאנגען הינטער אים די מענטשן פון
יואָבן, און די ברתים און די פלתיים, און אלע גיבורים, און
זיי זיינען אַרויסגעגאנגען פון ירושלים נאָכצוּיאָגן שבע דעם
זון פון בכרין. י' ווי זיי זיינען ביים גרויסן שטיין וואָס אין
גבעון, אזוי איז עמשא אָנגעקומען אַנטקעגן זיי. און יואָב
איז געווען אָנגענורט אין זיין וואַפּנקלייד, און דערויף איז
געווען אַ גאַרטל מיט אַ שווערד באַהעפט צו זיינע לענדן
אין איר שייד; און ווי ער איז אַרויסגעגאנגען, אזוי איז זי
אַרויסגעפּאַלן. י' האָט יואָב געזאָגט צו עמשאן: איז פריד
צו דיר, מיין ברודער? און יואָבס רעכטע האַנט האָט
אָנגענומען עמשאן פאַרן באַרד, כדי אים צו קושן. י' און
עמשא האָט זיך ניט געהיט פאַר דער שווערד וואָס אין
יואָבס האַנט; האָט ער אים אַ זעץ געטאַן מיט איר אין
בויך, און אַרויסגעלאָזט זיינע אינגעווייזן אויף דער ערד,

און ניט געדאַרפט אים טאַן אַ צווייטן; און ער איז געשטאַרבן.

און יואָב און זיין ברודער אבישי האָבן נאָכגעיאָגט שבע דעם זון פון בכרין. י' און אַ מאָן פון יואָבס זיינען איז
געשטאַנען איבער אים, און האָט געזאָגט: ווער עס וויל יואָבן, און ווער עס איז פאַר דודן, הינטער יואָבן! י' און עמשא
האָט זיך געקייקלט אין בלוט אויפן מיטן וועג; האָט דער מאָן געזען, אז דאָס גאַנצע פּאַלק האָט זיך אָפּגעשטעלט, און
ער האָט אָפּגעדרייט עמשאן פון וועג אויפן פעלד, און אַרויפגעוואַרפן אויף אים אַ בגד, ווען ער האָט געזען אז
איטלעכער וואָס איז צוגעקומען לעבן אים, האָט זיך אָפּגעשטעלט. י' אז ער איז אוועקגענומען געוואָרן פון וועג, איז
איטלעכער געגאנגען הינטער יואָבן, נאָכצוּיאָגן שבע דעם זון פון בכרין.

י' און ער איז דורכגעגאנגען דורך אלע שבטים פון ישראל ביז אַבל און בית-מעכה, און אלע ברים; און זיי האָבן
זיך אַיינגעזאַמלט, און זיינען אויך געגאנגען הינטער אים. י' און זיי זיינען געקומען און האָבן געלענערט אויף אים אין
אַבל פון בית-מעכה, און זיי האָבן אָנגעשאַטן אַן ערדוואַל אַרום דער שטאָט, און עס איז געשטאַנען אין דעם פעסטונג
גראָבן. און דאָס גאַנצע פּאַלק וואָס מיט יואָבן האָבן געהאַלטן אין צעשטערן, כדי אַיינצוּוואַרפן די מויער.

י' האָט אַ קלוגע פרוי גערופן פון דער שטאָט: הערט! הערט! זאָגט, איך בעט אײך, צו יואָבן: גענען
ביז אַהער, און איך וועל רעדן צו דיר. י' האָט ער גענענט צו איר, און די פרוי האָט געזאָגט: ביסט דו

יֹאבֵב? הָאֵט ער געוואָגט: איך. הָאֵט זי צו אים געוואָגט: הער די ווערטער פון דיין דינסט. הָאֵט ער געוואָגט: איך הער. ¹⁸ הָאֵט זי געוואָגט, אזוי צו זאָגן: רעדן הָאֵט מען געוואָלט רעדן צוערשט, אזוי צו זאָגן, פּרעגן הָאֵט מען געוואָלט פּרעגן ביי אָבֵל, און אזוי אַרום וואָלט מען אָפּגע-ענדיקט. ¹⁹ מיר זיינען פרידלעכע געטרייע פון ישראל; ווילסטו טייטן אַ שטאָט און אַ מוטער אין ישראל? נאָך וואָס וואָלסטו אומברענגען די נחלה פון גאָט? ²⁰ הָאֵט יֹאבֵב געענטפּערט און געוואָגט: חלילה, חלילה מיר, אויב איך וועל אומברענגען און אויב איך וועל צעשטערן! ²¹ ניט אזוי איז די זאך; נייערט אַ מאַן פון דעם געבערג פון אפרים, וואָס זיין נאָמען איז שֶׁבַע דער זון פון בכרין, הָאֵט אויפגעוויבן זיין האַנט אַקעגן דעם מלך, אַקעגן דודן. גיט אַרויס אים אַליין, און איך וועל אַוועקגיין פון דער שטאָט. הָאֵט די פרוי געוואָגט צו יֹאבֵב: אַט ווערט דיר זיין קאָפּ אַראָפּגעוואָרפן פון דער מויער.

²² און די פרוי איז געקומען צו דעם גאַנצן פּאָלק מיט איר חכמה, און זיי האָבן אָפּגעשניטן דעם קאָפּ פון שֶׁבַע דעם זון פון בכרין, און אַראָפּגעוואָרפן צו יֹאבֵב. און ער הָאָט געבלאָזן אין שופר, און זיי האָבן זיך צע-שפּרייט פון דער שטאָט, איטלעכער צו זיינע געצעלטן. און יֹאבֵב הָאָט זיך אומגעקערט קיין ירושלים צום מלך.

²³ און יֹאבֵב איז געווען איבער דעם גאַנצן חיל פון ישראל; און בָּנִיה דער זון פון יהוֹדָען, איבער די ברכים און איבער די פּלתיים; ²⁴ און אַדוֹרָם, איבער דעם צינו; און יהושֶׁפֶט דער זון פון אחילודן, דער דערמאָנער; ²⁵ און שָׁנָא, דער שרייבער; און צָדוֹק און אַבְיָתָר, פּהנים. ²⁶ און אויך עירָא פון יֵאִיר איז געווען אַן אויבערמאַן ביי דודן.

כא ¹ און עס איז געווען אַ הונגער אין די טעג פון דודן, דריי יאָר, אַ יאָר נאָך אַ יאָר, און דוד הָאָט געזוכט דעם פנים פון גאָט. הָאֵט גאָט געוואָגט: דאָס איז פון וועגן שאולן און פון וועגן דעם בלוטיקן הויו, פאַרוואָס ער הָאָט געטייט די גִבְעוֹנִים.

² הָאֵט דער מלך גערופן די גִבְעוֹנִים, און ער הָאָט צו זיי גערעדט—און די גִבְעוֹנִים זיינען ניט געווען פון די קינדער פון ישראל, נאָר פון דעם איבערבלייב פון אַמּוֹרִי; און די קינדער פון ישראל האָבן געשוואָרן צו זיי; און שאול הָאָט זיי געזוכט צו דערשלאָגן אין זיין אייפערדיקייט פאַר די קינדער פון ישראל און יהודה—³ און דוד הָאָט געוואָגט צו די גִבְעוֹנִים: וואָס זאָל איך טאָן, און מיט וואָס קען איך מכפר זיין, אַז איר וואָלט בענטשן די נחלה פון גאָט? ⁴ האָבן די גִבְעוֹנִים צו אים געוואָגט: אונדו קומט גיט קיין זילבער און גאָלד פון שאולן און פון זיין הויו, און אונדו גיט ניט דערום צו טייטן אַ מענטשן פון ישראל. הָאֵט ער געוואָגט: וואָס פאַרלאַנגט איר, איך זאָל אייך טאָן? ⁵ האָבן זיי געוואָגט

יֹאבֵב וַיֹּאמֶר אֲנִי וַתֹּאמֶר לוֹ שְׁמַע דְּבַרִי אִמְתָּךְ וַיֹּאמֶר שְׁמַע אֲנִי: וַתֹּאמֶר לֵאמֹר דְּבַר יְדַבְּרוּ בְּרֵאשִׁיטָה לֵאמֹר יִשְׂאֹל יִשְׂאֵלוּ בְּאֵבֶל וְכֵן הַתָּמוּ: אֲנִי שְׁלַמִּי אֲמוּנִי יִשְׂרָאֵל אַתָּה מִבְּקִשׁ לְהַמִּית עִיר וְאִם בְּיִשְׂרָאֵל לְמַדָּה תִּבְלַע נַחֲלַת יְהוָה: וַיַּעַן יֹאבֵב וַיֹּאמֶר חֲלִילָה חֲלִילָה לִּי אֲסִיבֶלַע וְאֲסִיבֵשׁוֹת: לֹא־יִכְנֶן הַדְּבָר כִּי אִישׁ מִדֶּרֶס אֲפֵרַיִם שָׁבַע בְּדַבְּכִי שְׁמוֹ נִשְׂא יְדֹ בַּמִּלָּךְ בְּדוֹד הַחַי אֲתוֹ לִבְדוֹ וְאֵלֶיךָ מֵעַל הָעִיר וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־יֹאבֵב הִנֵּה רֵאשִׁי מִשְׁלַךְ אֶלְיָךְ בְּעַד הַחוּמָה: וַתְּבוֹא הָאִשָּׁה כִּי אֶל־בְּלִדְעִים בַּחֲכֻמָּתָהּ וַיִּכְרְתוּ אֶת־רֵאשׁ שֶׁבַע בְּדַבְּכִי וַיִּשְׁלְכוּ אֶל־יֹאבֵב וַתִּקַּע בַּשֶּׁפֶר וַיַּפְצוּ מֵעַל־הָעִיר אִישׁ לְאֶחָיו וַיֹּאבֵב שָׁב יְרוּשָׁלַם אֶל־הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאבֵב אֶל־כָּל־הַצִּבָּא וְיִשְׂרָאֵל וּבָנִיה בְּדִיֹּתָיִךְ עַל־הַכְּרִי וְעַל־הַפְּלָתִי: וְאַדוֹרָם עַל־הַמָּס וַיהוֹשֶׁפֶט בְּדִאחִילוֹד הַמַּזְכִּיר: כִּי וַשָּׂא סֶפֶר וְצָדוֹק וְאַבְיָתָר פְּהָנִים: וְגַם עִירָא הַיֵּאִיר הַחַי כִּי כִּהֵן לְדוֹד: כ

כא

וַיְהִי רָעַב בְּיַמֵּי דָוִד שְׁלֹשׁ שָׁנִים שָׁנָה אַחֲרֵי שָׁנָה וַיִּבְקֹשׂ דָּוִד אֶת־פְּנֵי יְהוָה. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׂאוּל וְאֶל־בְּנֵי הַדְּמִים עַל אֲשֶׁר־הַמִּית אֶת־הַגִּבְעוֹנִים: וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ לַגִּבְעוֹנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם וְהַגִּבְעוֹנִים לֹא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָמָּה כִּי אֲסִימְתֶר הָאֲמֹרִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִשְׁבְּעוּ לָהֶם וַיִּבְקֹשׂ שְׂאוּל לְהַכְתֵּם בְּקִנְאוֹתוֹ לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַגִּבְעוֹנִים מַה אַעֲשֶׂה לָכֶם וּבְמַה אֲכַפְּרֶנּוּ וַיִּכְרְטוּ אֶת־נַחֲלַת יְהוָה: וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַגִּבְעוֹנִים אֶךְ־לֹד־בְּסֶפֶר וְהָבֵב עִם־שְׂאוּל וְעִסִּיבִיתוּ וְאִידְלֵנוּ אִישׁ לְהַמִּית בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר מִדֵּ־אַתֶּם אֲמַרְתֶּם אַעֲשֶׂה לָכֶם: וַיֹּאמְרוּ

כ, כג, הטריו קי כד טח טאח כה ושוא קי
כא, א, פסקא באמצע ססק ד' לוו קי

אֶל־הַמֶּלֶךְ הָאִישׁ אֲשֶׁר כָּלְנוּ וְאֲשֶׁר דִּמְדוּלְנוּ נִשְׁמְדוּ
 מִהַתְּנִיב בְּכָל־נֶבֶל יִשְׂרָאֵל: יִתְחַלְּלוּ שְׂבַעַת אַנְשִׁים
 מִבְּנֵי וְהוֹקְעֵנִים לַיהוָה בְּנֹכְעַת שְׂאוּל בְּחִיר יְהוָה
 * וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלַי אֲתָן: וַיַּחַל הַמֶּלֶךְ עַל־מִפְּבֹשֶׁת
 בְּדַהֲוֹנָתוֹ בְּדִשְׂאוּל עַל־שְׂבַעַת יְהוָה אֲשֶׁר בֵּינְתֶם בֵּין
 ה' דָּוִד וּבֵין יְהוֹנָתָן בְּדִשְׂאוּל: וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת־שְׁנֵי בָנֵי
 רָצְפָה בַת־דָּאִיָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְשְׂאוּל אֶת־אֲרַמֵּי וְאֶת־
 מִפְּבֹשֶׁת וְאֶת־חַמְשַׁת בָּנֵי מִיכַל בַת־שְׂאוּל אֲשֶׁר יָלְדָה
 לְעַדְרִיאֵל בְּדִבְרוּלֵי הַמַּחְלָתִי: וַיִּתְּנֶם בֶּן הַנְּבִעַנִים
 וַיִּקְרָם בְּהָר לַפְּנֵי יְהוָה וַיִּפְּלוּ שְׂבַעַתִּים יָחַד וְהָם הָמָּתוּ
 בַּיּוֹם קָצִיר בְּרֵאשִׁימִים: וַיַּחֲלֵת קָצִיר שְׁעָרִים: וַיִּקַּח
 רָצְפָה בַת־דָּאִיָּה אֶת־הַשֶּׁקֶט וַתִּפְּתֹה לָהּ אֶל־הַצֹּר מִתְּחִלַּת
 קָצִיר עַד נִתְּר־מִים עֲלֵיהֶם מִדְּהַשְׁמִים וְלֹא־נִתְּנָה עוֹף
 הַשָּׁמַיִם לִנְחַם עֲלֵיהֶם יוֹמָם וְאֶת־חַת הַשָּׁדָה לִלְדָה:
 * וַיָּבֵן לְדָוִד אֶת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה רָצְפָה בַת־דָּאִיָּה
 יב' פִּלְגֵשׁ שְׂאוּל: וַיִּלְךְ דָּוִד וַיִּקַּח אֶת־עַצְמוֹת שְׂאוּל וְאֶת־
 עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ מֵאֵת בְּעָלָי יָבִישׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר נָגְבוּ
 אֲתָם מִדָּרָב בִּית־שֵׁן אֲשֶׁר תְּלֹמֶס שֵׁם הַפְּלִשְׁתִּים בַּיּוֹם
 י' הַכּוֹת פְּלִשְׁתִּים אֶת־שְׂאוּל בְּגִלְבֹּעַ: וַיַּעַל מִשָּׁם אֶת־
 עַצְמוֹת שְׂאוּל וְאֶת־עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ וַיָּאֲסִפוּ אֶת־עַצְמוֹת
 יד' הַמּוֹקְעִים: וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹת־שְׂאוּל וְיְהוֹנָתָן בְּנוֹ בְּאֶרֶץ
 בְּנִימִן בְּצִלְע בְּקִבְרֵי קִישׁ אֲבִיו וַיַּעֲשׂוּ כֹל אֲשֶׁר־צִוְּתָה
 טו' הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲתֵר אֱלֹהִים לְאֶרֶץ אֲחֵר־בָּנָי: וַתְּהִי־עוֹד
 מִלְחָמָה לְפְלִשְׁתִּים אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיָּרֶד דָּוִד וַעֲבָדָיו עִמּוֹ
 טז' וַיִּלְחְמוּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּעַף דָּוִד: וַיִּשְׁבּוּ בְּנֵי אֲשֶׁר
 בְּיַלְדֵי הַרְפָּה וּמִשְׁקַל קִינוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת מִשְׁקַל נְחֹשֶׁת
 י' וְהָא הַנֹּר הַרְשָׁה וַיֹּאמֶר לַהֲבוֹת אֶת־דָּוִד: וַיַּעֲרֹלוּ

צוים מלך: דער מאן וואס האט אונדו פארלענדט, און וואס האט געפלאגט קעגן אונדו ביז מיר זיינען פאר-טיליקט געווארן פון צו האבן א באשטאנד אין גאנצן גבול פון ישראל, * פון זיינע קינדער זאלן אונדו איבערגעגעבן ווערן זיבן מאן, און מיר וועלן זיי אויפהענגען פאר גאט אויפן בערגל פון שאול, דעם אויסדערוויילטן פון גאט. האט דער מלך געזאגט: איך וועל געבן.

1 און דער מלך האט געשיינט מפיבוסת דעם זון פון יהונתן דעם זון פון שאול, איבער דער שבועה פון גאט וואס צווישן זיי, צווישן דודן און צווישן יהונתן דעם זון פון שאול. * האט דער מלך גענומען די צוויי זין פון רצפה דער טאכטער פון אהן, וואס זי האט געבארן פון שאול, ארמונין און מפיבוסתן, און די פינף זין פון מיכל דער טאכטער פון שאול, וואס זי האט געבארן פון עדריאל דעם זון פון ברזלין, פון מחולה; * און ער האט זיי איבערגעגעבן אין דער האנט פון די גבוענים, און זיי האבן זיי אויפגעהאנגען אויפן בארג פאר גאט; און זיי זיינען אומגעקומען אלע זיבן אין איינעם. און זיי זיינען געטייט געווארן אין די ערשטע טעג פון שניט, אין אנהייב גערשטן שניט.

10 און רצפה די טאכטער פון אהן האט גענומען א זאק, און האט עס זיך אויסגעשפרייט אויפן פעלו, פון אנהייב שניט ביז עס האט זיך אראפגעגאסן אויף זיי וואסער פון הימל. און זי האט ניט געלאזט א פויגל פון הימל זיך אראפלאזן אויף זיי ביי טאג, און א חיה פון פעלד ביי נאכט.

ו' יתן קי' ססקא באצעע ססקו ט' יתור י' דומה קי' יב' תלאים קי' טמה משחחם ק' טו' ושבו ק

11 איז דערציילט געווארן דודן וואס רצפה די טאכטער פון אהן, די קעפסווייב פון שאול, האט געטאן. 12 איז דוד געגאנגען, און האט גענומען די ביינער פון שאול, און די ביינער פון יהונתן זיין זון, פון די מענער פון גביש גלעד, וואס האבן זיי אוועקגעגעבעט פון דעם מארק פון ביתשן וואס די פלשתים האבן זיי דארטן געהאט אויפגע-האנגען, אין דעם טאג וואס די פלשתים האבן געשלאגן שאולן אין גלבוע. 13 און ער האט ארויפגעבראכט פון דארטן די ביינער פון שאול, און די ביינער פון יהונתן זיין זון; און מע האט אויפגעקליבן די ביינער פון די געהאנגענע. 14 און מע האט באגראבן די ביינער פון שאולן און יהונתן זיין זון אין לאנד בנימין, אין צלע, אין דעם קבר פון זיין פאטער קישן; און מע האט געטאן אלץ וואס דער מלך האט באפוילן.

און גאט האט זיך איבערגעבעטן צוים לאנד נאך דעם. 15 און די פלשתים האבן חידער געהאט א מלחמה מיט ישראל, און דוד און זיינע קנעכט מיט אים האבן אראפגענידערט, און האבן מלחמה געהאלטן מיט די פלשתים, און דוד איז אפגעשלאפט געווארן. 16 און ישבי בנוב וואס איז געווען פון די קינדער פון דעם רפה, און די וואג פון זיין שפיז איז געווען דריי הונדערט שקל קופער,

* נכעשת-שאוּל. א שטאם פון ריון, זע דברים ב, וז.

און ער איז געווען אַנגעגורט מיט אַ נייער (שווערד), און האָט געוואָלט דערשלאָגן דודן. ¹⁷ אָבער אַבישי דער זון פון צרויָהן איז אים געקומען צו הילף, און האָט געשלאָגן דעם פלשתי און אים געטייט. דענסמאָל האָבן דודס מענטשן געשוואָרן פאַר אים, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט מער ניט אַרויס גיין מיט אונדז אין מלחמה, כדי זאָלסט ניט פאַרלעשן דאָס ליכט פון ישראל.

¹⁸ און עס איז געווען נאָך דעם, איז ווידער געווען אַ מלחמה אין גוב מיט די פלשתיים; דענסמאָל האָט סבכי פון חושה דערשלאָגן ספן גאָס פון די קינדער פון דעם רָפּה.

¹⁹ און עס איז ווידער געווען אַ מלחמה אין גוב מיט די פלשתיים; און אַלחנן דער זון פון יַעֲרִיאֲרָגִים דער בית־לחמער האָט דערשלאָגן גִלְחָן פון גַת, וואָס דער האַלץ פון זיין שפּיז איז געווען אַזוי ווי דער שטאַנג פון וועבער.

²⁰ און עס איז ווידער געווען אַ מלחמה אין גַת. איז דאָרטן געווען אַ מאַן פון שטרייט וואָס די פּינגער פון זיינע הענט און די פּינגער פון זיינע פּיס זיינען געווען צו זעקס און זעקס, פיר און צוואַנציק אין צאָל. און ער אויך איז געווען געבאָרן פון דעם רָפּה. ²¹ און ער האָט געלעסטערט ישראל; האָט אים יְהוֹנָתָן דער זון פון שַׁמְעִי, דודס ברודער, דערשלאָגן.

²² דינדאָזיקע פיר זיינען געווען געבאָרן פון דעם רָפּה אין גַת. און זיי זיינען געפאלן דורך דער האַנט פון דודן, און דורך דער האַנט פון זיינע קנעכט.

אַבישי בְּדַעְרוּיָהּ וַיִּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּים וַיִּמְתְּחוּ אֹז נִשְׁבְּעוּ אֲנִשְׁרִיחֻךְ לֹא לֵאמֹר לֹא־תֵצֵא עוֹד אֲתָנוּ לַמִּלְחָמָה וְלֹא תִכְבֶּה אֶת־יֵךְ יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַתְּהַרְעוּ הַמִּלְחָמָה בְּגֹב עַם־פְּלִשְׁתִּים אִז הִכָּה סַבְכִי הַחִשְׁתִּי אֶת־סֶף אֲשֶׁר בִּילְדוֹ הִרְפָּה: וַתְּהַרְעוּ הַמִּלְחָמָה בְּגֹב עַם־פְּלִשְׁתִּים וַיִּךְ אֶלְחָנָן בְּדַעְוֵי אֲרָנִים בֵּית הַלְחָמִי אֶת גִּלְתַּי הַגָּתִי וְעַיִן חַנִּיתוֹ כַּמְנַר אֲרָנִים: וַתְּהַרְעוּ עוֹד מִלְחָמָה בְּגַת וַיְהִי אִישׁ מִדִּין וַאֲבֵעֶת דָּוִד וַאֲבֵעֶת רַגְלָיו שֶׁשׁ וְשֶׁשׁ עֶשְׂרִים וָאַרְבַּע מִסְפָּר וְנִסְדָּוָה יָלַד לְהִרְפָּה: וַתְּהַרְעוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּפְחוּ יְהוֹנָתָן בְּדַשְׁמַעִי אֹזוֹ כַּאֲדָרְבֵּעַת אֵלָה יָלְדוּ לְהִרְפָּה בְּגַת וַיִּפְלוּ כִּי־בֵד בְּבַיְתָהּ וַיִּבְדַּח עַבְדָּיו:

כב

* וַיִּדְבֹר דָּוִד לַיהוָה אֶת־דְּבָרָיו הַשִּׁירָה הַזֹּאת אֲ בַיּוֹם הַהוּא הַצֵּיל יְהוָה אֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִכַּף שְׂאוּל: וַיֹּאמֶר יְהוָה סִלְעִי וּמַצְרֵתִי וּמִפְּלִטְתִּי: אֲלֹהֵי צוּרֵי אַחֲסַהֲדָבָו מִנֵּי נִבְרָן יִשְׁעֵי מִשְׁנֹבֵי וּמְנוֹטֵי מִשְׁעֵי מַחֲסֵם תִּשְׁעֵנִי: מִדְּהַל ד אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאֵיבֵי אֲנִשְׁעִי: כִּי אֶפְסֵנִי מִשְׁבְּרֵי־הַ מוֹת נִחַלִי בַלְיָעַל וּבַעֲתָנִי: הַבְּלִי־י שְׂאוּל סַבְכִי קִדְמֵנִי מִקִּשְׁיֵי מוֹת: בְּצַרְלִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־י אֱלֹהֵי אֶקְרָא וַיִּשְׁמַע מִחֵיקְלוֹ קוֹלִי וְשׁוֹעֲתִי בְּאָזְנוֹ: וַתִּנְעַשׂ הַ וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ וַתִּרְגַּז וַתִּהְיֶנְשׂוּ בִּיהַרְרָה לֹא: עֲלָה מִפְּיו עֵשֶׂן בְּאֵפוֹ

כ א, יט ר וערא כ מון קי כא שבעה קי כ ב, ה' השטרה האזיז ויום ז של ססח ה' יירעש קי

כב

¹ און דוד האָט גערעדט צו גאָט די ווערטער פון דעמדאָזיקן געזאָגט, אין דעם טאָג וואָס גאָט האָט אים מציל געווען פון דער האַנט פון אַלע זיינע פּיינט, און פון דער האַנט פון שְׂאוּל. ² און ער האָט געזאָגט:

יהוה איז מיין פעלו און מיין פעסטונג, און דער וואָס מאַכט מיך אַנטרינען; ³ גאָט מיין פעלו וואָס איך שיץ מיך אין אים, מיין שילד און דער האָרן פון מיין הילף, מיין טורעם און מיין אַנטרינונג, מיין העלפער, וואָס העלפסט מיך פון אומרעכט. ⁴ איך רוף: געלויבט איז יהוה! און פון מיינע פּיינט ווער איך געהאַלפן. ⁵ וואָרום אַרומגערינגלט האָבן מיך וועלן פון טויט.

• האכל
 שמים נהד
 יא רגליו:
 יב על־כַּפְּרֵי־רוּחַ:
 יג סבות
 יד נָגְדוּ כְּעָרוֹ נְחֹלֵי־אֵשׁ:
 טו יְהוָה
 טז חָצִים וַיִּפְצַעם בְּרֶגֶל וַיְדַמָּם:
 יז יָגְלוּ מִסְכּוֹת תְּבַל
 יח יְהוָה מִנְשַׁמַּת רֹחַ אֲפֹי:
 יט יִקְחֵנִי
 כ מאִיבֵי עַו
 כא מִמֶּנִּי:
 כב יְהוָה מִשְׁעַן לִי:
 כג אֲתִי
 כד חֲלָצֵנִי בִּיַחַדָּן בִּי:
 כה יְהוָה כַּדְּקָתִי
 כו כִּי שְׁמַרְתִּי דַרְכֵי יְהוָה
 כז רְשַׁעְתִּי מֵאַלְהֵי:
 כח לִנְגְדִי
 כט חֲסִיד תִּתְחַפֵּד
 ל חֲשָׁבִי:
 נחלִים כְּעָרוֹ מִמֶּנִּי:
 וְעַרְפָּל תַּחַת
 וַיִּרְבֵּב עַל־כְּרֹב וַיַּעַף
 וַיִּשֶׁת חֶשֶׁד סְבִיבֹתָיו
 מִנְּהָ
 יָרַעַם מִן־שָׁמַיִם
 וַיִּשְׁלַח
 וַיִּרְאֵהוּ אֶפְרָיִם
 בְּנַעֲרַת
 וַיִּשְׁלַח מִמְּדֹוֹם
 יִצְלָנִי
 מִשְׁנֵאֵי בִי אִמָּו
 וַיְהִי
 וַיֵּצֵא לְמַרְחָב
 יִצְלָנִי
 כָּבֵד הָיָה יוֹשִׁיב
 כִּי כָל־מִשְׁפָּחָו
 וַאֲהַדָּה
 וַיֵּשֶׁב יְהוָה לִי
 עִם־
 עִם־נִבְוֹר תָּמִים
 עִם־נִבְרַת תִּתְחַפֵּד
 וַאֲתֵּעֵם עֵנִי
 וַעֲיִנְךָ עַל־רַמְיִם תִּשְׁפִּיל:
 כִּי
 נִתְּנָה גִיֹּם
 כָּאֲלֹהֵי

טו ויהם קי כו משטור קי

און האָב מיך געהיט פון מיין זינדיקייט.
 25 דרום האָט מיר אומגעקערט גאָט לויט מיין גערעכטיקייט,
 לויט מיין ריינקייט פאַר זיינע אויגן.
 26 מיט דעם גענאָדיקן ווייזטו זיך גענאָדיק,
 מיט דעם ערלעכן מאָן ווייזטו זיך ערלעך.
 27 מיט דעם ריינעם ווייזטו זיך ריין,
 און מיט דעם קרומען ווייזטו זיך פאַרדרייט.
 28 און דאָס אַרימע פּאַלק טוסטו העלפן,
 און דיינע אויגן זיינען אויף די הויכע,
 דו זאָלסט זיי דערנידערן.
 29 וואָרום דו ביסט מיין ליכט יהוה,
 און יהוה באַשיינט מיין פינצטערניש.

• א רויך איז אויפגעגאנגען אין זיין גאָס.
 און פון זיין מויל האָט אַ פֿייער פאַרצערט;
 קוילן האָבן געברענט פון אים.
 10 און ער האָט גענייגט דעם הימל און גענידערט,
 מיט אַ נעבל אונטער זיינע פיס.
 11 און ער איז געריטן אויף אַ כרוב און געפלוין,
 און זיך באַוווּן אויף פליגעלען פון חיינט.
 12 און ער האָט געמאַכט פינצטערניש פאַר בייַדלעך
 אַרום אים;
 אַ זאַמלונג פון וואַסערן, וואַלקנס געדיכטע.
 13 פון דעם שימער פאַר אים
 האָבן פֿייערקוילן געברענט.
 14 געדוונערט פון הימל האָט גאָט,
 און דער העכסטער האָט אַרויסגעלאָזט זיין קול.
 15 און ער האָט אַרויסגעשיקט פֿיילן און זיי צעשפרייט,
 אַ בליץ-און זיי פאַרטומלט.
 16 און די גראַבנס פון ים האָבן זיך באַוווּן,
 די גרונטפעסטן פון דער וועלט זיינען אַנטפלעקט
 געוואָרן,
 דורך דעם אַנגעשרי פון גאָט,
 פון דעם אַטעמבלאָז פון זיין גאָס.
 17 ער האָט אויסגעשטרעקט פון דער הייך און מיך
 גענומען,
 מיך אַרויסגעצויגן פון וואַסערן גרויסע.
 18 ער האָט מיך מציל געווען פון מיין מאַכטיקן פיינט,
 פון מייע שוֹנאים, ווען זיי זיינען געווען שטאַרקער
 פון מיר.
 19 זיי זיינען מיר אַקעגנגעקומען אין טאָג פון מיין בראַך,
 אָבער גאָט איז מיר אַן אַנלען געווען.
 20 ער האָט מיך אַרויסגעפירט אין דער ברייטערניש,
 מיך אַרויסגעצויגן, ווייל ער האָט מיך באַנערט.
 21 גאָט פאַרגעלט מיך לויט מיין גערעכטיקייט,
 לויט דער ריינקייט פון מייע הענט קערט ער מיר
 אום.
 22 וואָרום איך האָב געהיט די וועגן פון יהוה,
 און גיט פאַרבראַכן אַקעגן מיין גאָט.
 23 וואָרום אַלע זיינע געזעצן זיינען פאַר מיר,
 און זיינע חוקים, דערפון קער איך גיט אָפּ.
 24 און איך בין געווען צו אים גאַנץ,

30 וואָרום מיט דיר לויף איך קעגן אַ מחנה,
 מיט מיין גאָט שפּרינג איך אַ מויער אַריבער.
 31 גאָט-זיין וועג איז גאַנץ;
 דאָס וואָרט פון יהוה איז געלייטערט,
 ער איז אַ שילד פאַר אַלע וואָס שיצן זיך אין אים,
 32 וואָרום ווער איז אַ גאָט אויסער יהוה,
 און ווער אַ פעלו אויסער אונדזער גאָט?
 33 דער גאָט וואָס איז מיין שטאַרקע פעסטונג,
 און לאָזט גיין גלייך מיין וועג.
 34 ער מאַכט מייע פיס גלייך ווי די הינדן,
 און אויף מייע הייבן טוט ער מיך שטעלן.
 35 ער לערנט מייע הענט צו מלחמה,
 און אַ קופּערנעם בויגן בייגן אַראָפּ מייע אַרעמס.
 36 און האָסט מיר געגעבן דעם שילד פון דיין הילף,
 און דיין מילדקייט טוט מיך גרייסן.
 37 דערברייטערסט מיין טריט אונטער מיר,
 און גיט אויסגעעליטשט האָבן זיך מייע קנעכלעך.
 38 איך האָב געיאָגט מייע פיינט און זיי פאַרטיליקט,
 און זיך גיט אומגעקערט ביז איך האָב זיי פאַרלענדט.
 39 יא, איך האָב זיי פאַרלענדט און זיי צעהאַקט,
 אַז זיי קענען גיט אויפשטיין;
 און זיי זינען געפאלן אונטער מייע פיס.

45 די קינדער פון דעם פרעמדן גייען אַיין פאַר מיר,
 פון הערן מיטן אויער געהאַרכן זיי מיר.
 46 די קינדער פון דעם פרעמדן ווערן פאַרוועלקט,
 און קומען הינקענדיק אַרויס פון זייערע פעסטונגען.
 47 עס לעבט יהוה, און געלויבט איז מיין פעלו,
 און דערהויבן איז גאָט דער פעלו פון מיין הילף;
 48 דער גאָט וואָס גיט מיר נקמות,
 און מאַכט נידערן די אומות אונטער מיר,
 49 און ציט מיך אַרויס פון מייע פיינט;
 יא, איבער מייע קעגנשטייער דערהייבסטו מיך,
 פון דעם רויבמענטשן ביסטו מיך מציל.
 50 דרום לויב איך דיך, גאָט, צווישן די פעלקער,
 און צו דיין נאָמען טו איך זינגען.

אַרְלִגְשׁוּר: האַל תָּמִים לֹא
 דַרְבּוֹ: אַמְרַת יְהוָה צְרוּפָה
 הוּא לְכָל הַחַסִּים בּוֹ: כִּי מִי־אֵל מִבְּלַעֲדִי לֹב
 יְהוָה: וְכִי צוֹר מִבְּלַעֲדִי אֱלֹהֵינוּ: האַל לוֹ
 מַעֲוֵת חַיִל: וַיִּתֵּר תָּמִים
 דַּרְבּוֹ: מְשׁוּנָה רַגְלֵי כְּאֵילֹת
 כַּמְתִּי יַצְמִינִי: מַלְמֹד יְדִי לֹה
 לַמְּלַחְמָה: וְנַחַת קִשְׁת־נְחוּשָׁה וְרַעְתִּי: וַתִּחַד לוֹ
 לִי מִגֹּן יִשְׁעֶךָ וַעֲנַתְךָ תִּרְבֵּנִי: תִּרְהִיב צַעֲדִי לוֹ
 תַּחֲתָיו: וְלֹא מַעֲדוֹ קִרְסָלִי: אַרְדֵּפָה לֹחַ
 אֲבִי וְאֲשֻׁמְיָם: וְלֹא אָשׁוּב עַד
 כְּלֹתָם: וְאַכְלָם וְאַמְחָצָם וְלֹא יִקְוֶון וַיִּפְּלוּ לוֹ
 תַּחַת רַגְלֵי: וַתִּזְרַנִּי חַיִל מ
 לַמְּלַחְמָה: תִּבְרִיעַ קָמִי תַּחֲתָיו: וְאֲבִי מֵא
 תַּחַת לִי עֶרְפָּה: מְשׁוּנָא וְאַצְמִיתָם: יִשְׁעוֹ וְאֵין מֵב
 מִשִּׁיעַ: אֶל־יְהוָה וְלֹא עֵינָם: וְאֲשַׁחֲקֵם מֵג
 כַּעֲפַר־אֲרֶץ: כְּמִי־חֲזִיצוֹת אֲדָקָם
 אֲרַקֵּם: וְתַפְלִמְנִי מִרִּבֵּי עַמִּי: תִּשְׁמְרֵנִי מֵד
 לְרֹאשׁ גּוֹיִם: עַם לֹא־יִדְעָתִי
 יַעֲבֹדֵנִי: בְּנֵי נֶכֶד יִתְכַשְׁרוּלִי: לְשִׁמּוֹעַ מֵח
 אֲנִי יִשְׁמְעוּ לִי: בְּנֵי נֶכֶד יִבְלֹו וַיִּחַזְּרוּ מו
 מִמִּסְגְּרוֹתָם: חֲרִידוּתָהּ וּבְרִיחַ צִוְרֵי: וְהָלַם מו
 אֱלֹהֵי צוֹר יִשְׁעֵי: האַל הַנֶּתַן נִקְמַת מֵח
 לִי: וּמְרִיד עַמִּים תַּחֲתָיו: וְמוֹצִיאֵי מֵט
 מֵאֲבִי וּמִקָּמִי תִּנְחַמְנִי: מֵאִישׁ חַמְסִים
 תַּצִּילֵנִי: עַל־כֵּן אֲדַבֵּר יְהוָה בְּגוֹיִם: וְלִשְׁמֹעַ נ
 אֲזַמְּרָה: מִגְּדִיל יִשׁוּעוֹת נֵא

לֹא שׁוֹרַק עִם הַיָּנֵט דְּחִבֵּי קִי
 מֵד־סִבּוּיִן עַמִּים גַּם מִבְּזוּל קִי

40 און האָסט מיך באַגורט מיט שטאַרקייט פאַר מלחמה,
 האָסט געבייגט מייע קעגנשטייער אונטער מיר.
 41 און מייע פיינט האָסטו געמאַכט מיטן נאַקן צו מיר,
 מייע שוואַים-איך זאָל זיי פאַרשניידן.
 42 זיי האָבן זיך אומגעקוקט, און גיט געווען קיין
 העלפער,
 צו גאָט-און ער האָט זיי גיט געענטפערט.
 43 און איך האָב זיי צעריבן ווי שטויב פון דער ערד,
 ווי גאַסנקויט זיי צעדריקט, זיי צעטרעטן.
 44 און האָסט מיך געמאַכט אַנטרינען פון די קריג פון
 מיין פּאָלק,
 מיך געהיט אויף צו ווערן דער קאַפּ פון די אומות;
 אַ פּאָלק וואָס איך קען גיט, טוט מיר דינען.

א טורעם פון הילף איז ער פאר זיין מלך,
און ער טוט חסד מיט זיין געזאלבטן,
מיט דודן און מיט זיין זאמען ביז אייביק.

כג

א און דאָס זיינען די לעצטע ווערטער פון דודן:
די רייד פון דוד דעם זון פון ישׂן.
די רייד פון דעם מאַן וואָס איז הויך געשטעלט,
דעם געזאלבטן פון דעם גאָט פון יעקב,
און דעם זיסן זינגער פון ישראל:
דער גייסט פון גאָט רעדט דורך מיר,
און זיין וואָרט איז אויף מיין צונג.
דער גאָט פון ישראל האָט געזאָגט,
דער פעלז פון ישראל האָט צו מיר גערעדט:
אַ געוועלטיקער איבער מענטשן דאַרף זיין
אַ צדיק וואָס געוועלטיקט מיט גאָטספּאַרכטיקייט,
און ווי ליכט פון פרימאַרגן ווען די זון גייט אויף—
אַ פרימאַרגן אָן וואַלקן.
ווען פון שײן גאַבן רעגן
שפּראַצט דאָס גראָז פון דער ערד.
פאַרוואָר, איז ניט פעסט מיין הויז פאַר גאָט?
ווייל אַן אייביקן בונד האָט ער מיר געמאַכט,
צוגעברייט אין אלעם און אָפּגעהיט;
פאַרוואָר, אַל מײן הילף און אַל מײן באַגער
צו מאַכט ער ניט שפּראַצן?
אַבער די נידערטרעכטיקע זיינען אַלע
ווי דערנער אוועקגעוואַרפענע
וואָס מען קען מיט דער האַנט ניט אָננעמען;
דאן וויל עמיצער זיי אַנרירן,
באזאַרנט ער זיך מיט אַן אײזן
אַדער אַ האַלץ פון אַ שפּין;
און פאַרברענט אין פּײער
ווערן זיי פאַרברענט אויפן אָרט.

מלכו
לדוד וילרעו
ועשההסד
למשתו
עד עולם *

כג

א ואלה דברי דוד האחרונים נאם דוד בְּיוֹשֵׁי וְנָאם הַנֶּבֶל
ב הַקֶּם עַל מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְנִשְׁמָו וּמְרוֹת יִשְׂרָאֵל: רִחַם
ג יְהוָה דְּבַרְבֵּי וּמִלְתּוֹ עַל־לְשׁוֹנִי: אָמַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
ד לִי דָבָר צוֹר יִשְׂרָאֵל מוֹשֵׁל בְּאֲדָם צְדִיק מוֹשֵׁל יְדָת
ה אֱלֹהִים: וּכְאֹד בְּקָר וְיַחַד־שָׁמַשׁ בְּקָר לֹא עָבֹת מִנְהַ
ו מַמְטֵר דָּשָׂא מֵאָרֶץ: כִּי־לֹא־בָן בֵּיתִי עַם־אֵל כִּי בְרִית
ז עוֹלָם שָׁם לִי עֲרוּבָה בְּכָל וְשִׁמְרָה כִּי־לֹא־יִשְׁעֵי וְכָל־
ח חֶפְץ כִּי־לֹא יִצְמִיחַ: וּכְלֵעַל כְּקוֹץ מִנֶּד כְּלָהֶם כִּי־לֹא
ט כִּד יִקְחוּ: וְאִישׁ יַעַבְדֵם יִמְלֹא כְרוֹל וְעַן חֲנִית
י וּכְאֵשׁ שְׂרוּף יִשְׂרָפוּ בְּשִׁבְתָּ: אֵלֶּה שְׁמוֹת הַנְּבָרִים
יא אֲשֶׁר לְדָוִד יֹשֵׁב בְּשִׁבְתַּת תַּחְכְּמוֹנִי וְרֹאשׁ הַשְּׁלֵשִׁי הוּא
יב עֲדִינוּ הַעֲצָנוּ עַל־שִׁמְנֵה מֵאוֹת הַלֵּל בַּפֶּעַם אֶחָד:
יג וְאַחֲרוֹ אֲלֶעָזֶר בְּדָוִד בְּיָאָחָז בְּשִׁלְשֵׁה נְבָרִים עַם־
יד דָּוִד בְּחֶרֶפֶם בְּפִלְשְׁתִּים נֶאֱסָפְרָשׁם לְמַלְחָמָה וַיַּעֲלוּ
יז אִישׁ יִשְׂרָאֵל: הוּא קָם וַיָּךְ בְּפִלְשְׁתִּים עַד וּכְרִיגָה יָדוֹ
יח וַתִּדְבֹק יָדוֹ אֶל־הַתְּרֹב וַיַּעַשׂ יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה בַּיּוֹם
יט הַהוּא וְהָעָם יִשְׁבוּ אַחֲרָיו אֶךְ לַפֶּשֶׁט: וְאַחֲרָיו
כ אִשְׁמָה בְּדָאָגָה הַרְרִי וְנֶאֱסָפוּ פִלְשְׁתִּים לַחֲזֵה וַתַּהַרְשֵׁם
כא חֲלֻקַת הַשְּׂדֵה מְלָאָה עֲדָשִׁים וְהָעָם נָס מִפְּנֵי פִלְשְׁתִּים:
כב וַיִּתְצַב בְּתוֹךְ־הַחֲלֻקָה וַיַּצִּילָהּ וַיָּךְ אֶת־פִּלְשְׁתִּים וַיַּעַשׂ
כג יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה: וַיַּרְדּוּ שְׁלֹשִׁים מֵהַשְּׁלֵשִׁים רֹאשׁ
כד וַיָּבֹאוּ אֶל־קִצִּיר אֶל־דָּוִד אֶל־מַעְרַת עֲדָלָם וְהָיָה פִלְשְׁתִּים
כה הֵנָּה בְּעֵמֶק רַפָּאִים: וְדָוִד אָז בְּמַעְרַתָּה וּמִצֵּב פִּלְשְׁתִּים
כו אָז בֵּית לָחֶם: וַיִּתְאַוֶּה דָּוִד וַיֹּאמֶר מִי יִשְׁבְּנִי מִיָּם

כב, נא' ע"כ כג, א' קמץ ביק ח' השני קי אחז קי
ט' החזיק קי דודו קי והסודים קי יג' שלשה קי

א דאָס זיינען די נעמען פון די גיבורים וואָס דוד האָט געהאַט: יושב־בְּשִׁבְתָּ, אַ תַּחְכְּמוֹנִי, דער הויפטמאַן פון די
עלצטע, דאָס איז עֲדִינוּ דער עֲצָנִי; וְעַר האָט אויפגעוהויבן זיין שפּיחן אויף אַכט הונדערט מאַן, דערשלאַגן מיט איין מאָל.
און נאָך אים איז געווען אַלְעָזֶר דער זון פון דודו דעם זון פון אַחֲחִינִי, פון די דריי גיבורים מיט דודן, ווען זיי האָבן
זיך איינגעשטעלט אַקעגן די פִּלְשְׁתִּים, וואָס האָבן זיך דאַרטן איינגעוואַמלט אויף מלחמה, און די מענער פון ישראל זיינען
געווען אוועקגעוואַנגען: ¹⁰ און ער איז אויפגעשטאַנען, און האָט געשלאַגן צווישן די פִּלְשְׁתִּים ביז זיין האַנט איז מיד גע-
וואָרן, און זיין האַנט האָט זיך צוגעקלעפט צום שווערד. און גאָט האָט געטאָן אַ גרויסע ישועה אין יענעם טאָג, און דאָס
פּאָלק האָט זיך אומגעקערט נאָך אים, בלויז אויסצוטאָן (די געטייטע).
¹¹ און נאָך אים איז געווען שָׁמָה דער זון פון אַגָּאן, פון הָרָר. די פִּלְשְׁתִּים האָבן זיך געהאַט איינגעוואַמלט אין אַ מחנה;
און דאַרטן איז געווען אַ שטיק פעלד פול מיט לינדזן; און דאָס פּאָלק איז אַנטלאָפן פון די פִּלְשְׁתִּים; ¹² האָט ער זיך
געשטעלט אין מיטן פון דעם שטיק לאַגד, און האָט עס מציל געווען; און ער האָט געשלאַגן די פִּלְשְׁתִּים, און גאָט האָט
געטאָן אַ גרויסע ישועה.
¹³ און דריי פון די דרייסיק הויפטלייט האָבן אַראָפּגענידערט און זיינען געקומען אין שניטצייט צו דודן צו דער הייל
פון עדוֹלָם; און די מחנה פון די פִּלְשְׁתִּים האָט געלאָגערט אין טאָל רַפָּאִים. ¹⁴ און דוד איז דענסמאָל געווען אין דער
פעסטונג, און די וואַך פון די פִּלְשְׁתִּים איז דענסמאָל געווען אין בֵּית־לָחֶם. ¹⁵ האָט דוד געגלוסט, און ער האָט געזאָגט: ווען

מיר גיט ווער טרינקען וואַסער פון דעם ברונעם פון בית-
 לָחֶם וואָס אין טויער!¹⁶ האָבן די דריי גיבורים אַרײַב
 געבראַכן אין לאַגער פון די פּלשתים, און זיי האָבן אָנגע-
 שטעט וואַסער פון דעם ברונעם פון בית-לָחֶם וואָס ביים
 טויער, און גענומען און געבראַכט צו דודן. אָבער ער
 האָט עס נישט געוואָלט טרינקען, און האָט עס אויסגעגאַסן
 צו גאַט. ¹⁷ און ער האָט געזאָגט: חלילה מיר, גאַט, און
 איך זאָל דאָס טאַן! דאָס בלוט פון די מענטשן וואָס זײַנען
 געגאַנגען מיט דער ספּנה פון זייער לעבן? און ער האָט
 עס נישט געוואָלט טרינקען.

דאָס האָבן געטאַן די דריי גיבורים.

¹⁸ און אבישי, יואבס ברודער, דער זון פון צרויהן,
 ער איז געווען דער הויפט פון די דריי; און ער האָט אויפ-
 געהויבן זיין שפיז אויף דריי הונדערט און זיי דערשלאָגן;
 ער האָט געהאַט אַ שם צווישן די דריי. ¹⁹ פון די דריי איז
 ער געווען דער אָנגעזעענסטער, און ער איז ביי זיי גע-
 וואָרן צום עלטסטן, אָבער צו די [ערשטען] דריי איז ער
 נישט געקומען.

²⁰ און בניהו דער זון פון יהוידען, דער זון פון אַ
 העלדישן מאַן, גרויס אין אויפטוען, פון קבצאל, ער האָט
 געשלאָגן די צוויי העלדן פון מואב, און ער האָט אַראָפּ-
 גענידערט און האָט דערשלאָגן אַ לייב אין אַ גרוב, אין אַ טאָג פון שניי. ²¹ און ער האָט דערשלאָגן אַ מצרישן מאַן,
 אַ מאַן אַנצוקוקן; און אין דעם מצרים האַנט איז געווען אַ שפיז, און ער האָט אַראָפּגענידערט צו אים מיט אַ רוט;
 האָט ער אַרויסגעריסן דעם שפיז פון דעם מצרים האַנט, און האָט אים געהרגעט מיט זיין אייגענעם שפיז.

²² דאָס האָט געטאַן בניהו דער זון פון יהוידען, און ער האָט געהאַט אַ שם צווישן די דריי גיבורים. ²³ ער איז געווען
 מער אָנגעזען פון די דרייסיק, אָבער צו די [ערשטען] דריי איז ער נישט געקומען. און דוד האָט אים אויפגעזעצט איבער זיין
 לייב־וואַך.

²⁴ עשהאל, יואבס ברודער, איז געווען צווישן די דרייסיק; אַלְתָּן דער זון פון דודן פון בית-לָחֶם; ²⁵ שמה פון חרוד;
 אַליקאָ פון חרוד; ²⁶ חֶלֶץ פון פּלֶט; עיראָ דער זון פון עקשן פון תקוץ; ²⁷ אביעזר פון ענתות; מבוני פון חושה; ²⁸ צלמון
 פון אחוז; מהרי פון נטופה; ²⁹ חלב דער זון פון בענהן פון נטופה; אמי דער זון פון ריבין פון גבעה פון די קינדער פון
 בנימין; ³⁰ בניהו פון פרעחון; הדי פון נחליגעש; ³¹ אביעלבון פון ערבה; עומנת פון ברחום; ³² אליחבאָ פון שעלבון; פון
 ישנם זין, יהונתן; ³³ שמה פון הרר; אחיאם דער זון פון שררן פון ארר; ³⁴ אליפלט דער זון פון אחסבין; דער זון פון דעם

מבאר בית-לָחֶם אֲשֶׁר בְּשֵׁעַר: וַיִּבְקְעוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים
 בַּמְּחַנֶּה פְּלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאָבְרִמִּים מִבָּאֵר בֵּית-לָחֶם אֲשֶׁר
 בְּשֵׁעַר וַיִּשְׁאֵי וַיָּבֹאוּ אֶל-דָּוִד וְלֹא אָבְהָ לַשְׁתּוֹתָם וַיִּסַּף
 אֹתָם לַיהוָה: וַיֹּאמֶר חֲלִילָה לִי יְהוָה מִעֲשֵׂתִי זֹאת י
 הִנֵּם הַגִּבּוֹרִים הַהֵלֵכִים בְּנַפְשׁוֹתָם וְלֹא אָבְהָ לַשְׁתּוֹתָם
 אֱלֹהֵי עֲשׂוֹ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים: וְאָבִישִׁי אֲחִי וַיֹּאבֵב
 בְּדַגְרוּתָהּ הוּא רֹאשׁ הַשְּׁלֵשִׁי וְהוּא עוֹרֵר אֶת-חַנְיָהוּ
 עַל-שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חֲלָל וְלֹדֶשֶׁם בַּשְּׁלֹשָׁה: מִדֶּה־שְׁלֹשָׁה
 הָכִי נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם לֶשֶׁר וְעַד-הַשְּׁלֹשָׁה לֹא-יָבֹא:
 וּבְנֵיהוּ בְּדִיהוּדָע בְּנֵי-אִישׁ-חֵן הַבְּ-פְּעֻלִים
 מִמְּבַצָּל הוּא הָכִה אֶת שְׁנֵי אֲרָאֵל מוֹאָב וְהוּא יָרָד
 וְהָכִה אֶת-הָאֲרָבִיָּה בְּתוֹךְ הַבָּאֵר בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְהוּא
 הָכִה אֶת-אִישׁ מִצְרֵי אֲשֶׁר מֵרָאֵה וּבִכְד הַמִּצְרֵי חַנְיָה
 בְּיַרְדֵּי בְּשֶׁבֶט וַיַּגִּיל אֶת-חַנְיָה מִן-הַמִּצְרֵי וַיַּהַרְגֵהוּ
 בַּחֲנִיתוֹ: אֱלֹהֵי עֲשָׂה בְּנֵיהוּ בְּדִיהוּדָע וְלֹדֶשֶׁם בַּשְּׁלֹשָׁה
 הַגִּבּוֹרִים: מִדֶּה־שְׁלֹשִׁים נִכְבָּד וְאֶל-הַשְּׁלֹשָׁה לֹא-יָבֹא
 וַיִּשְׁמְחוּ דָוִד אֶל-מִשְׁמַעַתּוֹ: עֲשֵׂה־אֵל אֲחִי-וַיֹּאבֵב
 פְּשָׁלִים אֲלֵהֶנּוּ בְּדַדְדֵי בֵּית לָחֶם: שְׁמָה
 הַחֲרָדִי אֲלִיקָא הַחֲרָדִי: חֶלֶץ הַפְּלֶט עִירָא
 בְּזַעֲקָשׁ הַתְּקוּץ: אָבִישִׁי הַעֲנֹתִי מְבוֹנֵי הַחוּשָׁה: מִ
 צִלְמוֹן הָאֲחֹזִי מֵהַרִי הַנְּטוּפָה: חֲלָב בְּנֵי
 בְּנֵי־הַנְּטוּפָה אֲחִי בְּדַרְדְּרֵי מוֹבְעַת בְּנֵי בְּנִימִן:
 בְּנֵיהוּ פְּרַעְחֹנִי הָדִי מִנְחֵלִי-גַעֲשׁ: אָבִי-עֲלֵבּוֹן לֹא
 הַעֲרַבְתִּי עֲזֹמֹת הַבְּרַחוּם: אֲלִיחְבָּא הַשְּׁעֵלְבוֹנִי לֹב
 בְּנֵי יִשָּׁן יְהוֹנָתָן: שְׁמָה הַחֲרָדִי אַחִיאָם בְּדַשְׁרָר לֹ
 הָאֲרָרִי: אֲלִיפֶלֶט בְּדַאֲחַסְבִּי בְּדַמְעֻכְתִּי אֲלֵיָעִם לֹד

ט' כמ"ד ק"י ט"ז כמ"ד ק"י י"ח השלשה ק"י כ' חלץ ק"י
 דא"י ק"י הבר ק"י כ"א אש ק"י ל"ג ס"א ה' חרודי

מעֲכָתִי; אֲלִיעָם דַּעַר זֶזן פֿון אַחִיתוֹפָן פֿון גִּילָה; ⁵⁶ חֲצָרִי פֿון פֶּרְמֶל; פֶּעֲרֵי פֿון אַרְבֿ; ⁵⁷ יִגְאֵל דַּעַר זֶזן פֿון נְתַנְעַן פֿון צוֹבָה; בְּנֵי דַעַר גְּדִי; ⁵⁸ צֶלֶק דַּעַר עֲמוּנִי; נַחֲרֵי פֿון בְּאֵרוֹת, דַּעַר וואָפֿנטרעגער פֿון יוֹאָב דַעַם זֶזן פֿון צרוּיָהן; ⁵⁹ עִירָאָ פֿון יָמָר; גֶּרֶב פֿון יָמָר; אוּרְיָה דַעַר חֲתִי. אִין אַלעמען זיבן און דרייסיק.

כד

¹ און דער צאָרן פֿון גאַט האָט ווידער געגרימט אויף ישראל, און ער האָט אָנגערעדט דודן אַקעגן זיי, אַזוי צו זאָגן: גיי צייל איבער ישראל און יהודה. ² און דער מלך האָט געזאָגט צו יוֹאָב דַעַם חִיל־פִּירַעַר וואָס מיט אים: וואָנדער אַקאַרשט דורך אַלע שבטים פֿון ישראל, פֿון דן און ביז באַר־שֶׁבַע, און ציילט דאָס פּאָלק, כּדי איך זאָל וויסן דַעַם מספר פֿון פּאָלק. ³ האָט יוֹאָב געזאָגט צום מלך: זאָל יהוה דיין גאָט מערן דאָס פּאָלק הונדערט מאָל אַזוי פֿיל ווי זיי זיינען, און די אויגן פֿון מײַן האַר דַעַם מלך זאָלן עס זען; אָבער צו וואָס וויל מײַן האַר דער מלך דיִדאָזיקע זאָך?

⁴ אָבער דאָס וואָרט פֿון דַעַם מלך איז געווען שטאַרק צו יוֹאָבן און צו די חִיל־פִּירַעַר, און יוֹאָב און די חִיל־פִּירַעַר זיינען אַרויסגעגאַנגען פֿון פּאַרן מלך, צו ציילן

^{לח} כְּדִאֲחִיתוֹפָן הַגִּלְגָּי; חֲצָרוֹ הַפֶּרְמֶלִי פֶּעֲרֵי הָאֲרָבִי; ^{לו} יִגְאֵל כְּדִנְתָן מֵעֲבֹה בְּנֵי הַגְּדִי; צֶלֶק הַעֲמוּנִי ^{לז} נַחֲרֵי הַבְּאֵרֹתִי נִשְׂאִי כָּלִי יוֹאָב כְּדִצְרוּיָהּ; עִירָאָ ^{לח} חֲתִי־יָמָרִי גֶרֶב הַיָּמָרִי; אוּרְיָה חֲתִי־יָמָר כָּל שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה;

כד

^א וַיִּסַּף אֶת־יְהוָה לַחֲרוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּסַּף אֶת־דָּוִד בְּהֵם ^ב לֵאמֹר לָךְ מִנָּה אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוָה; וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב וְשָׂר־הַחַיִּל אֲשֶׁר־אַתָּה שׁוֹשֵׁלָא בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע וּפְקָדוֹ אֶת־הָעָם וְיַדְעֵתִי אֵת מִסְפַּר הָעָם; וַיֹּאמֶר יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּסַּף יְהוָה אֶלְלוּךְ אֶל־הָעָם כְּהֵם וְכַהֵם מֵאֵה פְּעָמִים וַעֲיֵנִי אֲדַבֵּר הַמֶּלֶךְ רָאוֹת וְאֲלֵנִי הַמֶּלֶךְ לָמָּה חָפֵץ בְּדַבֵּר הַזֶּה; ^ד וַיַּחֲזֹק דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב וְעַל שָׂרֵי הַחַיִּל וַיֵּצֵא יוֹאָב וְשָׂרֵי הַחַיִּל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לִפְקֹד אֶת־הָעָם אֶת־יִשְׂרָאֵל; ^ה וַיַּעֲבְרוּ אֶת־הַנָּהָר וַיַּחֲזֵנוּ בְּעָרֹעֵר יָמִין הַעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל הַנָּהָר וְאֶל־עֵינֹרָי; וַיָּבֹאוּ הַגִּלְגָּדִים וְאֶל־אֶרֶץ תַּחֲתִים חֲדָשִׁי וַיָּבֹאוּ דְּבַר יָעִן וּסְבִיב אֶל־צִידוֹן; וַיָּבֹאוּ מִבְּצֻר־צֶר וּכְלִיעָרֵי חֲתוּם וּמִקְנַעֲנִי וַיֵּצְאוּ אֶל־נֶגֶב יְהוּדָה בְּאֵר שֶׁבַע; וַיִּשְׁטוּ בְּכָל־הָאֶרֶץ וַיָּבֹאוּ מִקְצֵה תְּשֻׁבָה חֲדָשִׁים וְעֹשְׂרִים יוֹם יְרוּשָׁלַם; וַיָּחֲזֵן יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר חֲדָשִׁים וְעֹשְׂרִים אֶל־הַמֶּלֶךְ וַחֲתוּ יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה מֵאוֹת אַלְפֵי אִישׁ־חַיִּל שֶׁלֶף חָרֵב וְאִישׁ יְהוּדָה חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אַלְפֵי אִישׁ; וַיָּדַךְ לִבְדֹּד אֶת־וַיָּבֵן כֶּסֶף אֶת־הָעָם ^ו וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוָה חֲטָאתִי מֵאֵל אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְעַתָּה יְהוָה תִּשְׁכַּח־נָא אֶת־עֲוֹן עַבְדְּךָ כִּי נִסְפַלְתִּי מֵאָדָם; וַיִּקַּם דָּוִד בְּכֶסֶף ^ז וְדִבְרֵי־יְהוָה הָיָה אֲלֵיךְ הַנְּבִיא

כד, לה חצירי קי יז יחרי כד, י' י"ח סקא סאכאע ססא

דאָס פּאָלק, ישראל. ⁵ און זיי זיינען אַריבער דַעַם יָרֵדן, און האָבן גערוט אין עָרֹעֵר, אויף דער רעכטער זייט פֿון דער שטאָט וואָס אין מיטן טאָל פֿון גֶּד, און צו יַעֲזֹר צו. ⁶ און זיי זיינען געקומען קיין גִּלְגָּד, און צו דַעַם לֵאנֶד תַּחֲתִים־חֲדָשִׁי, און זיי זיינען געקומען קיין דְּרִיעָן, און רונד אַרום צו צִידוֹן. ⁷ און זיי זיינען געקומען צו דער פּעס־טונג פֿון צוֹר, און צו אַלע שטעט פֿון דַעַם חוּי און דַעַם פִּנְעֵנִי, און זיי זיינען אַרויסגעקומען אין דָרום יהודה ביי באַר־שֶׁבַע. ⁸ און זיי האָבן דורכגעוואַנדערט דאָס גאַנצע לאַנד, און זיינען צוריקגעקומען צום סוף פֿון ניין חדשים און צוואַנציק טעג קיין ירושָׁלַם. ⁹ און יוֹאָב האָט איבערגעגעבן דַעַם מספר פֿון דער ציילונג פֿון פּאָלק צום מלך. און ישראל איז געווען אַכט מאָל הונדערט טויזנט קריגסלייט וואָס ציען אַ שווערד, און די מענער פֿון יהודה, פינף מאָל הונדערט טויזנט מאַן.

¹⁰ און דאָס האַרץ פֿון דודן האָט אים געפּלאָגט נאָכדעם ווי ער האָט געציילט דאָס פּאָלק, און דוד האָט געזאָגט צו גאָט: איך האָב זייער געווינדיקט וואָס איך האָב דאָס געטאַן; און אַצונד, גאָט, טו אָפּ, איך בעט דיך, דַעַם פּאַר־ברעך פֿון דיין קנעכט, וואָרום איך בין געווען נאַריש זייער.

¹¹ און ווי דוד איז אויפגעשטאַנען אין דער פּרי, אַזוי איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו גֶד דַעַם נְבִיא,

דאָס פּאָלק, ישראל. ⁵ און זיי זיינען אַריבער דַעַם יָרֵדן, און האָבן גערוט אין עָרֹעֵר, אויף דער רעכטער זייט פֿון דער שטאָט וואָס אין מיטן טאָל פֿון גֶּד, און צו יַעֲזֹר צו. ⁶ און זיי זיינען געקומען קיין גִּלְגָּד, און צו דַעַם לֵאנֶד תַּחֲתִים־חֲדָשִׁי, און זיי זיינען געקומען קיין דְּרִיעָן, און רונד אַרום צו צִידוֹן. ⁷ און זיי זיינען געקומען צו דער פּעס־טונג פֿון צוֹר, און צו אַלע שטעט פֿון דַעַם חוּי און דַעַם פִּנְעֵנִי, און זיי זיינען אַרויסגעקומען אין דָרום יהודה ביי באַר־שֶׁבַע. ⁸ און זיי האָבן דורכגעוואַנדערט דאָס גאַנצע לאַנד, און זיינען צוריקגעקומען צום סוף פֿון ניין חדשים און צוואַנציק טעג קיין ירושָׁלַם. ⁹ און יוֹאָב האָט איבערגעגעבן דַעַם מספר פֿון דער ציילונג פֿון פּאָלק צום מלך. און ישראל איז געווען אַכט מאָל הונדערט טויזנט קריגסלייט וואָס ציען אַ שווערד, און די מענער פֿון יהודה, פינף מאָל הונדערט טויזנט מאַן.

¹⁰ און דאָס האַרץ פֿון דודן האָט אים געפּלאָגט נאָכדעם ווי ער האָט געציילט דאָס פּאָלק, און דוד האָט געזאָגט צו גאָט: איך האָב זייער געווינדיקט וואָס איך האָב דאָס געטאַן; און אַצונד, גאָט, טו אָפּ, איך בעט דיך, דַעַם פּאַר־ברעך פֿון דיין קנעכט, וואָרום איך בין געווען נאַריש זייער.

¹¹ און ווי דוד איז אויפגעשטאַנען אין דער פּרי, אַזוי איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו גֶד דַעַם נְבִיא,

דודס ועער, אזוי צו זאגן: ¹³ גיי און זאלסט רעדן צו דודן: אזוי האָט גאָט געזאָגט: דריי זאָכן לייג איך אויף דיר: קלייב דיר אויס איינע פון זיי, וואָס איך זאל דיר טאָן.

¹⁴ איז ג'ד געקומען צו דודן און האָט אים דערציילט, און האָט צו אים געזאָגט: זאלן אויף דיר קומען זיבן יאָר הונגער אין דיין לאַנד? אָדער זאלסט דריי חדשים לויפן פאַר דיניע פיינט, און זיי זאלן דיר נאָכיאָגן? אָדער דריי טעג זאל זיין אַ מגפה אין דיין לאַנד? אַצונד באַטראַכט, און זע וואָס פאַר אַ באַשייד איך זאל ברענגען צו דעם וואָס שיקט מיך.

¹⁵ האָט דוד געזאָגט צו ג'דן: מיר איז זייער ענג. לאַמיר, איך בעט דיר, פאַלן אין דער האַנט פון גאָט, וואָרום זיין רחמנות איז גרויס, און לאַמיר נישט פאַלן אין דער האַנט פון אַ מענטשן.

¹⁶ האָט גאָט געגעבן אַ מגפה אין ישראל פון אין דער פרי און ביו דער געשטעלטער צייט, און עס זיינען גע- שטאַרבן פון פאַלק, פון דן און ביו באַר-שבע, זיבעציג טויזנט מאַן.

¹⁷ און דער מלאך האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט אויף ירושלים זי אומצוברענגען: האָט גאָט חרטה געהאַט אויף דעם בייו, און ער האָט געזאָגט צו דעם מלאך וואָס האָט אומגעבראַכט צווישן פאַלק: גענוג! אַצונד לאָז אָפּ דיין האַנט. און דער מלאך פון גאָט איז געווען ביי דעם שייער פון אַרונה דעם יבוס.

¹⁸ און דוד האָט גערעדט צו גאָט, ווען ער האָט געזען דעם מלאך וואָס שלאָגט צווישן פאַלק, און ער האָט געזאָגט: זע, איך האָב געזינדיקט, און איך האָב פאַרבראַכן, אָבער די דאָזיקע שאַף, וואָס האָבן זיי געטאָן זאל, איך בעט דיר, דיין האַנט זיין אויף מיר און אויף מיין פאַטערס הויז.

¹⁹ איז ג'ד געקומען צו דודן אין יענעם טאָג, און ער האָט צו אים געזאָגט: גיי אַרויף, שטעל אויף צו גאָט אַ מזבח אין דעם שייער פון אַרונה דעם יבוס.

²⁰ איז דוד אַרויפגעגאַנגען לויט דעם וואָרט פון ג'דן, אזוי ווי גאָט האָט באַפוילן. ²¹ און אַרונה האָט אַ קוק געטאָן, און האָט דערזען ווי דער מלך און זיינע קנעכט קומען אַריבער צו אים; איז אַרונה אַרויסגעגאַנגען, און האָט זיך גע- בויקט צום מלך מיט זיין פנים צו דער ערד. ²² און אַרונה האָט געזאָגט: נאָך וואָס איז מיין האַר דער מלך געקומען צו זיין קנעכט? האָט דוד געזאָגט: אָפצוקויפן פון דיר דעם שייער אויף צו בויען אַ מזבח צו גאָט, כדי די מגפה זאל פאַר- האַלטן ווערן פון פאַלק. ²³ האָט אַרונה געזאָגט צו דודן: זאל מיין האַר דער מלך נעמען און אויפברענגען וואָס איז גוט אין זיינע אויגן, זע, די רינדער זיינען פאַר בראַנדאָפּפער, און די דרעששליטנס און די שפּאַנצייג פון די רינדער פאַר האַלץ. ²⁴ אַלץ האָט אַרונה דער מלך אַוועקגעגעבן צום מלך. און אַרונה האָט געזאָגט צום מלך: זאל יהוה דיין גאָט דיר באַוויליקן. ²⁵ האָט דער מלך געזאָגט צו אַרונה: ניין, נייערט קויפן וועל איך קויפן פון דיר פאַר געצאַלט, און איך

הנה דוד לאמר: הלוך ודברת אל-דוד בה אמר יהוה יי שלש אנכי נוטל עלך בחר-לך אחת-מהם ואעשה-לך: ובא-גד אל-דוד ויגד-לו ויאמר לו התבוא לך שבעי י שנים | רעב | בארץ | אם-שלשה חדשים נסך לפני צריך והוא רדף ואם-חיות שלשת ימים דבר בארץ עמה נע וראה מה-אשיב שליך דבר: ויאמר יי דוד אל-גד צרלי מאד נפלה-נא ביד-יהוה כיד-בנים נחמו וביד-אדם אל-אפלה: וימן יהוה דבר בישראל ¹³ מהבקר ועד-עת מעד וימת מדהעם מדין ועד-באר שבע שבעים אלה איש: וישלח-לו המלך | ירושלם ¹⁴ לשחמה ויחם יהוה אל-תרעה ויאמר למלך המשחית בעם רב עמה הרף ידך ומלאך יהוה היה עם-ג'ון הארונה הובסי: ויאמר דוד אל-יהוה בראתו ¹⁵ את-המלאך | המכה בעם ויאמר הנה אנכי הטאתי ואנכי העויתי ואלה הטאן מה עשו תהי נא ידך פי ובבית אבי: ויבא-גד אל-דוד ביום ההוא ויאמר ¹⁶ לו עלה הקם ליהוה מובח בג'ון ארונה הובסי: ויעל ¹⁷ דוד בדבר-גד כאשר צוה יהוה: וישקף ארונה כ נרא את-המלך ואת-עבדיו עברים עליו ויצא ארונה וישתחו למלך אפיו ארצה: ויאמר ארונה מדוע ¹⁸ בא אדני-המלך אלי-עברו ויאמר דוד לקנות מעמך את-הג'ון לבנות מובח ליהוה ותעצר המגפה מעל העם: ויאמר ארונה יקח ויעל אדני המלך ¹⁹ המוב בעיני ראה הבקר לעלה והמרגים וכלי הבקר לעצים: הפל נתן ארונה המלך למלך. ויאמר ²⁰ ארונה אל-המלך יהוה אל-הך ירצה: ויאמר המלך ²¹ אל-ארונה לא כירקנו אקנה מאותך במחור ולא אעלה

י' כעיל ע"פ המסרה יד' ד'המון ק' עז' האוזה ק' יח' אוזה ק' כג' מעוק

לַיהוָה אֱלֹהֵי עֲלֹת הַנֶּחֱם וַיִּקַּן דָּוִד אֶת־הַגִּבּוֹר וְאֶת־הַבְּקָר
 כִּי בִכְסָף שִׁקְלִים חֲמִשִּׁים: וַיִּבֶן שָׁם דָּוִד מִזְבֵּחַ לַיהוָה
 וַיַּעַל עֲלֹת וּשְׁלָמִים וַיַּעֲתֵר יְהוָה לְאָרֶץ וַתַּעֲצֵר הַמַּגָּפָה
 מֵעַל יִשְׂרָאֵל:

וועל ניט אויפברענגען צו יהוה מין גאט בראנדאפפער
 פאר אומזיסט.

און דוד האט אפגעקויפט דעם שיער און די רינדער
 פאר פופציק שקל זילבער. "און דוד האט דארטן

געבויט א מזבח צו גאט, און האט אויפגעבראכט בראנדאפפער און פרידאפפער. און גאט האט זיך איבערגע-
 בעטן צום לאנד, און די מגפה איז פארהאלטן געווארן פון ישראל.

חוק

סכום הפסוקים של ספר שמואל אלה חמש מאות ושושה. וסימנו
 אשרו חמוץ: וסדריו ל"ד. וסימנו פותח את ירך: וחציו ולאשה
 עגל מרבק:

